

Konsolidovani godišnji izveštaj za 2012 godinu

Beograd, april 2013

Created with

 nitro^{PDF} professional

download the free trial online at nitropdf.com/professional

Republika Srpska - preuzetnik		
07051588 Matični broj	Cifra delatnosti	100020517 PIB
Republika Srpska - Agencija za privredne registre		
ada vrsta posla	19	20 21 22 23 24 25 23

Naziv: DO AGRO AD

Sedište: DOBANOVI, LOLE RIBARA BB

BILANS STANJA - konsolidovani

7005015005690

na dan 31.12.2012. godine

u hiljadima KM

Klasifikacija (KOD)	OPIS IZJAVA	KOD	Napomena (not)	Stanje	
				Prethodno razdoblje	Prethodno razdoblje
1	2	3	4	5	6
	AKTIVA				
	A. STALNA IMOVINA (002+003+004+006+008)	001		1840202	2994274
00	I. NEKRETNI IMOVINSKI KAPITAL	002		20	20
012	II. GODOVINE	003			
01 bez 012	III. NEMATERIJALNA ULAGANJA	004		7	78
	IV. NEKRETNINE, POSTROJENJA, OPREMA I OSTALA SREDSTVA (006+007+008)	005		1939907	2863038
020, 022, 023, 026, 027 (delo), 028 (delo), 029	1. Nehotna, postrojenja i oprema	006		1772840	2250633
021, 027 (delo), 029 (delo)	2. Investicione imovine	007			
021, 026, 027 (delo), 029 (delo)	3. Biološka sredstva	008		167267	312235
	V. DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI (010-011)	009		403	31168
030 do 032, 039 (delo)	1. Dugoročni kapital	010		0	27064
033 do 036, 039 (delo), minus 037	2. Ostali dugoročni finansijski plasmani	011		198	3634
	B. OBRTNA IMOVINA (013+014+015)	012		1132584	5719188
10 do 13, 15	I. ZALIFE	013		140426	167373
14	1. STALNA SREDSTVA KADEN, ENA PRODAJ SREDSTVA POSLOVANJA KOJE SE OBLISTAVLJA	014		3078926	5379324
	2. KRATKOROČNA POTRAŽVANJA, PLASMANI I GOTOVINA (015+017, 018-019+020)	015		873230	102193
20, 21 i 22 (delo) 223	1. Potraživanja	016		61798	130210
220	2. Potraživanja vezana za prethodna dobitak	017		38	39
23 minus 237	3. Neplaćeni finansijski plasmani	018		129207	40535
24	4. Godinski rezervni i gotovina	019		473896	520

Grupa računa skup.	POZICIJA	Šifra	Klasifikacija	Iznos	
				tekuća godina	Prethodnoj godini
1	2	3	4	5	6
486	V. ODLIČNE PORESKE OBAVEZE	123		391412	392714
	G. UKUPNA PASIVA (101+111+123)	124		6144137	6414867
99	D. VANBILANSNA PASIVA	125		617120	716353

Podrijetlo dane 26. 11. 2013. godine

odgovorno za sastavljanje
Financijskog izvještaja

[Signature]

Zakonski zastupnik

[Signature]

Obrasci prijavni Pravi nikar: 0 sadržavaju i formi oznaka finansijskih izvještaja za sv. vredno društvo, podružna druga pravna lica i podružnice (*Službeni glasnik R.3, br.114/06, 50/07, 119/08, 2/10, 101/12 i 118/12)

Popunjiva privredna lista - proizvođač

07054838 Matični broj	[ ] [ ] [ ] [ ] [ ] [ ] [ ] [ ] [ ] [ ] Šifra države	100009 0 PIB
--------------------------	---	-----------------

Popunjiva Agencijama privredne registracije

100	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]
1 2 3	4 5	6 7	8 9	10 11	12 13	14 15	16 17	18 19	20 21

Vrsta posla

Ime: **BD AGRO AD**

Sedište: **DOBANOVCI, LOLE RIBARA BB**

BILANS USPEHA - konsolidovani

7005018795736

u periodu **01.01.2012 do 31.12.2012**

- u hiljadima evra -

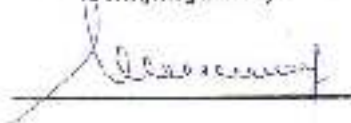
Oprema i druga sredstva	POSLOVANJE	KOD	Nedovršen broj	Ukupno	
				Tekući rezultat	Porez na dobit
1	2	3	4	5	6
	A. PRIHODI I RASHODI IZ REDOVNOG POSLOVANJA				
	I. POSLOVNI PRIHODI (202+203+204+205+206)	201		430753	1014664
50 i 61	1. Prihodi od prodaje	202		333387	654509
62	2. Prihod od akvizicije u novcu robe	203		13594	6831
030	3. Povećanja vrednosti zaliha uzroka	204		214581	218240
621	4. Smanjenja vrednosti zaliha uzroka	205		230031	219084
61 i 65	5. Ostali poslovi prihodi	206		59852	67787
	II. POSLOVNI RASHODI (208 DO 212)	207		330976	1054635
50	1. Troškovi sredstava prenete robe	208			
51	2. Troškovi materijala	209		370450	438030
52	3. Troškovi zarada i gubitaka zarada i gubitaka (neto)	210		271740	230509
54	4. Troškovi amortizacije i raznih usluga	211		210208	249333
33 i 55	5. Ostali poslovni rashodi	212		76518	76851
	III. POSLOVNI DOBITAK (201-207)	213			
	IV. POSLOVNI GUBITAK (217-201)	214		513225	454952
63	V. FINANSIJSKI PRIHODI	215		119156	188410
53	VI. FINANSIJSKI RASHODI	216		760246	674461
37 i 68	VII. OSTALI PRIHODI	217		310784	342941
57 i 58	VIII. OSTALI RASHODI	218		114477	162073
	IX. DOBITAK IZ REDOVNOG POSLOVANJA PRE OPOREZIVANJA (213-214+215-216+217-218)	219			
	X. GUBITAK IZ REDOVNOG POSLOVANJA PRE OPOREZIVANJA (214-213-215+216-217-218)	220		750599	760140
59 - 53	XI. NETO DOBITAK POSLOVANJA KOJE SE OBLSTAVLJA	221			
59 - 63	XII. NETO GUBITAK POSLOVANJA KOJE SE OBLSTAVLJA	222			

Broj zahteva: 437734

Grupa gubitka redni broj	POZICIJA	AOP	Napomena (AOP)	Iznos	
				Tečajna vrijednost	Broj dionica godišnje
1	2	3	4	5	6
	R. GUBITAK PRE OPORUŽIVANJA (219-220-221-222)	223			
	V. GUBITAK PRE OPORUŽIVANJA (220-219-222-221)	224		750898	763140
	G. PORUČ NA DOBITAK				
721	1. Poruči raspoloživih perioda	225			
722	2. Odloženi poruči raspoloživih perioda	226			
723	3. Odloženi poruči prihodov. perioda	227		97941	6213
724	D. Isplata u licna pitivanja poslodavca	228			
	Dj. NETO DOBITAK (223- 224- 225- 226+ 227- 228)	229			
	E. NETO GUBITAK (224- 223+ 225+ 226- 227 + 228)	230		740642	774897
	A%. NETO DOBITAK KOJI PRIPADA MANJINSKIV JLAGACIMA	231			
	Z. NETO GUBITAK KOJI PRIPADA VLASNICIMA VAT. CHOG PRAVNOG LICA	232			
	I. ZARADA PO AKCIJI				
	1. Očekivana zarada po akciji	233			
	2. Iznos (u % od ukupnog dobitka) zarade po akciji	234			

U Slavonski Brod, dana 26. 12. 2013. godine

Izvanredno za sastavljanje
financijskog izvještaja

Zakonik zastupnik

Obrasci propisan Prvili kom o sudžini i formi obrazaca finansijskih izvještaja za poslovna društva, zajednice, druge pravne lica i preduzeća ("Sl. list Republike RS" br. 114/06, 207, 116/08, 270, 15/12 i 118/12)

Poduzetnik		
07054688 Matični broj	Bila Jakovac	100000810 PID
Poduzetnik Agencija za arivredne registre		
250 1 2 3 Vrsta posla	19	20 21 22 23 24 25 26

Matični broj: 07054688

Ime: DOBANOVCI, LOLE REBARA BB

IZVEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE - konsolidovani

7003010196710

u periodu od 01.01.2012. do 31.12.2012. godine

- u milijardama kuna

Naziv stavke	AGF	12 mjeseci	
		Teletična godina	Prilivna godina
1	2	3	4
A. TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI			
I. Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (I do 3)	301	1083401	870875
1. Prodaja i prihaji avans	302	1025747	863427
2. Primljene kamate iz poslovnih aktivnosti	303		
3. Ostali prihaji iz poslovnih aktivnosti	304	57654	11278
II. Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (4 do 5)	305	1286234	1363150
1. Isplate osoblju i ostali rashodi	306	674530	877001
2. Zarade, naknade zarada i ostali koji rashodi	307	221657	203005
3. Plaćene kamate	308	413487	161797
4. Porazna dobitak	309		
5. Plaćenja za darivanje ostalih jemih prihoda	310	12232	13930
III. Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti (I - II)	311		
IV. Neto odliv gotovine iz poslovnih aktivnosti (II - I)	312	192893	179475
B. TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVEŠIRANJA			
I. Prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja (1 do 5)	313	964370	172732
1. Prodaja akcija, udjela i neoprijeti	314		
2. Prodaja nekretnosti, općeg, nekretnih, posredstva, općeg i brojeva, ostalo sredstvo	315	981309	147601
3. Ostali finansijalni plasmani (neto prilivi)	316	3070	25231
4. Primljene kamate iz aktivnosti investiranja	317		
5. Proljene dobitak	318		
II. Odliv gotovine iz aktivnosti investiranja (1 do 3)	319	143837	14046
1. Kupovina akcija i udjela (neto odlivi)	320	0	705
2. Kupovina nekretnih ulaganja, nekretnih posredstva, općeg i brojeva i sredstva	321	0	13256
3. Ostali finansijalni plasmani (neto odlivi)	322	143837	305
III. Neto priliv gotovine iz aktivnosti investiranja (I - II)	323	847533	158686
IV. Neto odliv gotovine iz aktivnosti investiranja (II - I)	324		

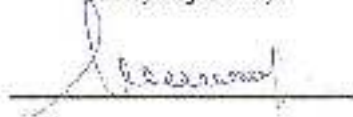
Broj zasluga: 437704

Created with

POZICIJA	NOB	12 mes	
		Tekuća godina	Prethodna godina
	2	3	4
V. TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA			
I. Prilivi gotovine iz aktivnosti finansiranja (1 do 3)	325	0	32417
1. Učešće u osnovnom kapitalu	326		
2. Dugoročni i kratkoročni krediti (neto odliiv)	327	0	32417
3. Ostala dugoročna i kratkoročna obezbeć	328		
II. Odliv gotovine iz aktivnosti finansiranja (1 do 4)	329	162104	13412
1. Otkup akcija i udela u drugim društvima	330		
2. Dugoročni i kratkoročni krediti - neto obezbeća (neto odliiv)	331	161635	0
3. Financijski iznajm	332	10165	13412
4. Isplaćene dividende	333		
III. Neto priliv gotovine iz aktivnosti finansiranja (I - II)	334	0	19005
IV. Neto odliv gotovine iz aktivnosti finansiranja (II - I)	335	162104	0
E. SVEGA PRILIVI GOTOVINE (301+313+325)	336	307777	1084824
D. SVEGA ODLIV GOTOVINE (335+319+329)	337	162104	1085806
Gj. NETO PRILIVI GOTOVINE (336-337)	338	472536	0
E. NETO ODLIV GOTOVINE (337-336)	339	0	1181
A% GOTOVINA NA POČETKU OBRACUNSKOG PERIODA	340	360	1444
Z. POZITIVNE KURSNE RAZLIKE PO OSNOVU PRERACUNA GOTOVINE	341		
Y. NEGATIVNE KURSNE RAZLIKE PO OSNOVU PRERACUNA GOTOVINE	342		
J. GOTOVINA NA KRAJU OBRACUNSKOG PERIODA (338-339+341+342 -342)	343	472698	360

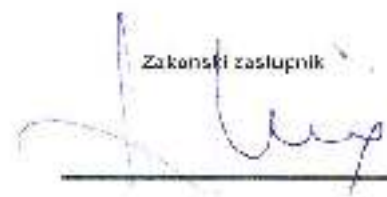
U Beogradu, dana 26.4. 2013. godine

Lice odgovorno za sastavljanje
Financijskog izveštaja

Zakonski zastupnik

Obrasci: propisani Pravilnikom o sadržini i formi obaveznog finansijskog izveštaja za privredna društva, udruženja, druga pravna lica i preduzećima ("Službeni glasnik RS", br. 114/06, 5/07, 11/08, 21/0, 101/12 i 18/12)

Popunjiva pravno lice - predložak

67054868 Matični broj   51144444444444444444 Sifra identifikacije   100000910 PIB

Popunjiva Agencija za privredne registre

ESU   10   20   21   22   23   24   25   26

123   10   20   21   22   23   24   25   26

Vred. predla

Kartica: BD AGRO AD

Seccao: DOBANOVCI, LOLE RIBARA BD

IZVEŠTAJ O PROMENAMA NA KAPITALU - konsolidovani

7005018006737

U periodu od 01.01.2012. do 31.12.2012. godine

- u hiljadama dinara

Red. broj	OPIS	AGP	Osnovni kapital (u skladu sa čl. 609 ^a)		Ostali kapital (u skladu sa čl. 609 ^b)		Nezaleđeni osnovni kapital (u skladu sa čl. 637 ^a)		Emisiona premija (u skladu sa čl. 620)	
			2	AGP	3	AGP	4	AGP	5	
1	Stanje na dan 01.01. prethodne godine	401	878740	414		427	20	447		
2	Ispisivanja i uvođenja zadržanih profita - promena računovodstvenih politika u prethodnoj godini - povećanje	402		415		408		411		
3	Ispisivanja i uvođenja zadržanih profita - promena računovodstvenih politika u prethodnoj godini - smanjenje	403		416		409		412		
4	Korigovano početno stanje na dan 01.01. prethodne godine (red.br. 1+2-3)	404	878740	417		430	20	450		
5	Ukupna povećanja u prethodnoj godini	406		418		431		451		
6	Ukupna smanjenja u prethodnoj godini	408		419		432		452		
7	Stanje na dan 31.12. prethodne godine (red.br. 4+5-6)	407	878740	420		432	20	452		
8	Ispisivanja i uvođenja zadržanih profita - promena računovodstvenih politika u tekućoj godini - povećanje	408		421		433		453		
9	Ispisivanja i uvođenja zadržanih profita - promena računovodstvenih politika u tekućoj godini - smanjenje	409		422		434		454		
10	Korigovano početno stanje na dan 01.01. tekuće godine (red.br. 7+8-9)	410	878740	423		435	20	455		
11	Ukupna povećanja u tekućoj godini	411		424		436		456		
12	Ukupna smanjenja u tekućoj godini	412		425		437		457		
13	Stanje na dan 31.12. tekuće godine (red.br. 10+11-12)	413	878740	426		438	20	458		

Red. br.	OPIS	POP	rezerva (račun 5.1, 5.2)	POP	Rezerva za opću rezervu (račun 5.30 i 5.31)	POP	Netoizostanak dobiti po osnovu hartija u vrednosti (račun 8.2)	POP	Netoizostanak u vrednosti dobiti po osnovu hartija u vrednosti (račun 8.2)
	1		2		3		4		5
1	Stanje na dan 01.01. prethodne godine _____	400	44282	400	3342429	473		492	
2	Ispravka materijalnih značajnih grešaka i promena računovodstvenih politika u prethodnoj godini - povećanja	451		167		450		493	
3	Ispravka materijalnih značajnih grešaka i promena računovodstvenih politika u prethodnoj godini - smanjenja	455		466		451		494	
4	Korigovano početno stanje na dan 01.01. prethodne godine _____ (red.br. 1+2-3)	456	44282	469	3342429	482		495	
5	Ukupna povećanja u prethodnoj godini	457		476	217676	483		496	
6	Ukupna smanjenja u prethodnoj godini	458		47	26839	484		497	
7	Stanje na dan 31.12. prethodne godine _____ (red.br. 4+5-6)	459	44282	472	3342440	486		498	
8	Ispravka materijalnih značajnih grešaka i promena računovodstvenih politika u tekućoj godini - povećanja	460		478		486		499	
9	Ispravka materijalnih značajnih grešaka i promena računovodstvenih politika u tekućoj godini - smanjenja	461		474		487		500	
10	Korigovano početno stanje na dan 01.01. tekuće godine _____ (red.br. 7+8-9)	462	44282	476	3341415	490		501	
11	Ukupna povećanja u tekućoj godini	463		476		490		502	
12	Ukupna smanjenja u tekućoj godini	464		477	1716	490		503	
13	Stanje na dan 31.12. tekuće godine _____ (red.br. 10+11-12)	465	44282	478	3522729	491		504	

red. br.	OPIS	ACC	Napredjevanje GUB (30.12.2020) 54	ACC	Gubitak u misine kapitala (30.12.2020) 55	ACC	Ukupno popravna akcije PUN (30.12.2020) 087.237	ACC	UBI (na dan 31.12.2020) 648-011-41-12)
			10		11		12		13
	Stanje na dan 01.01. prethodne godine _____	505	2026	516	175757	531		544	2509576
2	Ispravka materijalno značajnih grešaka i promena racionalno-ekonomskih politika u prethodnoj godini - povećanje	508		518		532		545	
3	Ispravka materijalno značajnih grešaka i promena racionalno-ekonomskih politika u prethodnoj godini - smanjenje	507		520		533		546	
4	Korigovano početno stanje na dan 01.01. prethodne godine _____ (red.br. 1+2-3)	509	2026	521	175757	534		547	2509576
5	Ukupna popravna akcija prethodne godine	508		522	1118336	535		548	300461
6	Ukupna smanjenja u prethodnoj godini	510		523	32812	536		549	6065
7	Stanje na dan 31.12. prethodne godine _____ (red.br. 4+5-6)	511	2026	524	2843496	537		550	613066
8	Ispravka materijalno značajnih grešaka i promena racionalno-ekonomskih politika u tekućoj godini - povećanje	512		525		538		551	
9	Ispravka materijalno značajnih grešaka i promena racionalno-ekonomskih politika u tekućoj godini - smanjenje	513		526		539		552	
10	Korigovano početno stanje na dan 01.01. tekuće godine _____ (red.br. 7+8-9)	514	2026	527	2843496	540		553	1813066
11	Ukupna popravna akcija u tekućoj godini	515		528	757189	541		554	755359
12	Ukupna smanjenja u tekućoj godini	516		529	21034	542		555	4918
13	Stanje na dan 31.12. tekuće godine _____ (red.br. 10+11-12)	517	2026	530	3577220	543		556	670017

Red. br.	Opis	Stanje na dan 31.12. prethodne godine	Stanje na dan 31.12. tekuće godine
1	Stanje na dan 31.12. prethodne godine	557	
2	Ispravka materijalno značajnih grešaka i promjena računovodstvenih politika u prethodnoj godini - povećanje	559	
3	Ispravka materijalno značajnih grešaka i promjena računovodstvenih politika u prethodnoj godini - smanjenje	560	
4	Korigovano početno stanje na dan 01.01. prethodne godine (red.br. 1+2-3)	560	
5	Ukupna povećanja u prethodnoj godini	567	
6	Ukupna smanjenja u prethodnoj godini	568	
7	Stanje na dan 31.12. prethodne godine (red.br. 4+5-6)	569	
8	Ispravka materijalno značajnih grešaka i promjena računovodstvenih politika u tekućoj godini - povećanje	564	
9	Ispravka materijalno značajnih grešaka i promjena računovodstvenih politika u tekućoj godini - smanjenje	565	
10	Korigovano početno stanje na dan 01.01. tekuće godine (red.br. 7+8-9)	566	
11	Ukupna povećanja u tekućoj godini	567	
12	Ukupna smanjenja u tekućoj godini	568	
13	Stanje na dan 31.12. tekuće godine (red.br. 10+11-12)	569	

Antoni Šušteršič član 20.4. 2013. godine

Lica odgovorna za stvaranje finansijskog izvještaja

Antoni Šušteršič

Zakonski zastupnik

[Signature]

Obrazac predlozi Pravnih osoba sadržani i formi obrazac finansijskih izvještaja za pravna društva, zoološko, drugo pravna lica i proizvođačke i slični g. 2013. (NN 11/08, 10/11, 11/08, 20/02, 00/12 i 15/12)

Popunjiva pravno lice - preduzeće		
07054688 Matični broj		10000000 PIB
Popunjiva Agencija za privredna registra		
850 1 2 3 Vrsta posla	10	20 21 22 23 24 25 26

Naziv: **BD AGRO AD**

Seoica: **DOBANOVCI, LOLE RIBARA EB**

STATISTICKI ANEKS - konsolidovani

7005078305720

za 2012. godinu

I OPŠTI PODACI O PRAVNOM LICU ODNOŠNO PREDUZEĆU

OPIS	KDP	Godina godina	Prethodna godina
1	2	3	4
1. Broj meseci poslovanja (preko od 1 do 12)	501	12	12
2. Otkazana sedmica (preko od 1 do 3)	502	3	3
3. Otkazane desetine (preko od 1 do 5)	503	2	2
4. Broj stranaka (pravni ili fizički) koja imaju (meseci, kapital)	504		
5. Procenat broj zaposlenih na osnovu starja krajem svakog meseca (osob broj)	505	244	258

II BRUTO PROMENE NEMATERIJALNIH ULAGANJA I NEKRETNINA, POSTROJENJA, OPREME I BIOLOŠKIH SREDSTAVA

iznosi u hiljadama dinara

Grupa racuna, račun	OPIS	KDP	Druga	Isprekora sredstva	Neto (kol. 4-5)
1	2	3	4	5	6
01	1. Nematerijalna ulaganja				
	1.1 Stanja na početku godine	606	40	0	40
	1.2 Povećanja (fizički) u toku godine	607		XXXXXXXXXXXX	
	1.3 Stanja na kraju godine	608	41	XXXXXXXXXXXX	41
	1.4 Revalorizacija	609		XXXXXXXXXXXX	
	1.5 Stanja na kraju godine (3091607-606-608)	610	7	0	7
02	2. Nekretnine, postrojenja, oprema i biološka sredstva				
	2.1 Stanja na početku godine	611	2363030	0	2085353
	2.2 Povećanja (fizički) u toku godine	612	513258	XXXXXXXXXXXX	516258
	2.3 Stanja na kraju godine	613	233538	XXXXXXXXXXXX	123936
	2.4 Revalorizacija	614		XXXXXXXXXXXX	
	2.5 Stanja na kraju godine (3114612-613-614)	615	193937	0	193937

III STRUKTURNA ZALIIHA

- iznosi u milijunima dinara

Šifra računa 10000	OPIS	AOP	Izloženost	Predložena godišta
1	2	3	4	5
10	1. Zalihe materijala	613	28705	30271
11	2. Nedovršeni proizvodi	617	54488	60211
12	3. Gotovi proizvodi	618	52575	51230
13	4. Posađ	618		
14	5. Ostale vredovane namijenjene prodaji	620	3576926	3373223
15	6. Ostalo	621	3862	5964
	7. SVEGA (816+817+818+819+820+821+822+823)	622	3579354	3558302

IV STRUKTURNA OSNOVNOG KAPITALA

- iznosi u milijunima dinara

Šifra računa 3000	OPIS	AOP	Težina udjela	Predložena godišta
1	2	3	4	5
300	1. Akcijski kapital	623	378790	378790
	u tome: imali kapital	624		
301	2. Udeli društva sa ograničenom odgovornošću	625		
	u tome: strani udjeli	625		
302	3. Udeli društava s ograničenom odgovornošću	627		
	u tome: strani udjeli	628		
303	4. Društveni kapital	629		
304	5. Društveni udjeli	630		
305	6. Društveni udjeli	631		
309	7. Ostali osnovni kapital	632		
30	SVEGA (623+624+625+626+627+628+630+631+632+633)	633	378790	378790

V STRUKTURNA AKCIJSKOG KAPITALA

- broj akcija kao ues. broj

- iznosi u milijunima dinara

Šifra računa 3000	OPIS	AOP	Izloženost	Predložena godišta
1	2	3	4	5
	1. Obične akcije			
	1.1. Broj običnih akcija	354	378313	378313
300100	1.2. Nominalna vrednost običnih akcija - ukupno	305	378790	378790
	2. Prioritetne akcije			
	2.1. Broj prioritetnih akcija	536		
300200	2.2. Nominalna vrednost prioritetnih akcija - ukupno	307		
300	3. SVEGA - nominalna vrednost akcija (305+307=323)	636	378790	378790

VI POTRAZIVANJE I OBAVEZE

- izveštaj o hijerarhiji država

Grupa računskih jedinica	OPIS	ACR	Tekuća godina	Prethodna godina
3		3	4	5
20	1. Potraživanja po osnovu prodaje robe (je na kraju god. na 933 i - 0'0)	333	45131	52911
40	2. Obeveze iz poslovanja istražnje na kraju god. na 840 i - 1'0	340	1278341	875203
deo 228	3. Potraživanja u toku godine od osiguravača za novu odobrenja (plaćani promet bez posebnog stanja)	341	230	618
27	4. Potraživanja od države (u skladu sa poreskim prilikama)	342	70378	89020
40	5. Obeveze iz poslovanja (promet bez posebnog stanja)	343	1343962	630000
401	6. Obeveze iz poslovanja (naknade zarada i naknade zarada na teret zaposlenog (plaćani promet bez posebnog stanja)	344	149441	150664
401	7. Obeveze za zarade i naknade zarada na teret zaposlenog (plaćani promet bez posebnog stanja)	345	22732	33041
402	8. Obeveze za doprinose na zarade i naknade zarada na teret zaposlenog (plaćani promet bez posebnog stanja)	346	100771	41152
461, 462, 733	9. Obeveze za dividende, učešće u dobitku i/ili u primanja poslovanja (plaćani promet bez posebnog stanja)	347		
405	10. Obeveze prema finansijskim firmama za naknade po osnovu (plaćani promet bez posebnog stanja)	348	4155	5075
47	11. Obeveze za PDV (plaćani promet bez posebnog stanja)	349	58873	57552
	12. Kontrolni zbir (od 339 do 349)	350	3206301	2074634

VII DRUGI TROSKOVI I RASHODI

- izveštaj o hijerarhiji država

Grupa računskih jedinica	OPIS	ACR	Tekuća godina	Prethodna godina
3		3	4	5
510	1. Troškovi goriva i energije	351	75003	35203
520	2. Troškovi zarada i naknada zarada (bruto)	352	208045	221151
521	3. Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade zarada na teret zaposlenog	353	36933	39258
522, 523, 524, 525	4. Troškovi naknada (iziskin) (je na kraju god. na 840 i - 1'0)	354	7450	9493
523	5. Troškovi naknada članovima upravnog i nadzornog odbora (bruto)	355		
523	6. Ostali korisnici i naknade	356	19282	30825
55	7. Troškovi prekovremeni usluga	357	32358	31887
533, deo 540 i deo 542	8. Troškovi zapisa	358	14863	6720
deo 533 i deo 540 i deo 542	9. Troškovi zapisa u kompjuteru	359	14543	9858
536, 537	10. Troškovi imovinskih i finansijskih sredstava	360		
541	11. Troškovi amortizacije	361	212971	246038
562	12. Troškovi premija osiguranja	362	6071	2300
563	13. Troškovi platnog prometa	363	9134	908

- iznosi u hiljadama dinara

Grupa računa, kod	OPIS	ACP	Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5
554	14. Troškovi osiguranja	654	726	742
555	15. Troškovi putovanja	655	510	1126
556	16. Troškovi odnosa	656		
557	17. Rashodi iz ostalih	657	435121	385329
deo 560, deo 591 i 592	18. Rashodi iz vanjskih i dot. finansiranja i ostalih	658	485121	385329
deo 560, deo 591 i deo 592	19. Rashodi iz vanjskih kredita od bankovnog sektora	659	435121	391468
deo 573	20. Rashodi za namirivanje obaveza, zdravstvene, socijalne, osiguranja i ostale namirnice, za zaštitu životne sredine i za spremanje nesreća	670		
	21. Kontrolni zbir (od 601 do 670)	671	1950501	1854829

VIII DRUGI PRIHODI

- iznosi u hiljadama dinara

Grupa računa, kod	OPIS	ACP	Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5
60	1. Prihod od prodaje robe	672		
600	2. Prihod od areniranja, subvencija, dozvolj, regresa, koncesionarije i prava (u) poslovnom posredovanju	673	16047	67406
601	3. Prihod po osnovu isplavljenih donacija	674		
deo 660	4. Prihod od zakupnine za zemljište	675		
601	5. Prihod od oporuka	676		
deo 680, deo 681, 682	6. Prihod od kamata	677	6	9
deo 660, deo 661 i deo 662	7. Prihod od kamata po osnovima i depozitima i bankama i ostalim finansijskim organizacijama	678		
deo 660, deo 681 i deo 682	8. Prihod na osnovu dividendi i udela u dobiti	679		
	9. Kontrolni zbir (672 do 679)	680	16053	67415

X OSTALI PODACI

- iznosi u hiljadama dinara

OPIS	ACP	Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4
1. Obaveze za akcije (prema godišnjim izjavama otkrivenje)	681		
2. Obaveze iz ostalih i druge lične doznane (uključujući akcije preuzete obavezno)	682		
3. Kapitalne subvencije i druga davanja i dobiti (u) za bogaćenje i naknadu osnovnih sredstava, nematerijalnih i drugih	683		
4. Društvene dodeljivanja za premije, regrese i pokriće tekućih obaveza po osiguranju	684		
5. Ostala državna dodeljivanja	685		
6. Prihodi od davanja iz inostranstva i druga bespovratna sredstva u novcu ili neku od vrstama novca ili finansijske	686		
7. Lična imovina preduzetnika iz ove delovne jedinice (preduzetnici)	687		
8. Kontrolni zbir (od 681 do 687)	688		

Broj zahteva: 10770

Created with

download the free trial online at nitropdf.com/professional

X RAZGRANIČENI NEGATIVNI NETO EFEKTI UGOVORENE VALUTNE KLAUZULE I KURSNIH RAZLIKA

- iznosi u milijunima dinara

OPIS	ACP	Telesna jedinica	Prethodna godina
1	2	3	4
1. Početno stanje razgraničenog neto efekta ugovorene valutne klauzule	605		
2. Razgraničeni neto efekti ugovorene valutne klauzule	610		
3. Razlika između razgraničenog neto efekta ugovorene valutne klauzule	611		
4. Preostali iznos razgraničenog neto efekta ugovorene valutne klauzule (red. br. 1 - red. br. 2 - red. br. 3)	612		
5. Početno stanje razgraničenog neto efekta kursnih razlika	633		
6. Razgraničeni neto efekti kursnih razlika	634		
7. Razlika između razgraničenog neto efekta kursnih razlika	635		
8. Preostali iznos razgraničenog neto efekta kursnih razlika (red. br. 5 + red. br. 6 - red. br. 7)	636		

X RAZGRANIČENI POZITIVNI NETO EFEKTI UGOVORENE VALUTNE KLAUZULE I KURSNIH RAZLIKA

- iznosi u milijunima dinara

OPIS	ACP	Telesna jedinica	Prethodna godina
1	2	3	4
1. Početno stanje razgraničenog neto efekta ugovorene valutne klauzule	397		
2. Razgraničeni neto efekti ugovorene valutne klauzule	398		
3. Razlika između razgraničenog neto efekta ugovorene valutne klauzule	399		
4. Preostali iznos razgraničenog neto efekta ugovorene valutne klauzule (red. br. 1 - red. br. 2 - red. br. 3)	700		
5. Početno stanje razgraničenog neto efekta kursnih razlika	701		
6. Razgraničeni neto efekti kursnih razlika	702		
7. Razlika između razgraničenog neto efekta kursnih razlika	703		
8. Preostali iznos razgraničenog neto efekta kursnih razlika (red. br. 5 - red. br. 6 - red. br. 7)	704		

L. Jovanović dana 26.4. 2010. godine

Izlas odgovorno za sastavljanje
finansijskog izveštaja

[Signature]

Zakonski zastupnik

[Signature]

Obrazloženje Pravičnikom sadržano u formi obrazloženja i izvještaja za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i proizvođačke ("Službeni glasnik RS", br. 14/08, 5/07, 119/08, 2/10, 12/12 i 17/12)

BD AGRO AD DOBANOVCI

**NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA GODINU ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2012.**

(Svi iznosi su izraženi u 000 RSD, osim ako nije drugačije naznačeno)

1. Opšte informacije

Privredno društvo BD AGRO A.D. iz Dobanovaca („Matično društvo“) osnovano je 1947. godine sa osnovnom delatnošću proizvodnje mleka.

Svojinska transformacija Matičnog društva izvršena je 29.09.2005. godine. Ugovorom o prodaji društvenog kapitala metodom javne aukcije br.Ov.I/3-2519/05 koji je zaključen 04.10.2005. godine, 70% kapitala Matičnog društva prešlo je u ruke većinskog vlasnika a 30% kapitala je pripalo manjinskim akcionarima.

Većinski vlasnik matičnog društva je Dura Obradović sa 75,87% učešća u kapitalu. Akcijski fond ima učešće 1,47%, manjinski akcionari 19,08 %, Marine drive holding 3,58 %. Akcije društva su kotirane na Beogradskoj berzi. Tržišna vrednost akcija na dan 31.12.2012. godine je 600,00 dinara/akciji.

Matično, i zavisna društva se bave ratarsko-stočarskom proizvodnjom i svoje proizvode plasiraju u Republici Srbiji. Osnovna delatnost je proizvodnja mleka i uzgoj goveda i bivola. Šifra delatnost je 0141.

Rad Matičnog društva organizovan je kroz sektore. U okviru sektora postoje odeljenja, a u okviru odeljenja službe kao niže organizacione celine. BD AGRO u svojoj organizacionoj strukturi ima 6 (šest) sektora i 19 (devetnaest) odeljenja i 6 (šest) službi. U 2012. godini nije bilo izmena organizacione strukture.

Na dan 31.12.2012 godine društvo ima 241 zaposlena radnika (31.12.2011. – 295). Poreski identifikacioni broj Društva je 100000910. Sedište društva je u Dobanovcima, ulica Lole Ribara bb.

Konsolidovani Finansijski izveštaji za godinu završenu na dan 31. decembra 2012. godine su odobreni od strane Upravnog odbora društva, na sednici održanoj 22.02.2013. godine u sedištu društva u Dobanovcima. Odobreni konsolidovani finansijski izveštaji mogu biti naknadno izmenjeni na osnovu mišljenja revizora i u skladu sa važećim propisima.

Grupa obuhvata matično društvo i sledeća zavisna društva koja su konsolidovana:

1. BD AGRO Mlekara doo Dobanovci,
2. Veterinarska služba BD AGRA doo Dobanovci

BD AGRO Mlekara doo je osnovana 1997. godine sa osnovnom delatnošću proizvodnja i prerada mleka i mlečnih proizvoda. Zapošljava 4 radnika (2011: 5).

Poreski identifikacioni broj je 100012050, matični broj 17173251. Sedište preduzeća je u Dobanovcima.

Veterinarska služba BD AGRO doo Dobanovci je osnovana 2007. godine sa osnovnom delatnošću vršenja veterinarskih usluga za potrebe matičnog preduzeća BD AGRO. Zapošljava 14 radnika (31.12.2011: 19). Poreski identifikacioni broj je 104814219, matični broj 20244925. Sedište preduzeća je u Dobanovcima.

(Svi iznosi su izraženi u 000 RSD, osim ako nije drugačije naznačeno)

2. Pregled značajnih računovodstvenih politika

Osnovne računovodstvene politike primenjene za sastavljanje ovih finansijskih izveštaja navedene su u daljem tekstu. Ove politike su konzistentno primenjene na sve prikazane godine osim ako nije drugačije naznačeno.

2.1. Osnova za sastavljanje finansijskih izveštaja

Finansijski izveštaji su sastavljeni prema konceptu istorijskih troškova za građevinske objekte, postrojenja, opremu i biološka sredstva, a prema konceptu fer vrednosti za zemljište.

Grupa je sastavila ove finansijske izveštaje u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji koji zahteva da finansijski izveštaji budu pripremljeni u skladu sa svim MSFI kao i propisima izdatim od strane Ministarstva finansija Republike Srbije. Imajući u vidu razlike između ove dve regulative, ovi finansijski izveštaji odstupaju od MSFI u sledećem:

1. Grupa je ove finansijske izveštaje sastavila u formatu propisanom od strane Ministarstva finansija koji nije u skladu sa zahtevima MRS 1 – "Prikazivanje finansijskih izveštaja."
2. Vanbilansna sredstva i obaveze* su prikazana na obrascu bilansa stanja (napomena 2.14; i 16). Ove stavke po definiciji MSFI ne predstavljaju ni sredstva ni obaveze.

Sastavljanje finansijskih izveštaja u skladu sa MSFI zahteva primenu izvesnih ključnih računovodstvenih procena. Ono takođe zahteva da rukovodstvo koristi svoje prosuđivanje u primeni računovodstvenih politika Grupe. Oblasti koje zahtevaju prosuđivanje većeg stepena ili veće složenosti, odnosno oblasti u kojima pretpostavke i procene imaju materijalni značaj za finansijske izveštaje obelodanjeni su u napomeni 4.

2.1.1 Koncept nastavka poslovanja

Konsolidovani finansijski izveštaji su sastavljeni u skladu sa konceptom nastavka poslovanja, koji podrazumeva da će Grupa nastaviti da posluje u predvidljivoj budućnosti. Grupa je u toku 2012. godine zabeležila gubitak u iznosu od RSD 740.942 (2011: neto gubitak u iznosu od RSD 754.927). Na dan 31. decembra 2011. godine akumulirani gubitak Grupe iznosi RSD 3.577.230. Kratkoročne obaveze na dan 31. decembra 2012. godine su veće za RSD 2.367.020 hiljada od kratkoročnih sredstava izuzimajući stalna sredstva namenjena prodaji. Na dan 31. decembra 2011. godine finansijske obaveze Grupe iznose RSD 3.098.491 hiljada od kojih RSD 2.797.041 hiljada predstavljaju obaveze prema bankama, i na taj dan obaveze u iznosu od RSD 1.422.862 hiljada dospevaju u roku od 12 meseci. Najznačajniji poverioci su Banca Intesa, Agrobanka i NLB Banka prema kojima Grupa ima obavezu od RSD 1.053.070 hiljada, RSD 1.188.795 hiljada, i RSD 555.172 hiljada respektivno.

Da bi nastavilo da posluje u predvidljivoj budućnosti Grupa je pripremila dugoročni biznis plan koji je kao glavne pretpostavke imao reprogram dugova kod banaka i prodaju industrijskog zemljišta u Dobanovcima i poljoprivrednog zemljišta u Novom Bečeju. Prema biznis planu, koji rukovodstvo smatra realističnim i dostižnim, tokovi gotovine iz operativnih aktivnosti Grupe će biti pozitivni od 2013. godine. U januaru 2012. godine Grupa je prodala poljoprivredno zemljište u Novom Bečeju za RSD 853 miliona. Tim sredstvima, Grupa je smanjila dospela dugovanja prema Banka Intesi u iznosu od RSD 289 miliona i prema Agrobanci RSD 316 miliona. U skladu sa dugoročnim biznis planom, rukovodstvo je uspelo da potpiše ugovor o reprogramu duga od RSD 945 miliona sa Bankom Intesom do 2016. godine.

Potpisan je i ugovor o reprogramu sa Novom Agrobankom ad na rok od 7 godina uz grejs period od 18 meseci. Nakon reprograma Nova Agrobanka je otišla u stečaj i reprogramirani kredit je preuzela Nova Agrobanka u stečaju. Tokom 2012 godine otplaćen je kredit kod Erste banke, Privredne banke i Porše lizinga. Sa NLB bankom nije potpisan reprogram, zbog inicijative dve najveće banke- poverioca da se pristupi otplati ovog kredita u celosti, prodajom dela poljoprivrednog zemljišta u Dobanovcima površine 622 ha, a što je realizovano u 2013 godini.

Gore navedene okolnosti svedoče da postoji materijalna nesigurnost koja može izazvati ozbiljnu sumnju u mogućnost da Društvo nastavi sa poslovanjem u predvidljivoj budućnosti. Shodno tome, Društvo može ne biti u mogućnosti da ostvari svoja sredstva i namiri obaveze u okviru redovnog poslovanja. Rukovodstvo veruje da će reprogramom kredita kod najvećih poverioca i otplatom kredita Društvo nastaviti da posluje u predvidljivoj budućnosti.

(Svi iznosi su izraženi u 000 RSD, osim ako nije drugačije naznačeno)

2. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

2.1.2 Konsolidacija

a) Zavisna društva

Zavisna društva su sva društva nad kojima grupa ima moć, neposrednu ili posrednu, da upravlja finansijskom i poslovnom politikom organizacije u cilju ostvarenja koristi od njene celatnosti.

Finansijski izveštaji zavisnih društava su uključeni u konsolidovane finansijske izveštaje od dana početka kontrole do dana prestanka kontrole.

Stanja i transakcije između matičnog i zavisnih društava, i svi nerealizovani dobiti i gubici koji potiču od transakcija između matičnog i zavisnih društava eliminišu se prilikom pripreme konsolidovanih finansijskih izveštaja.

b) Manjinski interes

Nekontrolisani interes u zavisnim društvima su u ovim finansijskim izveštajima iskazani odvojeno od kapitala Grupe kao manjinski interes.

c) Ostala povezana grupe i zajednička ulaganja

Ostala povezana društva su ona društva nad kojima Matično društvo ima značajan uticaj, ali ne i kontrolu, generalno kada poseduje učešće u kapitalu između 20% i 50%.

Zajednička ulaganja su oni entiteti nad čijim aktivnostima Matično društvo vrši zajedničku kontrolu uspostavljanu ugovorom i kod kojih odlučuje konsenzusom o njihovoj poslovnoj i finansijskoj politici.

Povezana društva i zajednička ulaganja se vrednuju po metodi kapitala.

Grupa vrši konsolidaciju samo sa zavisnim pravnim licima, dok nad pridruženim pravnim licima Grupa nema kontrolu tako da pokušava da ih ugasi ili proda. Takođe, učešće u tim pravnim licima se smatra materijalno beznačajnim.

2.1.3 Nova računovodstvena snopštenja

Sledeći novi i dopunjeni standardi stupili su na snagu od 1. januara 2012. godine:

- Ostali revidirani standardi i tumačenja važeća za tekući period. Izmjena i dopuna MSFI 1 „Prva primena MSFI” koja se odnosi na poslovanje u uslovima hiperinflacije i na ukidanje fiksnih datuma za društva koja prvi put primenjuju standard, nije imala uticaja na ove finansijske izveštaje. Dopunom MRS 12 „Porez na dobit” je uvedena relativna pretpostavka da se investiciona nekretnina iskazana po fer vrednosti nadoknadjuje u potpunosti putem prodaje. Ova dopuna nije imala materijalnog uticaja na ove finansijske izveštaje.

Novi i dopunjeni standardi i tumačenja čija je primena po prvi put obavezna za godišnje periode koji počinju na dan 1. januara 2013. godine i koje Društvo nije ranije usvojilo:

- MSFI 9, Finansijski instrumenti - I deo: Klasifikacija i merenje. MSFI 9, objavljen novembra 2009. godine, zamenjuje one delove MRS 39 koji se odnose na klasifikovanje i merenje finansijskih sredstava. MSFI 9 je dodatno izmenjen i dopunjen oktobra 2010. godine sa ciljem da se razmotri pitanje klasifikovanja i odmeravanja finansijskih obaveza. U daljem tekstu prikazani su osnovni elementi standarda:
  - Finansijska sredstva se klasifikuju u dve kategorije načina odmeravanja: kao sredstva koja se naknadno odmeravaju po fer vrednosti ili kao sredstva koja se naknadno odmeravaju po amortizovanoj vrednosti. Odluka o klasifikaciji sredstava donosi se prilikom njihovog početnog priznavanja. Klasifikacija zavisi od poslovnog modela koji pravno lice koristi za potrebe upravljanja svojim finansijskim instrumentima, kao i od karakteristika instrumenta u vezi sa ugovornim novčanim tokom.

(Svi iznosi su izraženi u 000 RSD, osim ako nije drugačije naznačeno)

- Instrument se naknadno odmerava po amortizovanoj vrednosti samo ukoliko je reč o dužničkom instrumentu i (i) ako je cilj poslovnog modela pravnog lica da drži sredstvo za potrebe naplate ugovornih tokova gotovine, te (ii) ako se kod ugovornih tokova gotovine sredstva radi samo o plaćanju glavnice i kamate (tj. samo ima "osnovna obeležja kredita"). Svi ostali dužnički instrumenti odmeravaju se po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednostima iskazuju u bilansu uspeha.
- Svi instrumenti kapitala odmeravaju se naknadno po fer vrednosti. Instrumenti kapitala koji se drže radi trgovanja odmeravaju se po fer vrednosti
- čiji se efekti promena u fer vrednostima iskazuju u bilansu uspeha. Za sva ostala učešća u kapitalu može se, prilikom početnog priznavanja, doneti neopoziva odluka da se nerealizovani i realizovani dobiti i gubici po osnovu fer vrednosti priznaju u Ukupnom ostalom finansijskom rezultatu umesto u
- Bilansu uspeha. Po donetoj odluci dobiti i gubici po fer vrednosti ne mogu se naknadno priznati u bilansu uspeha. Odluka se može doneti za svaki instrument posebno. Dividende se priznaju u bilansu uspeha ukoliko predstavljaju prinos na investicije.
- U MRS 39, najveći broj zahteva za klasifikaciju i odmeravanje finansijskih obaveza prenet je u MSFI 9 u neizmenjenom obliku. Osnovna izmena ogleda se u tome da će pravno lice biti u obavezi da cekte promena u vlastitom kreditnom riziku finansijskih obaveza klasifikovanih po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednostima iskazuju u bilansu uspeha prikaže u ukupnom ostalom finansijskom rezultatu.

Primena MSFI 9 obavezna je od 1. januara 2013. godine, s time što je njegovo ranije usvajanje dopušteno.

- MSFI 13, Odmeravanje fer vrednosti (objavljen maja 2011. godine, važeći za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2013. godine), ima za cilj da poveća doslednost i smanji stepen složenosti obezbeđivanjem precizne definicije fer vrednosti, kao i jedinstvenog izvora za odmeravanje fer vrednosti i jedinstvenih zahteva za obelodanjivanje u svim MSFI.
- MRS 27, Pojedinačni finansijski izveštaji (revidiran maja 2011. godine, važeći za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2013. godine), izmenjen je i ima za cilj da propiše zahteve u pogledu načina obračunavanja i obelodanjivanja ulaganja u zavisna preduzeća, zajedničke poduhvate i pridružena preduzeća onda kada pravno lice sastavlja pojedinačne finansijske izveštaje. Smernice u pogledu pitanja kontrole i konsolidovanih finansijskih izveštaja zamenjene su standardom MSFI 10, "Konsolidovani finansijski izveštaji".
- MRS 28, Investicije u pridružene entitete i zajedničke poduhvate (revidiran maja 2011. godine, važeći za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2013. godine). Dopuna MRS 28 nastala je kao rezultat projekta Odbora koji se odnosi na

zajedničke poduhvate. Prilikom analiziranja pomenutog projekta, Odbor je odlučio da računovodstveno obuhvatanje zajedničkih poduhvata primenom računovodstvenog metoda učešća pripoji standardu MRS 28 budući da se pomenuti metod primenjuje i na ulaganja u zajedničke poduhvate i na ulaganja u pridružena preduzeća. Osim ove, ostale smernice su ostale neizmenjene.

- Izmene i dopune MRS 1, Prezentacija finansijskih izveštaja (objavljen juna 2011. godine, važeći za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2012. godine), menja zahteve u pogledu obelodanjivanja stavki koje se iskazuju u Ukupnom ostalom finansijskom rezultatu. Izmene i dopune zahtevaju da pravna lica izvrše razdvajanje stavki koje se prikazuju u Ukupnom ostalom finansijskom rezultatu na dve grupe, i

(Svi iznosi su izraženi u 000 RSD, osim ako nije drugačije naznačeno)

2. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

to prema tome da li će one moći da se reklasifikuju u bilans uspeha u budućim periodima. Predložen: naziv finansijskog izveštaja koji se koristi u MRS 1 glasi 'Izveštaj o dobiti i gubitku i ukupnom ostalom finansijskom rezultatu'. Društvo očekuje da će izmene i dopune standarda uticati na izmenu načina prezentacije finansijskih izveštaja Društva, ali da neće imati uticaja na odmeravanje transakcija i stanja.

- Izmene i dopune MRS 19, Primanja zaposlenih (objavljen juna 2011. godine, važeći za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2013. godine), donosi značajne izmene u pogledu priznavanja i odmeravanja definisanih doprinosa za penzije i otpremnine, kao i u pogledu obelodanjivanja svih primanja zaposlenih. Standard zahteva da se sve promene u neto obavezama (sredstvima) po osnovu definisanih primanja priznaju u periodu u kome nastanu, i to: (i) troškovi zarada i naknada i neto kamata priznaju se u bilansu uspeha; i (ii) dobiti i gubici po osnovu ponovnog odmeravanja priznaju se u ukupnom ostalom finansijskom rezultatu.
- Obelodanjivanja – Prebijanje finansijskih sredstava i finansijskih obaveza – Izmene i dopune MSFI 7 (objavljene decembra 2011. godine i važeće za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2013. godine). Dopuna zahteva obelodanjivanja koja će korisnicima finansijskih izveštaja entiteta omogućiti da izvrše procenu efekata ili potencijalnih efekata prebijanja, uključujući pravo na poravnanje.
- Prebijanje finansijskih sredstava i finansijskih obaveza – Izmene i dopune MRS 32 (objavljene decembra 2011. godine i važeće za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2014. godine). Dopuna sadrži dodatak u vidu smernica u pogledu MRS 32 koje se odnose na nedoslednosti identifikovane u toku primene pojedinih kriterijuma prebijanja. Pomenuto uključuje pojašnjenje značenja segmenta 'ima zakonski sprovedivo pravo na prebijanje...' kao i pojašnjenje da se pojedini sistemi bruto poravnanja mogu smatrati ekvivalentima neto poravnanja.
- Poboljšanja Međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja (objavljena maja 2012. godine, važeće za godišnje periode koji počinju na dan 1. januara 2013. godine). Poboljšanja se sastoje od izmene sadržaja pet standarda. MSFI 1 je izmenjen sa ciljem da (i) pojasni da društvo koje ponovo počinje da priprema finansijske izveštaje u skladu sa MSFI može ili da nastavi sa primenom MSFI 1 ili pak, da retrospektivno primeni sve MSFI kao da nije nikada prestalo da ih primenjuje, i (ii) da uvede dodatno izuzeće iz retrospektivne primene MRS 23, 'Troškovi pozajmljivanja', od strane društava koja prvi put pripremaju izveštaje u skladu sa MSFI. MRS 1 je

izmenjen tako da pojasni da napomene nisu obavezne uz treći bilans stanja koji se dostavlja na početku prethodnog perioda zato što su na njega materijalno značajno uticali retrospektivna preračunavanja, promene u računovodstvenim politikama odnosno reklasifikacija za potrebe prikazivanja, dok su napomene obavezne kada se samo društvo opredeli da dostavi dodatne uporedne podatke. MRS 16 je izmenjen tako da pojasni da se oprema za servisiranje koja se koristi duže od jednog perioda klasifikuje kao nekretnine, postrojenja i oprema umesto kao zalihe. MRS 32 je izmenjen tako da pojasni da se pojedine poreske posledice raspodele (finansijskih instrumenata) vlasnicima računovodstveno obuhvataju u bilansu uspeha, kao što se to uvek zahtevalo u MRS 12. MRS 34 je izmenjen sa ciljem da usaglasi zahteve sa MSFI 8. MRS 34 zahteva obelodanjivanje odmerene vrednosti ukupnih sredstava i

obaveza jednog poslovnog segmenta samo ukoliko se pomenuta informacija redovno dostavlja glavnom donosiocu poslovnih odluka i ukoliko je došlo do materijalno značajnih promena pomenute vrednosti u odnosu na poslednje finansijske izveštaje.

- Izmene i dopune smernica za prelazak na izveštavanje u skladu sa MSFI sadržane u MSFI 10, MSFI 11 i MSFI 12 (objavljene 28. juna 2012. godine, važeće za godišnje periode koji počinju na dan 1. januara 2013. godine). Izmene i dopune pojašnjavaju smernice za prelazak na izveštavanje u skladu sa MSFI sadržane u MSFI 10 Konsolidovani finansijski izvešt.

(Svi iznosi su izraženi u 000 RSD, osim ako nije drugačije naznačeno)

2. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

primenjuju MSFI 10 dužna su da izvrše procenu kontrolnog uticaja prvog dana godišnjeg perioda u kojem je izvršena primena MSFI 10, i ukoliko se postupak konsolidacije prema MSFI 10 razlikuje od postupka konsolidacije prema MRS 27 i SIC 12, uporedni podaci iz perioda koji neposredno prethodi periodu prelaska na izveštavanje u skladu sa MSFI (tj. podaci iz 2012. godine za društva koja pripremaju finansijske izveštaje na kraju kalendarske godine a koja su usvojila MSFI 10 u 2013. godini) reklasifikuju se, osim ukoliko je to nemoguće. Izmene i dopune u MSFI 10, MSFI 11, Zajednički aranžmani, i MSFI 12, Obelodanjivanje učešća u drugim pravnim licima, obezbeđuju dodatno oslobađanje prilikom prelaska na izveštavanje u skladu sa MSFI time što se zahtev svodi na dostavljanje korigovanih uporednih podataka samo za period koji neposredno prethodi periodu u kojem je društvo prešlo na izveštavanje u skladu sa MSFI. Osim pomenutog, izmenama i dopunama se ukida zahtev za prikazivanje uporednih podataka nekonsolidovanih pravnih lica za periode koji prethode usvajanju MSFI 12.

- Izmene i dopune MSFI 1 "Prva primena Međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja - Državni zajmovi" (objavljene marta 2012. godine, važeće za godišnje periode koji počinju na dan 1. januara 2013. godine). Izmene i dopune, koje se odnose na zajmove dobijene od države po kamatnoj stopi nižoj od tržišne, oslobađaju društva koja prvi put primenjuju MSFI pune retrospektivne primene MSFI pri računovodstvenom obuhvatanju pomenutih zajmova u trenutku prelaska na izveštavanje u skladu sa MSFI. Ovim se društva koja prvi put primenjuju MSFI oslobađaju od obaveze pune retrospektivne primene na isti način kao i društva koja već izveštavaju u skladu sa MSFI.
- Izmene i dopune standarda MSFI 10, MSFI 12 i MRS 27 - Investiciona društva (objavljene 31. oktobra 2012. godine, važeće za godišnje periode koji počinju na dan 1. januara 2014. godine). Dopunom je uvedena definicija investicionog društva kao društva u čije aktivnosti i poslovanje spada (i) prihavljanje sredstava od investitora kako bi se investitorima pružila usluga upravljanja investicijama, (ii) obavezivanje na poslovanje u svrhu ulaganja sredstava isključivo za potrebe povećanja kapitala odnosno prihoda od ulaganja i (iii) odmeravanje i vrednovanje ulaganja po fer vrednosti.
- Investiciono društvo biće u obavezi da računovodstveno obuhvati svoja zavisna preduzeća po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednosti iskazuju u bilansu uspeha i konsoliduje samo ona zavisna preduzeća koja pružaju usluge srodne investicionim aktivnostima društva. MSFI 12 je izmenjen sa ciljem da se uvedu nova obelodanjivanja, uključujući sva značajna prosuđivanja načinjena prilikom utvrđivanja da li društvo spada u kategoriju investicionog društva, kao i da se uvedu informacije o finansijskoj odnosno drugoj pomoći upućenoj nekonsolidovanom zavisnom preduzeću, bilo da je reč o planiranoj ili već pruženoj pomoći zavisnom preduzeću.

Osim ukoliko u tekstu gore nije drugačije navedeno, ne očekuje se da će novi standardi i tumačenja imati značajnog uticaja na finansijske izveštaje Društva

2.2. Uporedni podaci

Uporedni podaci odnosno početna stanja predstavljaju podatke sadržane u finansijskim izveštajima za 2011. godinu.

2.3. Izveštavanje o segmentima

O poslovnim segmentima izveštava se na način koji je konzistentan sa internim izveštavanjem za potrebe glavnog donosioca poslovnih odluka. Glavni donosilac poslovnih odluka koji je odgovoran za raspodelu resursa i procenu rezultata poslovanja poslovnih segmenata je identifikovan kao Upravni odbor koji donosi strateške odluke.

2.4. Preračunavanje stranih valuta

(a) *Funkcionalna i valuta prikazivanja*

(Svi iznosi su izraženi u 000 RSD, osim ako nije drugačije naznačeno)

2. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

Stavke uključene u finansijske izveštaje Grupe se odmeravaju i prikazuju u dinarima („RSD“) s obzirom na to da RSD predstavlja funkcionalnu valutu Grupe.

(b) Transakcije i stanja

Transakcije u stranoj valuti se preračunavaju u funkcionalnu valutu primenom deviznih kurseva važećih na dan transakcije ili na dan procene vrednosti ako su stavke ponovo odmeravane. Pozitivne i negativne kursne razlike nastale iz izmirenja takvih transakcija i iz preračuna monetarnih sredstava i obaveza izraženih u stranim valutama na kraju godine, priznaju se u bilansu uspeha osim u slučaju kada su odložene u kapitalu kao instrumenti zaštite tokova gotovine i instrumenti zaštite neto ulaganja.

Pozitivne i negativne kursne razlike koje nastaju po osnovu kredita i gotovine i gotovinskih ekvivalenata prikazuju se u u bilansu uspeha u okviru pozicije „Finansijski prihodi / rashodi“. Sve druge pozitivne i negativne kursne razlike prikazuju se u bilansu uspeha u okviru pozicije „Ostali prihodi/(rashodi)“.

Promene u fer vrednosti monetarnih hartija od vrednosti izraženih u stranim valutama koje su klasifikovane kao raspoložive za prodaju, tretiraju se kao kursne razlike po osnovu promena u amortizovanoj vrednosti hartija od vrednosti i kao ostale promene u knjigovodstvenoj vrednosti hartija od vrednosti. Kursne razlike koje se odnose na promene u amortizovanoj vrednosti se priznaju u bilansu uspeha, a ostale promene u knjigovodstvenoj vrednosti se iskazuju u okviru kapitala.

Kursne razlike na nemonetarnim finansijskim sredstvima i obavezama, kao što su vlasničke hartije od vrednosti po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednosti iskazuju u bilansu uspeha, priznaju se u bilansu uspeha kao deo gubitka ili dobitka na fer vrednosti. Kursne razlike na nemonetarnim finansijskim sredstvima, kao što su vlasničke hartije od vrednosti klasifikovane kao finansijska sredstva raspoloživa za prodaju, uključuju se u odnosne rezerve u okviru revalorizovanih rezervi u kapitalu.

2.5. Nematerijalna sredstva

a) Računarski softver

Izdaci vezani za razvoj ili održavanje kompjuterskih softverskih programa priznaju se kao trošak u periodu u kome nastanu. Troškovi razvoja direktno povezani sa dizajniranjem projekta i testiranjem prepoznatljivih i unikatnih softverskih proizvoda koje kontroliše Grupa i koji će verovatno generisati ekonomsku korist veću od troškova duže od godinu dana, priznaju se kao nematerijalna ulaganja ukoliko su za to ispunjeni kriterijumi u skladu sa MRS 38. Direktno pripisivi troškovi kapitalisani kao deo softverskog proizvoda obuhvataju trošak radne snage pri izradi softvera i odgovarajući deo pripadajućih režijskih troškova.

Ostali troškovi razvoja koji ne ispunjavaju navedene kriterijume priznaju se kao trošak u periodu u kome nastanu. Izdaci za razvoj koji su prvobitno priznati kao troškovi ne mogu se priznati kao sredstvo u narednom periodu.

Troškovi razvoja računarskog softvera priznati kao sredstvo amortizuju se tokom njihovog procenjenog korisnog veka upotrebe, a koji nije duži od četiri godine.

2.6. Nekretnine, postrojenja i oprema

Nekretnine, postrojenja i oprema, izuzev zemljišta iskazuju se po nabavnoj vrednosti umanjenoj za akumuliranu ispravku vrednosti. Nabavna vrednost uključuje izdatke direktno pripisive nabavljenom sredstvu. Nabavna vrednost može takođe uključiti i prenos bilo kog dobitka/(gubitka) iz kapitala, po osnovu instrumenata zaštite od rizika novčanog toka deviznih troškova nabavke nekretnina, postrojenja i opreme.¹

Zemljište se iskazuje po fer vrednosti, zasnovanoj na periodičnim, najmanje dvogodišnjim, procenama vrednosti, koje vrše nezavisni procenitelji.

Povećanje knjigovodstvene vrednosti zemljišta po osnovu revalorizacije iskazuje se u okviru kapitala na račun revalorizacione rezerve. Smanjenja knjigovodstvene vrednosti kojima se umanjuju vrednosti istih sredstava terete direktno revalorizacione rezerve; sva ostala smanjenja

(Svi iznosi su izraženi u 000 RSD, osim ako nije drugačije naznačeno)

2. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

Naknadni troškovi se uključuju u nabavnu vrednost sredstva ili se priznaju kao posebno sredstvo, u zavisnosti od toga šta je primenljivo, samo kada postoji verovatnoća da će Grupa u budućnosti imati ekonomsku korist od tog sredstva i ako se njegova vrednost može pouzdano utvrditi. Knjigovodstvena vrednost zamenjenog sredstva se iskazuje. Svi drugi troškovi tekućeg održavanja terete bilans uspeha perioda u kome su nastali.

Zemljište se ne amortizuje. Amortizacija drugih sredstava se obračunava primenom proporcionalne metode kako bi se rasporedila njihova nabavna ili revalorizovana vrednost do njihove rezidualne vrednosti tokom njihovog procenjenog veka trajanja, kao što sledi:

Godine	
Gradevinski objekti	20-40
Mašine i oprema	4-15
Motorna vozila	4
Nameštaj, pribor i oprema	4-7
Infrastrukturni objekti	50-100

Rezidualna vrednost i korisni vek upotrebe sredstva se revidiraju, i po potrebi koriguju, na datum svakog bilansa stanja.

Knjigovodstvena vrednost sredstva svodi se odmah na njegovu nadoknadivu vrednost ukoliko je knjigovodstvena vrednost veća od njegove procenjene nadoknadive vrednosti (napomena 7). Dobici i gubici po osnovu otuđenja sredstva utvrđuju se kao razlika između novčanog priliva i knjigovodstvene vrednosti i iskazuju se u bilansu uspeha u okviru "Ostalih prihoda/ (rashoda)". (napomene 34 i 35)

Kada se revalorizovana sredstva prodaju, iznos revalorizacije knjižen na računu revalorizacione rezerve prenosi se u neraspoređenu dobit. (napomena 19.3.)

2.7. Umanjenje vrednosti nefinansijskih sredstava

Sredstva sa neograničenim korisnim vekom upotrebe ne podležu amortizaciji i testiraju se na umanjenje vrednosti jednom godišnje. Za sredstva koja podležu amortizaciji testiranje na umanjenje njihove vrednosti vrši se kada događaji ili izmenjene okolnosti ukažu da knjigovodstvena vrednost možda neće biti nadoknadiva. Gubitak zbog umanjenja vrednosti se priznaje u visini iznosa za koji je knjigovodstvena vrednost sredstva veća od njegove nadoknadive vrednosti. Nadoknadiva vrednost je vrednost veća od fer vrednosti sredstva umanjene za troškove prodaje i vrednosti u upotrebi. Za svrhu procene umanjenja vrednosti, sredstva se grupišu na najnižim nivoima na kojima mogu da se utvrde odvojeni prepoznatljivi novčani tokovi (jedinice koje generišu gotovinu). Nefinansijska sredstva, osim goodwill-a, kod kojih je došlo do umanjenja vrednosti se revidiraju na svaki izveštajni period zbog mogućeg ukidanja efekata umanjenja vrednosti.

2.8. Biološka sredstva

U skladu sa MRS 41 (tačka 30), biološka sredstva se odmeravaju pri početnom priznavanju i na datum svakog bilansa stanja po nabavnoj vrednosti umanjenoj za eventualnu ispravku vrednosti i eventualne kumulirane gubitke po osnovu umanjenja vrednosti.

Poljoprivredni proizvodi ubrani od bioloških sredstava Grupe odmeravaju se po fer vrednosti umanjenoj za procenjene troškove prodaje u momentu ubiranja.

2.9. Dugoročna finansijska sredstva

2.9.1. Klasifikacija

Grupa klasifikuje svoja finansijska sredstva kao zajmove i potraživanja.

a) Zajmovi i potraživanja

Zajmovi i potraživanja predstavljaju nederivatna finansijska sredstva sa fiksnim i plaćanja koja ne kotiraju ni na jednom aktivnom tržištu. Uključuju se u tekuća sredstva

2. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

rokovi dospeća duži od 12 meseci nakon datuma bilansa stanja. U tom slučaju se klasifikuju kao dugoročna sredstva. U bilansu stanja Grupe zajmovi i potraživanja obuhvataju "potraživanja od prodaje i druga potraživanja" i "gotovinu i gotovinske ekvivalente." (napomene 2.12 i 2.13)

2.9.2 Priznavanje i merenje

Zajmovi i potraživanja i ulaganja koja se drže do dospeća se iskazuju po amortizovanoj vrednosti korišćenjem metode efektivne kamatne stope.

2.9.3 "Prebijanje" finansijskih instrumenata

Finansijska sredstva i obaveze se "prebijaju" i iskazuju u neto iznosu u bilansu stanja kada postoji zakonski osnov da se "prebiju" priznati iznosi i namera da se obaveze poravnaju na neto osnovi, ili da se istovremeno realizuju sredstva i izmire obaveze.

2.9.4 Umanjenje vrednosti finansijskih sredstava

(a) Sredstva koja se iskazuju po amortizovanoj vrednosti

Na svaki datum bilansa stanja Grupa procenjuje da li postoji objektivni dokaz da je umanjena vrednost nekog finansijskog sredstva ili grupe finansijskih sredstava.

Finansijsko sredstvo ili grupa finansijskih sredstava je obezvređeno i gubici po osnovu obezvređenja nastaju samo ako postoji objektivni dokaz o obezvređenju kao rezultat jednog ili više događaja koji su nastali nakon početnog priznavanja sredstava ("nastanak gubitka") i kada taj nastanak gubitka (odnosno nastanci gubitaka) utiče na procenjene buduće novčane tokove finansijskog sredstva ili grupe finansijskih sredstava koji mogu biti pouzdano procenjeni.

Kriterijumi koje Grupa koristi da odredi da li postoji objektivni dokaz o gubitku usled umanjenja vrednosti uključuju:

- Značajne finansijske teškoće emitenta ili dužnika;
- Kršenje ugovora, kao što je kašnjenje u plaćanju ili neplaćanje kamate ili glavnice;
- Grupa, iz ekonomskih ili pravnih razloga koji se odnose na finansijske teškoće zajmoprimca, odobri zajmoprimcu garancije/povlastice koje inače ne bi odobrilo;
- Verovatnoća stečaja ili druge finansijske reorganizacije dužnika;

Grupa prvo procenjuje da li postoji objektivni dokaz o obezvređenju.

Iznos gubitka se odmerava kao razlika između knjigovodstvene vrednosti sredstva i sadašnje vrednost procenjenih budućih tokova gotovine (isključujući buduće kreditne gubitke koji nisu nastali) diskontovanih po prvobitnoj efektivnoj kamatnoj stopi za to finansijsko sredstvo. Iznos knjigovodstvene vrednosti sredstva se umanjuje i iznos gubitka se priznaje u bilansu uspeha.

Ako se u narednom periodu iznos gubitka zbog umanjenja vrednosti smanji i to smanjenje se može objektivno pripisati nekom događaju nastalom nakon priznavanja obezvređenja (npr. poboljšanju kreditne sposobnosti dužnika), ukidanje prethodno priznatog gubitka po osnovu umanjenja vrednosti priznaje se u bilansu uspeha.

Na kraju svakog izveštajnog perioda Grupa procenjuje da li postoji objektivni dokaz da je umanjena vrednost nekog finansijskog sredstva ili grupe finansijskih sredstava.

Testiranje potraživanja od kupaca na umanjene vrednosti je opisano u napomeni 2.12.

2.10. Zalihe

Zalihe se vrednuju po nižoj od cene koštanja i neto prodajne vrednosti. Cena košt metode ponderisanog prosečnog troška. Cena koštanja gotovih proizvoda i proizvo troškove projektovanja, utrošene sirovine, direktnu radnu snagu, ostale direktne

2. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

režijske troškove proizvodnje (zasnovane na normalnom korišćenju proizvodnog kapaciteta). Ona isključuje troškove pozajmljivanja. Neto prodajna vrednost je procenjena prodajna cena u uobičajenom toku poslovanja, umanjena za pripadajuće varijabilne troškove prodaje.

2.11. Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja

Stalna sredstva (ili grupe za otuđenje) su klasifikovana kao sredstva koja se drže radi prodaje ako se njihova knjigovodstvena vrednost prvenstveno nadoknađuje kroz transakciju prodaje, i ako se prodaja smatra veoma izvesnom. Ova sredstva se iskazuju po nižoj od knjigovodstvene i fer vrednosti umanjene za troškove prodaje, ako se njihova knjigovodstvena vrednost prvenstveno nadoknađuje kroz transakciju prodaje, a ne kroz nastavak korišćenja.

2.12. Potraživanja od kupaca

Potraživanja od kupaca su iznosi koje duguju kupci za prodatu robu ili izvršene usluge u okviru redovnog ciklusa poslovanja. Ukoliko se očekuje da potraživanja budu naplaćena u roku od godinu dana ili kraćem (ili u okviru redovnog ciklusa poslovanja ako je duži), potraživanja od kupaca se klasifikuju kao kratkoročna. U suprotnom, potraživanja od kupaca se iskazuju kao dugoročna.

Potraživanja od kupaca se inicijalno priznaju po fer vrednosti, a naknadno se odmeravaju po amortizovanoj vrednosti, primenom metode efektivne kamatne stope, umanjene za rezervisanja po osnovu umanjenja vrednosti.

Rezervisanje za umanjenje vrednosti potraživanja se utvrđuje kada postoji objektivni dokaz da Grupa neće biti u mogućnosti da naplati sve iznose koje potražuje u skladu sa prvobitnim uslovima. Značajne finansijske poteškoće kupca, verovatnoća da će kupac biti likvidiran ili finansijski reorganizovan, propust ili kašnjenje u izvršenju plaćanja se smatraju indikatorima da je vrednost potraživanja umanjena.

Iznos rezervisanja predstavlja razliku između knjigovodstvene vrednosti potraživanja i sadašnje vrednosti očekivanih budućih novčanih tokova diskontovanih prvobitnom efektivnom kamatnom stopom.

Knjigovodstvena vrednost potraživanja umanjuje se preko ispravke vrednosti, a iznos umanjenja se priznaje u bilansu uspeha u okviru pozicije „ostali rashodi“ (napomena 35). Kada je potraživanje nenaplativo, otpisuje se na teret ispravke vrednosti potraživanja. Naknadna naplata iznosa koji je prethodno bio otpisan, iskazuje se u bilansu uspeha u okviru „ostalih prihoda“ (napomena 34).

2.13. Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Gotovina i gotovinski ekvivalenti obuhvataju: novac u blagajni, depozite po videnju kod banaka, druga kratkoročna visoko likvidna ulaganja sa prvobitnim rokom dospeća do tri meseca ili kraće i prekoračenja po tekućem računu. Prekoračenja po tekućem računu uključena su u obaveze po kreditima u okviru tekućih obaveza, u bilansu stanja.

2.14. Vanbilansna sredstva i obaveze

Vanbilansna sredstva/obaveze uključuju: državno zemljište uzeto u zakup, kao i potraživanja po osnovu datih instrumenata plaćanja kao što su: hipoteke i drugi oblici jemstva.

2.15. Osnovni kapital**a) Akcijski kapital**

Obične i preferencijalne akcije se klasifikuju kao kapital. Obavezno otkupive preferencijalne akcije klasifikuju se kao obaveze.

Dodatni eksterni troškovi koji se direktno pripisuju emisiji novih akcija ili opcija predstavljaju dodatni kapital bez odbitak od priliva, bez poreza.

2. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

Ukoliko Grupa otkupi sopstvene akcije, plaćena nadoknada, uključujući sve direktno pripisive dodatne troškove (bez poreza na dobit), odbija se od kapitala koji se pripisuje vlasnicima kapitala sve dok se akcije ne ponište ili ne reemituju. Ako se takve akcije kasnije re-emituju, sve primljene naknade, bez direktno pripisivih dodatnih troškova transakcije i efekata poreza na dobit, uključuju se u kapital koji se pripisuje vlasnicima kapitala.

2.16. Rezervisanja

Rezervisanja za otkupljanje i očuvanje životne sredine, restrukturiranje i odštetne zahteve se priznaju: kada Grupa ima postojeću zakonsku ili ugovornu obavezu koja je rezultat prošlih događaja; kada je u većoj meri verovatnije nego što to nije da će podmirenje obaveze iziskivati odliv sredstava; kada se može pouzdano proceniti iznos obaveze.

Rezervisanja se ne priznaju za buduće poslovne gubitke.

Kada postoji određeni broj sličnih obaveza, verovatnoća da će podmirenje obaveza iziskivati odliv sredstava se utvrđuje na nivou tih kategorija kao celine. Rezervisanje se priznaje čak i onda kada je ta verovatnoća, u odnosu na bilo koju od obaveza u istoj kategoriji mala.

Rezervisanje se odmerava po sadašnjoj vrednosti izdatka potrebnog za izmirenje obaveze, primenom diskontne stope pre poreza koja odražava tekuću tržišnu procenu vrednosti za novac i rizike povezane sa obavezom. Povećanje rezervisanja zbog isteka vremena se iskazuje kao trošak kamate.

2.17. Obaveze po kreditima

Obaveze po kreditima se inicijalno priznaju po fer vrednosti priliva, bez nastalih transakcionih troškova. U narednim periodima obaveze po kreditima se iskazuju po amortizovanoj vrednosti; sve razlike između ostvarenog priliva (umanjeno za transakcione troškove) i iznosa otplata, priznaju se u bilansu uspeha u periodu korišćenja kredita primenom metode efektivne kamatne stope.

Naknade plaćene pri pribavljanju kredita priznaju se kao transakcioni troškovi do iznosa za koji je verovatno da će deo ili ceo kredit biti povučeni. U tom slučaju, naknada se razgraničava do konačnog povlačenja kredita. U slučaju da ne postoji dokaz da je delimično ili ukupno povlačenje kredita verovatno, naknada se kapitalizuje kao avans za likvidnost i amortizuje se u toku perioda na koji se kredit odnosi.

Obaveze po kreditima se klasifikuju kao tekuće, osim ukoliko Grupa nema bezuslovno pravo da odloži izmirenje obaveza za najmanje 12 meseci nakon datuma bilansa stanja.

2.18. Obaveze prema dobavljačima

Obaveze prema dobavljačima su obaveze plaćanja dobavljaču za preuzetu robu ili primljene usluge u redovnom toku poslovanja. Obaveze prema dobavljačima se klasifikuju kao tekuće ukoliko dospevaju za plaćanje u roku od 1 godine ili kraćem (odnosno u okviru redovnog ciklusa poslovanja ukoliko je duži). U suprotnom, ove obaveze se iskazuju kao dugoročne. Obaveze prema dobavljačima se inicijalno iskazuju po fer vrednosti, a naknadno se odmeravaju prema amortizovanoj vrednosti korišćenjem metoda efektivne kamatne stope.

2.19. Tekući i odloženi porez na dobit

Troškovi poreza za period uključuju tekući i odloženi porez. Poreska obaveza se priznaje u bilansu uspeha, izuzev iznosa koji se odnosi na stavke direktno priznate u kapitalu, u kom slučaju se i poreska obaveza priznaje u kapitalu.

Tekući porez na dobit se obračunava na datum bilansa stanja na osnovu važeće zakonske poreske regulative Republike Srbije gde Grupa posluje i ostvaruje oporezivu dobit. Rukovodstvo periodično vrši procenu stavki sadržanih u poreskoj prijavi sa stanovišta okolnosti u kojima primenjiva poreska regulativa podleže tumačenju, i vrši rezervisanje, ako je primereno, na osnovu iznosa za koje se očekuje da će biti plaćen poreskim organima.

Odloženi porez na dobit se priznaje korišćenjem metode obaveza, za privremene i poreske osnovice sredstava i obaveza i njihovih knjigovodstvenih iznosa u finansi

(Svi iznosi su izraženi u 000 RSD, osim ako nije drugačije naznačeno)

ukoliko odloženi porez na dobit, pod uslovom da nije računovodstveno obuhvaćen, proistekne iz inicijalnog priznavanja sredstva ili obaveze u nekoj drugoj transakciji osim poslovne kombinacije koja u trenutku transakcije ne utiče ni na računovodstvenu ni na oporezivu dobit ili gubitak, tada se on računovodstveno ne obuhvata.

Odloženi porez na dobit se odmerava prema poreskim stopama (i zakonu) koje su na snazi do datuma bilansa stanja i za koje se očekuje da će biti primenjene u periodu u kome će se odložena poreska sredstva realizovati ili odložene poreske obaveze izmiriti.

Odloženo poresko sredstvo se priznaje samo do iznosa za koji je verovatno da će buduća dobit za oporezivanje biti raspoloživa i da će se privremene razlike izmiriti na teret te dobiti.

Odloženi porez na dobit se utvrđuje iz privremenih razlika nastalih na ulaganjima u zavisna i pridružena Grupe, osim u slučaju kada sinhronizaciju poništenja privremenih razlika kontroliše Grupa i gde je verovatno da se privremene razlike neće poništiti u doglednoj budućnosti.

Odložena poreska sredstva i obaveze se „prebijaju“ kada postoji zakonski osnov da se „prebiju“ tekuća poreska sredstva sa tekućim poreskim obavezama i kada se odložena poreska sredstva i obaveze odnose na porez na dobit koji propisuje isti poreski organ jednom ili većem broju poreskih obveznika i kada postoji namera da se računi izmire na neto osnovi.

(Svi iznosi su izraženi u 000 RSD, osim ako nije drugačije naznačeno)

2. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

2.20 Primanja zaposlenih

a) Obaveze za penzije

Grupa ima plan definisanih doprinosa za penzije. Grupa izdvaja doprinose u društvene penzione fondove na obaveznoj ugovornoj osnovi. Kada su doprinosi uplaćeni, Grupa nema dalju obavezu plaćanja doprinosa. Doprinosi se priznaju kao troškovi primanja zaposlenih onda kada dospeju za plaćanje. Više plaćeni doprinosi se priznaju kao sredstvo u iznosu koji je moguće refundirati ili u iznosu za koji se smanjuje buduće plaćanje obaveza.

b) Ostala primanja zaposlenih

Definisana penzionarna obaveza se procenjuje na godišnjem nivou od strane nezavisnih, kvalifikovanih, aktuara, primenom metode projektovane kreditne jedinice. Sadašnja vrednost obaveze po osnovu definisanih primanja utvrđuje se diskontovanjem očekivanih budućih gotovinskih isplata primenom kamatnih stopa visokokvalitetnih obveznica Grupe koje su iskazane u valuti u kojoj će obaveze za penzije biti plaćene i koje imaju rok dospeća koji približno odgovara rokovima dospeća obaveze za penzije.

c) Otpremnine

Otpremnine se isplaćuju pri raskidu radnog odnosa pre datuma redovnog penzionisanja, ili kada zaposleni prihvati sporazumni raskid radnog odnosa kao višak radne snage u zamenu za otpremninu. Grupa priznaje otpremninu pri raskidu radnog odnosa kada je evidentno obavezno da: ili raskine radni odnos sa zaposlenim, u skladu sa usvojenim planom, bez mogućnosti odustajanja; ili da obezbedi otpremninu za prestanak radnog odnosa kao rezultat ponude u nameri da se podstakne dobrovoljni raskid radnog odnosa u cilju smanjenja broja zaposlenih. Otpremnine koje dospevaju u razdoblju dužem od 12 meseci nakon datuma bilansa stanja svode se na sadašnju vrednost.

2.21 Priznavanje prihoda

Prihod uključuje fer vrednost primljenog iznosa ili potraživanja po osnovu prodaje roba i usluga u toku normalnog poslovanja Grupe. Prihod se iskazuje bez PDV-a, povraćaja robe, rabata i popusta.

Grupa priznaje prihod kada se iznos prihoda može pouzdano izmeriti, kada je verovatno da će u budućnosti Grupa imati ekonomske koristi i kada su ispunjeni posebni kriterijumi za svaku od aktivnosti Grupe kao što je u daljem tekstu opisano. Iznos prihoda se ne smatra pouzdano merljivim sve dok se ne reše sve potencijalne obaveze koje mogu nastati u vezi sa prodajom. Svoje procene Grupa zasniva na rezultatima iz prethodnog poslovanja, uzimajući u obzir tip kupca, vrstu transakcije i specifičnosti svakog posla.

Prihodi obuhvataju prihode od prodaje robe, proizvoda i usluga, prihode od aktiviranja učinaka, prihode od subvencija, dotacija, regresa, kompenzacija i povraćaja dažbina po osnovu prodaje robe, proizvoda i usluga i drugi prihodi. Dobici predstavljaju povećanja ekonomskih koristi i kao takvi po prirodi nisu različiti od prihoda.

a) Prihod od prodaje – veleprodaje

Grupa proizvodi i prodaje proizvode (mleko, žitarice, osnovno stado) na tržištu veleprodaje. Prihod od prodaje robe se priznaje kada Grupa isporuči proizvode veletrgovcu, kada veletrgovac ima puno pravo raspolaganja kanalima prodaje i utvrđivanja prodajnih cena proizvoda, i kada ne postoji bilo kakva neispunjena obaveza koja bi mogla da utiče na prihvatanje proizvoda od strane veletrgovca. Isporučka se nije dogodila sve dok se roba ne isporuči na naznačeno mesto, dok se rizik zastarevanja i gubitka ne prenese na veletrgovca, i sve dok ili veletrgovac ne prihvati proizvode u skladu sa kupoprodajnim ugovorom, ili ne isteknu rokovi za prihvatanje robe, ili dok Grupa ne bude imalo objektivne dokaze da su svi kriterijumi za prihvatanje robe ispunjeni.

(Svi iznosi su izraženi u 000 RSD, osim ako nije drugačije naznačeno)

2. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

Proizvodi se obično prodaju uz količinski rabat. Kupci imaju pravo da vrate proizvode sa greškom Grupa. Prodaja se iskazuje na osnovu cene naznačene u kupoprodajnim ugovorima, umanjene za procenjene količinske rabate i vraćenu robu u vreme prodaje. U proceni rabata i vraćene robe koristi se iskustvo stečeno u prethodnim periodima. Količinski rabati se procenjuju na osnovu očekivane godišnje prodaje. Smatra se da nije prisutan nijedan element finansiranja pošto se prodaja vrši uz kreditni rok otplate od 15-30 dana, što je u skladu sa tržišnom praksom.

b) Prihod od prodaje usluga

Grupa prodaje usluge: oranja, kombajniranja i druge usluge mehanizacije. Ove usluge se pružaju na bazi utrošenog vremena i materijala, ili putem ugovora sa fiksnom cenom, sa uobičajeno definisanim ugovorenim uslovima plaćanja od 30 dana.

Prihodi od ugovora na bazi utrošenog vremena i materijala, tipično za pružanje usluge u poljoprivrednoj ratarskoj proizvodnji priznaju se po ugovorenim nađnadatna, s obzirom da su utrošeni radni sati i da su nastali direktni troškovi.

Prihod od ugovora sa fiksnom cenom (za pružanje usluga zakupa poslovnog prostora.) se takođe priznaje po metodu stepena završenosti. Prema ovom metodu, prihod se generalno priznaje na osnovu izvršenih usluga do datog datuma, utvrđenih kao procenat u odnosu na ukupne usluge koje treba da budu pružene.

Ukoliko nastanu okolnosti koje mogu da promene početne procene prihoda, troškova ili vreme potrebno za kompletiranje, procene se revidiraju. Ova revidiranja mogu dovesti do povećanja ili smanjenja procenjenih prihoda ili troškova i odražavaju se na prihod u periodu u kome je rukovodstvo priznalo okolnosti koje su dovele do revidiranja.

c) Prihod od kamata

Prihod od kamata se priznaje na vremenski proporcionalnoj osnovi primenom metode efektivne kamatne stope. U slučaju umanjenja vrednosti potraživanja, Grupa umanjuje knjigovodstvenu vrednost potraživanja do nadolnadihog iznosa, koji predstavlja procenjeni budući novčani tok diskontovan po prvobitnoj efektivnoj kamatnoj stopi finansijskog instrumenta, i nastavlja da prikazuje promene diskonta kao prihod od kamate. Prihod od kamate na zajmove čija je vrednost umanjena utvrđuje se primenom metode prvobitne efektivne kamatne stope. Ovaj metod obračuna kamata se ne primenjuje na iznose koji nisu materijalno značajni, to su uglavnom zajmovi dati radnicima.

d) Prihod od dividendi

Prihod od dividendi se priznaje kada se ustanovi pravo da se dividenda primi.

2.22 Zakupi

a) Zakupi: Računovodstveno obuhvatanje kod zakupca

Zakupi gde zakupodavac zadržava značajniji deo rizika i koristi od vlasništva klasifikuju se kao operativni zakupi. Plaćanja izvršena po osnovu operativnog zakupa (umanjena za stimulacije dobijene od zakupodavca) iskazuju se na teret bilansa uspeha na proporcionalnoj osnovi tokom perioda trajanja zakupa.

Grupa uzima u zakup pojedine nekretnine, postrojenja i opremu. Zakup nekretnina, postrojenja i opreme, gde Grupa suštinski ima sve rizike i koristi od vlasništva, klasifikuje se kao finansijski lizing. Finansijski lizing se kapitalizuje na početku zakupa po vrednosti nižoj od fer vrednosti zakupljene nekretnine i sadašnje vrednosti minimalnih plaćanja zakupnine.

Svaka zakupnina se raspoređuje na obaveze i finansijske rashode kako bi se postigla konstantna periodična kamatna stopa na preostali iznos obaveze. Odgovarajuće obaveze za zakupnine, umanjene za finansijske rashode, uključuju se u ostale dugoročne obaveze. Kamate kao deo finansijskih rashoda iskazuju se u bilansu uspeha u toku perioda trajanja zakupa tako da se dobije konstantna periodična kamatna stopa na obaveze za svaki period. Nekretnine, postrojenja i oprema stečeni na bazi finansijskog lizinga iskazuju se u bilansu uspeha tokom perioda kraćeg od korisnog veka trajanja sredstva i perioda zakupa.

(Svi iznosi su izraženi u 000 RSD, osim ako nije drugačije naznačeno)

2. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

b) Zakupi: Računovodstveno obuhvatanje kod zakupodavca

Zakup je sporazum po kome zakupodavac prenosi na zakupca pravo korišćenja sredstva tokom dogovorenog vremenskog perioda u zamenu za jedno ili više plaćanja.

Kada se sredstva daju u zakup po osnovu finansijskog zakupa, sadašnja vrednost plaćenih zakupnina se priznaje kao potraživanje. Razlika između bruto iznosa potraživanja i sadašnje vrednosti potraživanja se iskazuje kao nezarađeni finansijski prihod.

Prihod od zakupa se priznaje tokom perioda trajanja zakupa primenom metode neto ulaganja, koja odražava konstantnu periodičnu stopu povraćaja.

Kada je sredstvo dato u operativni zakup to sredstvo se iskazuje u bilansu stanja zavisno od vrste sredstva. Prihod od zakupnine priznaje se na proporcionalnoj osnovi tokom perioda trajanja zakupa.

c) Pravo na korišćenje zemljišta

Pravo na korišćenje zemljišta stečeno u postupku pripajanja ili/i kao odvojena transakcija kroz isplatu trećoj strani se iskazuje kao nematerijalno ulaganje. Nematerijalno ulaganje ima neograničen korisni vek upotrebe i podleže revidiranju u pogledu umanjenja vrednosti na godišnjem nivou.

Pravo na korišćenje zemljišta stečeno kroz odvojenu transakciju isplatom lokalnim organima se iskazuje kao avans za nematerijalna ulaganja, i amortizuje se tokom korisnog veka upotrebe odnosne građevine.

2.23 Raspodela dividendi

Raspodela dividendi akcionarima Grupe se priznaje kao obaveza u periodu u kojem su akcionari Grupe odobrili dividende.

2.24 Državne subvencije¹

Subvencije od države se priznaju po fer vrednosti kada postoji razumno uverenje da će subvencija biti dobijena i da će Grupa ispuniti postavljene uslove.

Državne subvencije koje se odnose na troškove koji se razgraničavaju i priznaju u bilansu uspeha tokom perioda koji je potreban da se upare sa troškovima koje kompenzuju.

Državne subvencije koje se odnose na kupovinu nekretnina, postrojenja i opreme se uključuju u ostale dugoročne obaveze i priznaju se u bilansu uspeha primenom proporcionalne metode tokom očekivanog veka upotrebe odnosnih sredstava.

¹ Postoje dva alternativna pristupa za računovodstveno obuhvatanje državnih subvencija. Naveden metod prihoda.

(Svi iznosi su izraženi u 000 RSD, osim ako nije drugačije naznačeno)

3. Upravljanje finansijskim rizikom

3.1 Faktori finansijskog rizika

Poslovanje Grupe je izloženo različitim finansijskim rizicima: tržišni rizik (koji obuhvata valutni rizik, rizik kamatne stope i rizik cena), kreditni rizik, rizik likvidnosti i rizik tokova gotovine. Upravljanje rizicima u Grupi je usmereno na nastojanje da se u situaciji nepredvidivosti finansijskih tržišta potencijalni negativni uticaji na finansijsko poslovanje Grupe svedu na minimum. Grupa koristi izvedene finansijske instrumente kako bi se zaštitilo od nekih oblika rizika.

Upravljanje rizicima obavlja Finansijska služba Grupe u sklopu politika odobrenih od strane Upravnog odbora. Finansijska služba Grupe BD Agro identifikuje i procenjuje finansijske rizike i definiše načine zaštite od rizika tesno saradujući sa poslovnim jedinicama Grupe.

Odbor donosi, u pisanoj formi, osnovna pravila za sveukupno upravljanje rizicima, kao i politike, takođe u pisanoj formi, koje obuhvataju posebne oblasti kao što su devizni rizik, rizik kamatne stope, kreditni rizik, korišćenje izvedenih i neizvedenih finansijskih instrumenata i plasman viška likvidnih sredstava.

a) Tržišni rizik

(i) Valutni rizik

Grupa posluje u međunarodnim okvirima i izloženo je riziku promena kursa stranih valuta koji proističe iz poslovanja sa različitim valutama, prvenstveno eura (EUR). Rizik proističe iz budućih trgovinskih transakcija, priznatih sredstava i obaveza i neto ulaganja u inostrana poslovanja.

Rukovodstvo Grupe je ustanovilo politiku za upravljanje rizikom od promena kursa stranih valuta u odnosu na njegovu funkcionalnu valutu. Grupa ima obavezu da svoju ukupnu izloženost riziku od promena kursa stranih valuta zaštiti preko Finansijskog sektora.

Na dan 31. decembra 2011. godine, ukoliko bi bio zabeležen rast/pad RSD za 1% u odnosu na EUR, a sve ostale varijabile bile nepromenjene, dobit nakon oporezivanja bila bi veća/manja za RSD_17.760 (2011: RSD_17.058), uglavnom zbog pozitivnih i negativnih kursnih razlika po osnovu preračuna obaveza po kreditima i pozajmicama denominovanih u EUR.

(ii) Rizik promena cena

(b) Društvo je izloženo riziku promena cena robe. Dozvoljeni uvoz proizvoda primarne poljoprivredne delatnosti doveo je u periodu 2009-2010 godine do poremećaja na tržištu i znatnog pada cena mleka kao osnovnog proizvoda. Odsustvo subvencija i premija za poljoprivredne proizvode dovelo je u poslednje dve godine do drastičnog pogoršanja stanja u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji.

(c) Da bi upravljalo rizikom promena cena osnovnog proizvoda – mleka, Društvo je sa još 22 proizvođača mleka, koji ukupno godišnje isporuče cca 150.000.000 l mleka, imaju blizu 40.000 goveda i oko 6.000 zaposlenih osnovalo Udruženja proizvođača mleka Srbije.

(e) Udruženje je formirano kako bi se postavila dugoročna i održiva strategiju unapređenja sektora proizvodnje sirovog mleka, kroz udruživanje svih proizvođača bez obzira da li se ovom delatnošću bave kao fizička ili pravna lica. Ova inicijativa je je urodila plodom, s obzirom da je krajem 2012 godine doneta Uredba o podsticajnim sredstvima u poljoprivrednoj proizvodnji, posebno stocarstvu, gde su kroz povećanje premije na mleko sa 5.00 dinara/litri na 7.00 dinara/litri, odobrena i dodatna podsticajna sredstva za umaticena grla u visini od 25.000 dinara /grlu.

(f) Naplata premija i subvencija u stocarstvu su u 2012 godini od Ministarstva poljoprivrede kasnila u proseku dva ipo meseca.

3. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

(i) Gotovinski tok i rizik kamatne stope

Budući da Grupa nema značajnu kamatonosnu imovinu, na prihod i novčani tokove priliva sredstava ne utiču promene tržišnih kamatnih stopa. Ali s obzirom da Grupa koristi značajna kreditna sredstva, to na troškove poslovanja i poslovni rezultat rizik od promene kamatnih stopa je i te kako značajan. S obzirom da je Grupa u prethodnom periodu (osim 2008 godine) ostvarivalo gubitak u poslovanju, to je nema povoljan bonitet na tržištu kapitala, pa samim tim ni mogućnost da koristi kreditne linije sa niskom kamatnom stopom. Posebno su nepovoljne kamatne stope na kratkoročne kredite, uz mogućnost koju banke sebi daju, da iste usklade sa rastom cena na malo. Grupa koristi pogodnost velikog prometa računa, da smanji kamatne stope, kao i pretvori kratkoročne kredite u dugoročne. U poslednje dve godine Grupa ima značajnu stavku troškova kamata u Bilansu uspeha.

b) Kreditni rizik

Grupa nema značajne koncentracije kreditnog rizika, kada je u pitanju prodaja svojih proizvoda. Grupa ima utvrđena pravila, tako što se prodaja proizvoda na veliko obavlja kupcima koji imaju odgovarajuću kreditnu istoriju i sa kojima ima dugogodišnju poslovnu saradnju. Učesnici u transakciji i gotovinske transakcije su ograničeni na kupce visokog kreditnog rejtinga. Grupa ima politike kojima se ograničava izloženost kreditnom riziku prema svakom pojedinom partneru na tržištu.

Obezbeđenje od kreditnog rizika uspostavljeno je na nivou Grupe. Kreditni rizik nastaje: kod gotovine i gotovinskih ekvivalenata, derivatnih finansijskih instrumenata i depozita u bankama i finansijskim institucijama; iz izloženosti riziku u trgovini na veliko, uključujući nenaplaćena potraživanja i preuzete obaveze.

Pri rangiranju banaka i finansijskih institucija, kada je u pitanju korišćenje kreditnih linija, prihvataju se samo one strane u poslu rangirane od strane nezavisne organizacije za procenu rizika u kategoriju ne nižu od kategorije 'A'. S obzirom da je Grupa od privatizacije do sada imala značajna investiciona ulaganja, to je kreditna sredstva za ove namene koristilo od renomiranih banaka, koje su ovakve projekte mogle u dogovorenim rokovima da isprate, uzimajući u obzir kreditni rejting banaka. Iskorišćavanje kreditnih limita redovno se prati i u toku izveštajnog perioda nije bilo prekoračenja dogovorenih kreditnih limita.

c) Rizik likvidnosti

Oprezno upravljanje rizikom likvidnosti podrazumeva održavanje dovoljnog iznosa gotovine i hartija od vrednosti kojima se trguje, kao i obezbeđenje adekvatnih izvora finansiranja preko odgovarajućeg iznosa kreditnih sredstava. Zbog dinamične prirode poslovanja Grupe, finansijska služba teži da održi fleksibilnost finansiranja držanjem na raspolaganju utvrđenih kreditnih linija.

Projekcija ukupnih tokova gotovine vrši se na nivou Grupe. Služba finansija prati kontinuirano likvidnost Grupe kako bi obezbedila dovoljno likvidnih sredstava za potrebe poslovanja, uz održavanje dovoljno prostora za korišćenje kreditnih linija (napomena 20), kada je potrebno, tako da Grupa ne prekorači dozvojeni kreditni limit ili ugovorom zadate odnose (racia). Ovakvo projektovanje uzima u obzir planove Grupe u pogledu izmirenja dugova, usklađivanje sa ugovorom zadatim odnosima, usklađivanje sa interno ciljanim odnosima (racia) u bilansu stanja, i ako je primenljivo, eksterne zakonske ili pravne zahteve — npr. valutna ograničenja.

U tabeli niže analizirane su nederivatne finansijske obaveze Grupe i neto izmirene izvedene finansijske obaveze koje su grupisane prema datumu dospeća na osnovu perioda preostalog do ugovornog datuma dospeća, a na datum bilansa stanja. Iznosi iskazani u tabeli niže predstavljaju ugovorne nediskontovane tokove gotovine.

Uporedni podaci su korigovani u skladu sa izmenama i dopunama MSFI 7 koje se odnose na obelodanjivanje rizika likvidnosti.

(Svi iznosi su izraženi u 000 RSD, osim ako nije drugačije naznačeno)

3. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

Iznosi prikazani u tabeli predstavljaju ugovorne nediskontovane novčane tokove¹. Iznosi koji dospevaju na naplatu u roku od 12 meseci jednaka su njihovim knjigovodstvenim iznosima, budući da efekat diskontovanja nije materijalno značajan.

Na dan 31. decembra 2011. godine	Do 1 godine	Od 1 do 2 godine	Od 2 do 5 godina	Preko 5 godina
Obaveze po kreditima	2.367.784	280.153	207.189	-
Obaveze po osnovu finansijskog lizinga	12.355	4.381	-	-
Obaveze prema dobavljačima i ostale obaveze	1.510.106	-	-	-

Na dan 31. decembra 2012. godine	Do 1 godine	Od 1 do 2 godine	Od 2 do 5 godina	Preko 5 godina
Obaveze po kreditima	1.206.027	462.451	955.154	258.467
Obaveze po osnovu finansijskog lizinga	5.429	-	-	-
Obaveze prema dobavljačima i ostale obaveze	1.974.551	-	-	-

U skladu sa postignutim dogovorom kod poslovnih banaka, Grupa je tokom 2012 godini izvršila reprogram kredita kod Agrobanke i Intese na rok od 5-7 godina, uz grejs period od godinu(kod Intese) i godinu ipo dana (kod Agrobanke). Reprogramom kod poslovnih banaka

Grupa se rasteretila skupih kratkorocnih kredita, posebno kredita kod Agrobanke. Kamatna stopa po reprogramiranom kreditu kod Intese je 4%+ tromesečni EURIBOR, uz uslov da se u grejs periodu placa 50% kamate a 50% pripisuje glavnici. Otplata glavnice duga kod Intese pocinje 31.12.2012 godine sa anuitetom od 2 miliona Eura godisnje. Kod Agrobanke je kamatna stopa 9,50% na godinjem nivou uz isti nacin placanja u grejs periodu. Otplata glavnice duga pocinje 31.12.2013 godine u jednakim tromesečnim anuitetima u visini od 427.694,10 Eura, ili godisnje 1.710.776,40 Eura.

3.2 Upravljanje rizikom kapitala

Cilj upravljanja kapitalom je da Grupa zadrži sposobnost da nastavi da posluje u neograničenom periodu u pre godini predvidljivoj budućnosti, kako bi akcionarima obezbedila povraćaj (profit), a ostalim interesnim stranama povoljnosti, i da bi očuvala optimalnu strukturu kapitala sa ciljem da smanji troškove kapitala.

Strategija Grupe u 2012. godini bila je da se smanji kreditna zaduženost u odnosu na 2011 godinu, prvenstveno putem prodaje dela industrijske zemlje. Kako je traznja za poljoprivrednom zemljom tokom 2012 godine bila mnogo veća od traznje za industrijskom, to se Grupa odlucilo na prodaju ove zemlje radi rastrecenja od finansijskih troškova koji su u zadnje tri godine bili značajni.

Napre je doslo do realizacije prodaje 1.807,9559 ha poljoprivredne zemlje u Novom Beceju, pocetkom 2012 godine. Krajem godine ugovorena je prodaja jos 622,0457 ha u KO Ugrinovi i Becmenu, koja je realizovana u februaru 2013 godine.

¹ Iznosi u tabeli predstavljaju ugovorene nediskontovane tokove gotovine, izuzev za derivate kojima se fer vrednosti (vidi niže). Stoga ovi iznosi nisu usklađeni sa iznosima obelodarenim u bilanci stanja koje nisu diskontovane. Ukoliko žele, preduzeća mogu sama dodati kolonu sa usklađenim vrednostima u bilanci stanja.

(Svi iznosi su izraženi u 000 RSD, osim ako nije drugačije naznačeno)

3. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

Na dan 31. decembra 2012. godine zaduženost društva je kao što sledi:

Banka	Dugoročno	Kratkoročno	Kamata	Total
Banca Intesa	592.205.852	454.873.200	5.992.426	1.053.070.478
Agrobanka	1.045.639.442	49.198.508	93.963.059	1.188.799.009
NLB Banka	-	471.699.492	83.472.578	555.172.070
Massey Ferguson	38.226.447	-	18.407.112	56.633.559
William Rand	-	24.892.936	-	24.892.936
Lizing	-	5.429.346	-	5.429.346
Imlek	-	190.866.572	15.003.546	189.593.669
Ostali	-	9.066.947	-	4.623.629
total	1.676.071.741	1.206.027.001	216.835.721	3.098.943.463

3. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

3.3 Procena fer vrednosti

/“Stari” MSFI 7/

Fer vrednost finansijskih instrumenata kojima se trguje na aktivnom tržištu (kao što su hartije od vrednosti kojima se trguje i hartije od vrednosti raspoložive za prodaju) zasniva se na kotiranim tržišnim cenama na dan bilansa stanja. Kotirana tržišna cena koja se koristi za finansijska sredstva Grupe predstavlja trkuću cenu ponude.

Fer vrednost finansijskih instrumenata kojima se ne trguje na aktivnom tržištu utvrđuje se različitim tehnikama procene. Grupa primenjuje različite metode i utvrđuje pretpostavke koje se zasnivaju na tržišnim uslovima koji postoje na datum bilansa stanja. Kotirane tržišne cene ili kotirane cene diera za slične instrumente koriste se za dugoročne obaveze. Ostale tehnike, kao što su procenjene diskontovane vrednosti novčanih tokova, koriste se za određivanje fer vrednosti preostalih finansijskih instrumenata. Fer vrednost svopa kamatne stope preračunava se kao sadašnja vrednost procenjenih budućih novčanih tokova. Fer vrednost terminskih deviznih ugovora utvrđuje se primenom kotiranih tržišnih kurseva na dan bilansa stanja.

Pretpostavlja se da nominalna vrednost, umanjena za gubitke zbog umanjenja vrednosti potraživanja i obaveza, približno odražava njihovu fer vrednost. Fer vrednost finansijskih obaveza za potrebe obelodanjivanja procenjuje se diskontovanjem budućih ugovornih novčanih tokova prema trenutnoj tržišnoj kamatnoj stopi koja je Grupi na raspolaganju za potrebe sličnih finansijskih instrumenata.

4. Ključne računovodstvene procene i prosuđivanja

Računovodstvene procene i prosuđivanja se kontinuirano vrednuju i zasnivaju se na istorijskom iskustvu i drugim faktorima, uključujući očekivanja budućih događaja za koje se veruje da će u datim okolnostima biti razumna.

4.1 Ključne računovodstvene procene i pretpostavke

Grupa pravi procene i pretpostavke koje se odnose na budućnost. Rezultirajuće računovodstvene procene će, po definiciji, retko biti jednake ostvarenim rezultatima. O procenama i pretpostavkama koje sadrže rizik da će prouzrokovati materijalno značajne korekcije knjigovodstvenih vrednosti sredstava i obaveza u toku naredne finansijske godine biće reči u daljem tekstu.

(a) Obaveze za penzije

(Svi iznosi su izraženi u 000 RSD, osim ako nije drugačije naznačeno)

4. Ključne računovodstvene procene i pretpostavke (nastavak)

Sadašnja vrednost obaveza za penzije zavisi od brojnih faktora koji se određuju na aktuarskoj osnovu korišćenjem brojnih pretpostavki. Pretpostavke korišćene prilikom određivanja neto troškova (prihoda) za penzije uključuju diskontnu stopu. Bilo koje promene u ovim pretpostavakama uticaće na knjigovodstvenu vrednost obaveza za penzije.

Grupa određuje odgovarajuću diskontnu stopu na kraju svake godine. To je kamatna stopa koja treba da bude primenjena prilikom određivanja sadašnje vrednosti očekivanih budućih gotovinskih isplata za koje se očekuje da će biti potrebne u cilju izmiranja obaveza za penzije. Prilikom određivanja odgovarajuće diskontne stope, Grupa uzima u razmatranje kamatne stope visokokvalitetnih obveznica Grupe koje su iskazane u valuti u kojoj će obaveze za penzije biti plaćene i koje imaju rok dospeća koji približno odgovara rokovima dospeća obaveze za penzije.

Ostale ključne pretpostavke koje se odnose na obaveze za penzije delom se zasnivaju na tekućim tržišnim uslovima. Dodatne informacije su obelodanjene u napomeni 19.

(b) Fer vrednost stalnih sredstava namenjenih prodaji

Stalna sredstva namenjena prodaji vrednovana su po nižoj od knjigovodstvene i fer vrednosti umanjene za troškove prodaje. Fer vrednost se određuje na osnovu tržišne vrednosti ovih sredstava, tržišna vrednost sredstava se određuje na bazi nedavnih transakcija na tržištu u kojima je bilo trgovine takvih ili sličnih sredstava.

4.2. Ključna prosuđivanja u primeni računovodstvenih politika

(a) Finansijska kriza

Tržište Republike Srbije pokazuje pojedine karakteristike rastućeg tržišta. Poreska, carinska i valutna regulativa su predmet različitih interpretacija što doprinosi mnogim izazovima sa kojima su kompanije koje posluju u Srbiji suočavaju.

Svetska ekonomska kriza, kolebanja na berzama i drugi rizici mogu imati negativne posledice na domaći finansijski i proizvodni sektor. Rukovodstvo Grupe je izvršilo rezervisanja uzimajući u obzir ekonomsku situaciju i moguće posledice na kraju izveštajnog perioda.

Budući ekonomski razvoj Republike Srbije će biti uslovljen kako eksternim faktorima tako i merama preduzetim od strane Vlade kako bi podstakla rast i promenila poresku i pravnu regulativu. Rukovodstvo Grupe smatra da preduzima neophodne mere kako bi podržalo razvoj i održivost poslovanja u trenutnom poslovnom okruženju.

Uticaj na likvidnost:

Obim kreditiranja kupaca u veleprodaji je u znatnoj meri smanjen od septembra 2008. Godine. Ove okolnosti bi mogle da se odraze na mogućnost Grupe da obezbedi nove kredite i refinansira postojeće pod kreditnim uslovima koji su primenjivani za slične transakcije u bližoj prošlosti.

Uticaj na klijente/zajmoprimece:

Dužnici Grupe mogu doći u situaciju smanjene likvidnosti što posledično može uticati na njihovu sposobnost da otplaćuju pozajmljene iznose. Pogoršanje uslova poslovanja dužnika (ili zajmoprimeca) takođe može uticati na planirane tokove gotovine kao i na procenu umanjena vrednosti finansijskih i nefinansijskih sredstava. U meri u kojoj su informacije bile dostupne, rukovodstvo je pravilno iskazalo revidirane procene očekivanih budućih tokova gotovine u proceni umanjena vrednosti.

Fer vrednost zemljišta vrednovanog upotrebom modela revalorizacije u skladu sa MRS 16 se redovno ažurira sa ciljem da se osigura da knjigovodstveni iznos ne bude materijalno značajno različit od onog koji bi bio utvrđen korišćenjem fer vrednosti na kraju izveštajnog perioda. Ukoliko nema dokaza o težnjama ka smanjenju fer vrednost se procenjuje odnosno korišćenjem pristupa depresiranog troska za

(Svi iznosi su izraženi u 000 RSD, osim ako nije drugačije naznačeno)

5. Informacije o segmentima

Na dan 31. decembra 2012. Grupa je organizovano u 3 segmenta od kojih su proizvodni segmenti (Segment biljne proizvodnje i mehanizacije i Segment stočarstva) prikazani posebno, dok su ostali segmenti (Segment Finansijskih poslova, za kvalitet, plan i analizu, pravnih, kadrovskih i opštih poslova i komercijalnih poslova) grupisani u segment Opštih poslova.

Glavna delatnost Grupe je proizvodnja i prodaja sirovog mleka, teladi i ratarskih proizvoda veleprodaji

Ostale delatnosti Grupe uglavnom obuhvataju usluge mehanizacije, koje zbog svog obima ne predstavljaju poseban segment poslovanja za svrhe izveštavanja, već su uključene u okviru Segmenta Biljne proizvodnje i mehanizacije.

Rezultati segmenta za godinu koja je završena 31. decembra 2012. godine dostavljeni Nadzornom odboru su kao što sledi:

	Biljna pr. i mehanizacija	Stočarstvo	Opšti poslovi	Zavisna društva	Ukupno
Prihod od prodaje eksternim kupecima (napomena 26)	52.381	292.325	18.681		363.387
Prihod od prirasta osnovnog stada	-	13.594	-		13.594
Smanjenje vrednosti zaliha učinaka (napomena 1)	(5.725)	2.545	-		(3.180)
Ostali poslovni prihodi	-	52.171	4.781		56.952
Troškovi poslovanja (napomena 30)	(271.365)	(407.384)	(207.017)	(48.212)	(933.978)
Operativni gubitak	(224.709)	(46.749)	(183.555)	(48.212)	(503.225)
Finansijski prihodi (napomena 32)			145.449	6	145.455
Finansijski rashodi (napomena 33)			(758.109)	(11.136)	(769.245)
Ostali prihodi	18.440	132.034	360.131	189	510.794
Ostali rashodi		(81.888)	(52.373)	(216)	(134.477)
Gubitak pre opreuzivanja	(206.269)	3.398	(488.457)	(26.342)	(750.698)
Odloženi poreski rashod perioda			9.757		(9.756)
Gubitak za godinu	(206.269)	3.398	(478.700)	(59.369)	(740.942)

(Svi iznosi su izraženi u 000 RSD, osim ako nije drugačije naznačeno)

5- Informacije o segmentima (nastavak)

Rezultati segmenata za 2011 godinu su iskazani kao što s.e di:

	Biljna pr. i mehanizacija	Stočarstvo	Opšti poslovi	Zavisna društva	Ukupno
Prihod od prodaje eksternim kupeima (napomena 26)	199.718	377.096	7.695		584.509
Prihod od prirasta osnovnog stada		8.831			8.831
Smanjenje vrednosti zaliha učinaka (napomena 11)	(15.996)	(45.448)			(61.444)
Ostali poslovni prihodi	9.415	57.401	1.028		67.787
Troškovi poslovanja (napomena 30)	(348.737)	(451.126)	(202.349)	(52.423)	(1.054.635)
Operativni gubitak	(149.234)	(33.632)	(247.251)		(454.952)
Finansijski prihodi (napomena 32)			185.411		185.411
Finansijski rashodi (napomena 33)			(574.209)	(242)	(574.461)
Ostali prihodi		130.862	111.881	198	242.941
Ostali rashodi		(98.031)	(69.999)		(168.030)
Gubitak pre oporezivanja	(149.234)	(801)	(568.666)		(763.140)
Odloženi poreski rashod perioda			8.213		8.213
Gubitak za godinu	(149.234)	(801)	(585.960)	(52.467)	(754.927)

(Svi iznosi su izraženi u 000 RSD, osim ako nije drugačije naznačeno)

6. Nematerijalna ulaganja

	Ostala nematerijalna ulaganja	Ukupno
Stanje na dan 1. januara 2011.	5.668	5.668
Nabavna vrednost		
Kumulirani otpis vrednosti i umanjenje vrednosti	(5.620)	(5.620)
Neotpisana vrednost	48	48
Godina završena na dan 31. decembra 2011.		
Početno stanje neotpisane vrednosti	48	48
Povećanja		
Prenos sa nematerijalnih ulaganja u pripremi		
Otpis (napomena 34)		
Umanjenje vrednosti (napomena 39)		
Revalorizacija (napomena 22.3)		
Otuđenje (napomena 39)		
Neotpisana vrednost na dan 31. decembra 2011.	48	48
Na dan 31. decembra 2011.		
Nabavna vrednost	5.668	5.668
Kumulirani otpis vrednosti i umanjenje vrednosti	(5.620)	(5.620)
Neotpisana vrednost	48	48
Godina započeta na dan 01. januar 2012.		
Početno stanje neotpisane vrednosti	48	48
Povećanja		
Prenos sa nematerijalnih ulaganja u pripremi		
Otpis (napomena 34)		
Umanjenje vrednosti (napomena 39)		
Revalorizacija (napomena 22.3)		
Otuđenje (napomena 39)		
Prenos na sredstva za otuđenje klasifikovana kao sredstva koja se drže radi prodaje		
Neotpisana vrednost na dan 01. januara 2012.	48	48
Na dan 31. decembra 2012.		
Nabavna vrednost	48	48
Kumulirani otpis vrednosti i umanjenje vrednosti	(41)	(41)
Neotpisana vrednost	7	7

(Svi iznosi su izraženi u 000 RSD, osim ako nije drugačije naznačeno)

7. Nekretnine, postrojenja i oprema

	Zemljište	Građevinski objekti	Mašine i oprema	NPO u pripremi	Druge nekretnine, postrojenja i oprema	Avansi	Ukupno
Godina završena 31. decembra 2011							
Početno stanje neotpisane vrednosti	1.269.593	585.119	518.750	90.059	18	20	2.463.599
Povećanja			22.651	115.886			138.537
Prenos sa NPO							-
Otuđenja i rashodovanja (napomena 2.5)	(108.443)	(4.758)	(6.734)				(119.935)
Amortizacija (napomena 2.5)		(21.255)	(110.103)				(131.358)
Neotpisana vrednost na dan 31. decembar 2011	1.161.150	559.106	424.564	205.945	18	20	3.350.803
Na dan 31. decembra 2011							
Nabavna vrednost	1.161.150	873.670	882.613	205.945	18	20	3.123.416
Ispravka vrednosti		(314.564)	(458.049)				(772.613)
Neotpisana vrednost Godina završena 31. decembra 2011	1.161.150	559.106	424.564	205.945	18	20	3.350.803
Godina završena 31. decembra 2011							
Početno stanje neotpisane vrednosti	1.269.593	585.119	518.750	90.059	18	20	2.463.599
Povećanja			22.651	115.886			138.537
na dan 01. januara 2012							
nabavna/revalorizovana vrednost	1.161.150	873.670	882.613	205.945	18	20	3.123.416
ispravka vrednosti							
Neotpisana vrednost početno stanje	1.161.150	559.106	424.564	205.945	18	20	2.350.803
neotpisane vrednosti povećanja	1.161.150	559.106	424.564	205.945	18	20	2.350.803
Prenos sa NPO			14.447	85.122			99.569
Otuđenja i rashodovanja (napomena 2.5)	(471.347)	(66.079)	(135.391)				(672.817)
Amortizacija (napomena 2.5)		(9.689)	4.775				(4.914)
Neotpisana vrednost na dan 31. decembar 2012	689.803	483.338	308.395	291.067	18	20	1.772.640

(Svi iznosi su izraženi u 000 RSD, osim ako nije drugačije naznačeno)

7. Nekretnine, postrojenja i oprema (nastavak)

Deo nekretnina od 280 ha 42 ara i 51 m², odnosi se na industrijsko zemljište koje je po odluci Upravnog odbora društva od 08.06.2012. godine preneto na zemljište namenjeno prodaji u iznosu od RSD 3.378.926.157,43 dinara (napomena 12.)

Zemljište se vrednuje po fer vrednosti u skladu sa MRS 16, paragraf 31. Pozitivan efekat revalorizacije kod zemljišta je iskazan u korist revalorizacionih rezervi u okviru kapitala (napomena 2.6 i 18.3.).

Procena zemljišta Grupe je izvršena 11.12.2009. godine od strane nezavisnih procenitelja, na osnovu tržišnih vrednosti nedavnih transakcija sa trećim licima.

Grupa je tokom 2012 godine izvršilo ponovnu procenu imovine koja se vrednuje po fer vrednosti. Procenu je vršila proceniteljska kuca banaka – najvećih poverioca Intese i Agrobanke – Procena ING d.o.o Beograd. S obzirom da je ovom procenom vrednost industrijskog zemljišta povećana u odnosu na prethodnu, a činjenicu da prodaje iste nije bilo u prethodne dve godine, nije izvršena korekciju fer vrednosti ove imovine u knjigovodstvu.

U 2012 godini dolazi do smanjenja vrednosti poljoprivrednog zemljišta, po osnovu prodaje 1.807 ha poljoprivrednog zemljišta u Novom Bečeju, čija je knjigovodstvena vrednost RSD 455.499. U Dobanovcima je dosle do smanjenja poljoprivrednog zemljišta za 28 ha, knjigovodstvene vrednosti RSD 15.848. Amortizacija u iznosu od RSD 121.037 (2011. RSD: 131.665) iskazana je u okviru troškova poslovanja u bilansu uspeha.

Da su zemljište i građevinski objekti iskazani po istorijskoj vrednosti, iznosi bi bili kao što sledi:

	2012	2011
Nabavna vrednost	634.219	604.865
Akumulirana ispravka vrednosti		
Sadašnja vrednost	634.219	604.865

Kreditni od banaka su osigurani založnim pravom na zemljištem i građevinskim objektima čija je sadašnja knjigovodstvena vrednost RSD 1.173.141 (2011: RSD 1.720.167) (napomena 21 i 22).

Društvo je kao instrument obezbeđenja po odobrenim kreditima založilo:

- Poljoprivredno zemljište u Dobanovcima površine 1.173.95,57 ha u vrednosti od RSD 684.360;
- Industrijsko zemljište u Dobanovcima površine 280.42,51 ha, knjigovodstvene vrednosti RSD 3.378.926; građevinsko zemljište u N. Bečeju površine 5.46,12 m², knjigovodstvene vrednosti RSD 1.380
- Građevinske objekti u Dobanovcima i Novom Bečeju u vrednosti RSD 483.338;
- Poljoprivrednu mehanizaciju, u vrednosti RSD 190.949 i izmazište Auto rotor global u vrednosti RSD 32.514;
- Osnovno stado u vrednosti RSD 103.558.

(Svi iznosi su izraženi u 000 RSD, osim ako nije drugačije naznačeno)

Pozicija "mašine i oprema" uključuje sledeće iznose koji se odnose na sredstva uzeta u finansijski lizing:

	2012	2011
Nabavna vrednost - kapitalizovani finansijski lizing	20.524	43.442
Ispravka vrednosti	(9.316)	(27.546)
Sadašnja vrednost	11.208	15.896

Grupa uzima u zakup vozila i mašine po ugovorima o poslovnom zakupu koji se ne mogu raskinuti. Period zakupa je između 3 i 5 godina, a vlasništvo nad sredstvima ima Grupa.

8. Biološka sredstva

	2012	2011
Stanje na početku godine	312.235	406.432
Povećanja iz nabavke		
Dohitak od promena u fer vrednosti umanjene za procenjene troškove na mestu prodaje koji se pripisuju fizičkim promenama ¹	13.594	8.831
Dohitak od promena u fer vrednosti umanjenoj za procenjene troškove na mestu prodaje koji se pripisuju promeni cene ¹	86.215	110.588
Smanjenja zbog prodaje	129.518	64.102
Smanjenje zbog uginuća	24.347	35.710
Amortizacija osnovnog stada	90.913	113.804
Na kraju godine	167.267	312.235

Na dan 01.01.2012. godine Grupa je raspolagala sa 2.859 grla osnovnog stada sadašnje vrednosti RSD 312.235.

U toku godine došlo je do smanjenja brojnog stanja grla i to: po osnovu prevoda u višu kategoriju (3.646) grla, po osnovu: prodaje (1.549), prinudnog klanja (192), uginuća (355) i za potrebe menze (12).

Na dan 31.12.2012. godine Grupa raspolaže sa 1.205 grla osnovnog stada. Amortizacija osnovnog stada u visini od RSD 90.913 (2011: 113.804) uključena je u troškove poslovanja u bilansu uspeha.

Pored osnovnog stada, odnosno muznih krava, Grupa raspolaže i sa stadom u pripremi, čije je brojno stanje na dan 01.01.2012. godine bilo 1.345 grla, uz smanjenje brojnog stanja tokom godine od 578 grla, tako da je 31.12.2012. godine Grupa raspolagala sa 767 grla svih kategorija, vrednosti RSD 53.709 (2011: 113.065).

Ukupan broj grla na dan 31.12.2012. je bio 1.972, sadašnje vrednosti RSD 167.267 (2011: 312.235)

9. Dugoročna finansijska sredstva

9.1. Učešća u kapitalu

	2012	2011
Učešća u kapitalu ostalih pravnih lica i druge hartije od vrednosti raspoložive za prodaju	-	27.564
	-	27.741

(Svi iznosi su izraženi u 000 RSD, osim ako nije drugačije naznačeno)

9. Dugoročna finansijska sredstva (nastavak)

a) Učešća u kapitalu ostalih pravnih lica i druge hartije od vrednosti raspoložive za prodaju:

	2012	2011
U akcijama	27.564	75.459
U udelima		
Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju		
Minus: ispravka vrednosti	27.564	47.895

Učešća u kapitalu ostalih pravnih lica odnose se na:

Naziv Društva	2012	Učešće %
Agrobanka ad Beograd	0	0

Promene na finansijskim sredstvima raspoloživim za prodaju:

	2012	2011
Početno stanje	27.564	66.323
Povećanja u toku godine		
Neto prihod/(gubitak); prenos sa kapitala (rezervi) (Napomena ___)		9.136
Oduzimanja		
Ostale promene (specificirati)		
Minus: ispravka vrednosti	27.564	47.895
Na dan 31. decembra	0	27.564
Umanjeno za : Dospeće dugoročno		
Tekuće dospeće	0	27.564

Društvo je prenelo gubitak u iznosu od RSD 27.564 (2011: RSD 47.895) po osnovu učešća u kapitalu Agrobanke ad Beograd, u bilans uspeha. Gubici u iznosu od RSD 27.564 (2011: RSD 47.895) nastali su najpre usled likvidacije Agrobanke ad i osnivanje Nove Agrobanke ad, a ubrzo zatim odlazak u stečaj Nove Agrobanke ad, kojim je učešće Društva u akcijskom kapitalu banke obezvređeno.

9. Dugoročna finansijska sredstva (nastavak)

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju su izražena u sledećim valutama:

	2012	2011
RSD	0	27.564
EUR		
Druge valute /navesti ako je primenljivo/		

Rukovodstvo nije moglo pouzdano proceniti fer vrednost svojih ulaganja u akcije Agrobanke ad. U periodu ulaganja u akcijski kapital banke, vrednost akcija na Beogradskoj berzi je bila u visini od RSD 8.031/akciji. Tokom 2011 godine doslo je do znacajnih promena u poslovanju banke izrazenih u velikom smanjenju adekvatnosti kapitala, tj. velike izloženosti rizičnim plasmanima u odnosu na kapital banke. Akcije su tokom 2012 godine imale tendenciju pada sa max 2.999 dinara/akciji početkom godine, sve do 25.05.2012 godine kada banka odlazi u likvidaciju a samim tim i njen postojeći akcijski kapital. Emit u visini od 85 miliona Eura, uz novčani depozit od 5 miliona Eura država Srbija p Agrobanke ad Beograd.

(Svi iznosi su izraženi u 000 RSD, osim ako nije drugačije naznačeno)

Resenjem Izvrsnog odbora Narodne banke Srbije, Novoj Agrobanci se 27.10.2012 godine oduzima dozvola za rad i ona odlazi u stečaj.

Društvo je na osnovu navedenih događaja priznalo gubitak od obezvređenja akcija u iznosu od RSD 27.564 hiljada u bilansu uspeha.

Deo akcija Agrobanke od 8.263 komada, koje su založene su po osnovu Ugovora o kreditu povezanog pravnog lica Inex ad Nova Varos kod Agrobanke ad Beograd na iznos od 420.000 eura, iskknjizen je sa vanbilansnih pozicija, na osnovu gore navedenih događaja (napomena 17).

9.2. Ostala dugoročna finansijska sredstva

	2012	2011
Dugoročni krediti	498	615
Finansijska sredstva koja se drže do dospeća	0	2.990
Ukupno – neto vrednost	498	3.605

a) Dugoročni krediti

Fer vrednosti kredita datih radnicima zasnivaju se na tokovima gotovine diskontovanim stopom koja se zasniva na pasivnoj kamatnoj stopi od 5% (2010: 5%). Diskontna stopa jednaka je stopi LIBOR uvećanoj za odgovarajući kreditni rejting.

Efektivne kamatne stope na dugoročna potraživanja su kao što sledi:

	5%	5%
	2012	2011
Kreditni dat radnicima (napomena 41 c)	498	615

Efekat zaduživanja radnika na osnovu kamata po datim kreditima je materijalno zanemarljiv, tako da ga Grupa u 2011. godini nije uzela u obzir.

b) Ostala dugoročna finansijska sredstva

	2012	2011
Depoziti-Porse leasing	0	2.990
Kaucije		
Nekretnine, postrojenja oprema u lizingu		
Ostala dugoročna finansijska sredstva /specificirati/		
Minus: ispravka vrednosti		
Ukupno – neto vrednost	0	2.990

10. Finansijski instrumenti po kategorijama

Računovodstvene politike koje se odnose na finansijske instrumente primenjene su na stavke prikazane u tabeli niže.

Sredstva 31. decembra 2012.	Zajmovi i potraživanja	Ukupno
Dugoročna finansijska sredstva		
Kratkoročni finansijski plasmani		
Potraživanja po osnovu		

(Svi iznosi su izraženi u 000 RSD, osim ako nije drugačije naznačeno)

prodaje i druga potraživanja izuzev potraživanja za avanse ¹ Gotovina i gotovinski ekvivalenti	472.896	472.896
Ukupno	664.466	664.466
	Ostale finansijske obaveze po amortizovanoj vrednosti	Ukupno
<i>Obaveze</i>		
Obaveze po kratkoročnim kreditima (isključujući obaveze po osnovu finansijskog lizinga) ²	1.181.391	1.181.391
Obaveze po dugoročnim kreditima (isključujući obaveze po osnovu finansijskog lizinga) ²	1.676.072	1.676.072
Finansijski lizing ³	5.429	5.429
Obaveze prema dobavljačima i druge obaveze izuzev zakonskih (statutarnih) obaveza ⁴	1.993.858	1.993.858
Ukupno	4.856.750	4.856.750

*(Svi iznosi su izraženi u 000 RSD, osim ako nije drugačije naznačeno)***11. Zalihe**

	2012	2011
Sirovine i materijal	39.168	55.927
Nedovršena proizvodnja	54.486	60.211
Gotovi proizvodi ¹	53.575	51.029
Dati avansi	3.962	6.267
Minus: ispravka vrednosti	(10.763)	(16.058)
Ukupno zalihe – neto	140.428	157.376

Povećanje/(smanjenje) vrednosti nedovršene proizvodnje i gotovih proizvoda iskazuje se u korist ili na teret poslovnih prihoda u bilansu uspeha (napomena 32).

¹ Zahteva se posebno obeležavanje gotovih proizvoda po njihovoj fer vrednosti (MRS2p36(c)), gde je p

(Svi iznosi su izraženi u 000 RSD, osim ako nije drugačije naznačeno)

12. Stalna sredstva (grupe za otudjenje) klasifikovana kao sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja

(b) Stalna sredstva klasifikovana kao sredstva namenjena prodaji

	2012	2011
Grupe za otudjenje namenjene prodaji:		
– Nekretnine, postrojenja i oprema	3.378.926	3.378.926
– Nematerijalna sredstva		
	3.378.926	3.378.926

U skladu sa MSFI 5. a na osnovu Odluke Upravnog odbora Grupe od 08.06.2012. godine izvršen je prenos 280.42,51 m² industrijskog zemljišta na Zemljište namenjeno prodaji (napomena 12.). U toku 2012. godine nije bilo promena na poziciji industrijskog zemljišta, tako da je na kraju godine vrednost zemljišta namenjenog prodaji RSD 3.378.926 hilj.dinara za ukupno 280.42,51 m².

Prema Planu konsolidacije koji je urađen početkom 2012. godine, Grupa planira prodaju poljoprivrednog i industrijskog zemljišta radi konsolidacije poslovanja, sledećom dinamikom:

GODINA	IZNOS RSD	IZNOS EUR	LOKALJTA	POVRŠINA
2012	1.300.579.079	11.823.446	Novi Bečej, obradivo zemljište i Dobanovci građevinsko	1807+45
2013	700.000.000	6.363.636	Dobanovci, građ. zemljište	53
2014	400.000.000	3.636.364	Dobanovci, građ. zemljište	30
2015	400.000.000	3.636.364	Dobanovci, građ. zemljište	30
2016	300.000.000	2.727.273	Dobanovci, građ. zemljište	23
2017	300.000.000	2.727.273	Dobanovci, građ. zemljište	23
2018	100.000.000	909.091	Dobanovci, građ. zemljište	8
Ukupno	3.500.579.079	31.823.446		
Ukupna prodaja poljoprivrednog i građevinskog zemljišta u Novom Bečeju i Dobanovcima				1807+212

(Svi iznosi su izraženi u 000 RSD, osim ako nije drugačije naznačeno)

13. Potraživanja po osnovu prodaje i druga potraživanja

	2012	2011
Potraživanja po osnovu prodaje	73.392	142.390
Ostala potraživanja od državnih organa	4.159	3.016
Ispravka vrednosti	(15.755)	(15.166)
Ukupno potraživanja – neto	61.796	130.240

Na dan 31. decembra 2011. godine potraživanja po osnovu prodaje u iznosu od RSD 130.240 (2011: RSD 130.240) su u potpunosti naplativa.

Potraživanja po osnovu prodaje čija naplata kasni, smatraju se obezvređenima kada menadžment GRUPE donese odluku o njihovom statusu.

Sa stanjem na dan 31. decembra 2012. godine za potraživanja po osnovu prodaje u iznosu od RSD 73.392 (2011: RSD 142.390) istekao je rok dospeća ali nisu bila obezvređena.

Navedena potraživanja odnose se na potraživanja od jednog broja nezavisnih kupaca za koje u skorašnjoj prošlosti nisu ustanovljeni propusti u plaćanju.

Najveća potraživanja po osnovu prodaje su : Imlek RSD 20.600, Radnici BD Agro RSD 6.424, PIK Pešter a.d. RSD 6.185, Naturella RSD 5.658, Veterinarska služba RSD 4.655, Vojvodinalak RSD 822,

Društvo je izvršilo usaglašavanje potraživanja sa kupcima na dan 31.12.2012. godine i usaglasilo sva materijalno bitna stanja.

Starosna struktura ovih potraživanja bila je sledeća:

	2012	2011
Do 3 meseca	35.303	44.545
3 do 6 meseci	2.340	8.372
Preko 6 meseci	35.749	89.473
	73.392	142.390

Na dan 31. decembra 2012. godine potraživanja po osnovu prodaje u iznosu od RSD 73.515 (2011: RSD 71.138) bila su obezvređena i za njih je izvršeno rezervisanje.

Potraživanja za čiju naplatu je Društvo pokrenulo sudski spor ili se po proceni Društva teško naplativa stavljena su takode na ispravku vrednosti potraživanja u iznosu od 73.515 (2011: RSD 71.138). U 2012 godini na ispravku vrednosti potraživanja stavljena su potraživanja u visini od RSD 2.377, od kojih su potraživanja od BD AGRO Mlekare RSD 1.784, Klanice Stankovic RSD 533, ostali RSD 60. Pojedinačno obezvređena potraživanja po osnovu prodaje se glavnom odnose na potraživanja od trgovaca na veliko.

Knjigovodstvena vrednost potraživanja po osnovu prodaje i drugih potraživanja grupe iskazana je u sledećim valutama:

	2012	2011
RSD	73.392	142.390

Formiranje i ukidanje rezervisanja za gubitke zbog umanjenja vrednosti potraživanja iskazuje se u okviru 'ostalih rashoda/ostalih prihoda' u Bilansu uspeha (napomene 34 i 35). Promene u diskontovanom novčanom toku se uključuju u „finansijske rashode“ u Bilansu uspeha (napomena 33). Iznos vrednosti otpisuju se kada se ne očekuje da će biti naplaćeni.

Ostale kategorije unutar pozicije potraživanja od prodaje i druga potraživanja ne

(Svi iznosi su izraženi u 000 RSD, osim ako nije drugačije naznačeno)

Društvo je tokom 2012 godine izmirilo obaveze prema Erste banci banci, čime je skinuta zaloga na potraživanju od Imleka, koja je bila garancija po kreditu.

Na ista potraživanja zalogu je stavila je Nova Agrobanka a.d. po osnovu dugoročnog kredita D-07/12-NA-00 od 20.06.2012. godine u iznosu od EUR 9.500. Pomenute transakcije su računovodstveno obuhvaćene kao krediti obezbeđeni kolateralom (napomena 21 i 22). Ukoliko Društvo ne ispuni obavezu po osnovu ugovora o zajmu, zajmodavci imaju pravo naplate iz prenesenih potraživanja. Ukoliko, pak, Društvo ispuni pomenute obaveze, samo će naplatiti potraživanja.

Maksimalna izloženost kreditnom riziku na dan izveštavanja je fer vrednost svake pojedinačne kategorije gore navedenih potraživanja. Društvo ne poseduje nikakve instrumente obezbeđenja naplate.

14. Kratkoročni finansijski plasmani

	2012	2011
Kratkoročni krediti i plasmani	128.930	43.596
Deo dugoročnih finansijskih sredstava koji dospeva za naplatu do jedne godine	307	209
	129.237	43.805

(Svi iznosi su izraženi u 000 RSD, osim ako nije drugačije naznačeno)

15. Gotovina i gotovinski ekvivalenti

	2012	2011
Gotovina u banci	472.660	118
Gotovina u blagajni	14	33
Ostala novčana sredstva	222	209
	472.896	360

U svrhu sastavljanja Izveštaja o tokovima gotovine, gotovina, gotovinski ekvivalenti i prekoračenja po tekućim računima obuhvataju:

	2012	2011
Gotovinski ekvivalenti i gotovina	472.896	360
Prekoračenja po tekućim računima (napomena 22)	-	-
	472.896	360

16. Porez na dodatu vrednost i aktivna vremenska razgraničenja

	2012	2011
Porez na dodatu vrednost	1.227	4.907
Unapred obračunati troškovi osiguranja	5.762	2.138
Razgraničeni troškovi po osnovu obaveza	2.273	1.407
Ukupno	9.262	8.452
Odložena poreska sredstva (Napomena 26.)	11.121	1.365

17. Vanbilansna aktiva i pasiva

VANBILANSNA AKTIVA		2012	2011
Uknjižene hipoteke na imovinu		520.000	602.630
Priljene garancije		67.123	147.023
UKUPNO		587.123	749.653
VANBILANSNA PASIVA		2012	2011
Obaveze za uknj.hipoteke na imovinu		520.000	602.630
Obaveze za primljene garancije		67.123	147.023
UKUPNO		587.123	749.653

U vanbilansnoj pasivi su u 2012 godini iskazane obaveze po osnovu date hipoteke na nekretninama kao obezbeđenje kredita drugih pravnih lica, kao i obaveze po osnovu primljene avalirane menice Agrobankke u korist Poreske uprave Zemun.

(Svi iznosi su izraženi u 000 RSD, osim ako nije drugačije naznačeno)

18. Kapital i rezerve

Kapital i rezerve	Emisio na premi a	Akeijski kapital	Udeli	Nepla ćeni upisan i udeli	Rezerv e	Revaloriza cione rezerve	Neraspor. dobit (gubitak)	Ukupno
Stanje 1. januara 2012.		878.613	177	20	44.282	3.534.445	(2.841.469)	1.616.068
Debiti na fer vrednosti, bez poreza:								
- zemljište i građevinski objekti						(11.716)	7.207	(4.509)
Ostalo /specificirati/							(740.942)	(740.942)
Ukupno priznati prihodi i rashodi za 2012								
Otkup vlastitih akcija								
Stanje 31. decembra 2012		878.613	177	20	44.282	3.522.729	(3.575.204)	870.617
Korekcija početnog stanja (napomena 2.2)								
Stanje 1. januara 2011.		878.613	177	20	44.282	3.342.429	(1.755.945)	2.509.576
Debiti na fer vrednosti, bez poreza:								
- zemljište i građevinski objekti								-
Korekcija za vrednost prodane zemlje						(192.016)	(272.261)	32.222
Ostalo							(2.355)	(10.008)
Ukupno priznati prihodi i rashodi za 2011							(816.898)	(993.909)
Otkup vlastitih akcija								30.613
Stanje 31. decembra 2011	-	878.613	177	20	44.282	3.534.445	(2.841.469)	1.616.068

18.1. Akeijski kapital

	Broj akcija (u 000)	Obične akcije	Prefere ncijalne akcije	Ukupno
Na dan 1. januara 2011.	878	878		878
Kupovina akcija od strane zaposlenih	25	25		25
- Vrednost usluga zaposlenog				
- Priliv od emitovanih akcija				
Ostalo /specificirati/				
	853	853		853
Na dan 31. decembra 2011.				
Kupovina akcija od strane zaposlenih				
- Vrednost usluga zaposlenog				
- Priliv od emitovanih akcija	25	25		25
- Kupovina zavisnog Društva				
Ostalo /specificirati/				
Na dan 31. decembra 2012.	878	878		878

(Svi iznosi su izraženi u 000 RSD, osim ako nije drugačije naznačeno)

18. Kapital i rezerve (nastavak)

	2012		2011	
	broj akcija	%	broj akcija	%
Vlasnik				
Dura Obradović	666.621	76%	666.621	76%
Marine Drive Holding doo	31.645	4%	31.645	4%
Akcionarski fond AD Beograd	12.922	1%	12.922	4%
Manjinski akcionari	167.425	19%	167.425	19%
ukupno	878.613	100%	878.613	100%

Ukupan odobreni broj običnih akcija iznosi 878 hiljada akcija (2011: 878 hiljada akcija) po nominalnoj vrednosti od RSD 1.000 po akciji (2011: RSD 1.000 po akciji). Od ukupnog broja običnih akcija koje su u vlasništvu većinskog vlasnika 666 hiljada akcija 495 hiljade akcija su stavljene u zalogu, kao garancija za otplatu kupoprodajne cene preduzeća. U 2011 godini je otplaćena kupoprodajna cena, i očekuje se skidanje zaloge sa akcija od strane Agencije za privatizaciju, s obzirom da su sve emitovane akcije su u potpunosti otplaćene.

Cena akcija na dan 31.12.2012. godine na Beogradskoj berzi su bile 600 dinara /akciji.

18.2. Rezerve

Promene na računu rezervi su bile kao što sledi:

	Napomena	Emisiona premija	Zakonske rezerve	Statutarne i druge rezerve	Ukupno
Stanje 1. januara 2011.		0		44.282	44.282
Otkup i ponovno izdavanje sopstvenih akcija		0			
Stanje 31. decembra 2011.		0		44.282	44.282
Stanje 1. januara 2012.		0		44.282	44.282
Otkup i ponovno izdavanje sopstvenih akcija		0			
Stanje 31. decembra 2012.		0		44.282	44.282

Statutarne i druge rezerve uključuju: rezerve za sticanje sopstvenih akcija, za poništenje preferencijalnih akcija, varanata i zamenljivih obveznica za pokriće budućih gubitaka. Rezerve u visini 44.282 RSD nastale su revalorizacijom kapitala u periodu do 2003 godine i u skladu sa zakonskom odredbom su prenete 31.12.2003 godine na kapital.

(Svi iznosi su izraženi u 000 RSD, osim ako nije drugačije naznačeno)

18. Kapital i rezerve (nastavak)**18.3. Revalorizacione rezerve i nerealizovani dobiti i gubici po osnovu HOV**

Promene na računima su bile kao što sledi:

	Revalorizacione rezerve (330)	Rezerve po osnovu preračuna finansijskih izvještaja (331)	Nerealizovani dobiti (332)	Nerealizovani gubici (333)	Ukupno
Stanje 1. januara 2012	3.534.445				3.534.445
Prodaja industrijske zemlje	11.716				11.716
Stanje 31. decembra 2012	3.522.729				3.522.729

Tokom 2012 godine nije bilo prodaje industrijske zemlje pa samim tim ni promena na revalorizacionim rezervama industrijske zemlje. S obzirom da je tokom godine prodato 1 836,25,59 ha poljoprivredne zemlje u N.Beceju i Dobanovcima, to su revalorizacione rezerve po osnovu prodaje poljoprivrednog zemljišta smanjene u 2012 godini za RSD 11.716 (2011: RSD 192.016)

18.4. Akumulirani gubitak

Promene na računu nerasporedene dobiti su bile kao što sledi:

	2012	2011
Stanje 1. januara	(2.841.469)	(1.786.558)
Dobitak tekuće godine		-
Korekcija (napomena 2.2)		-
Gubitak tekuće godine	(740.942)	(810.786)
Korekcija za vrednosti prodate zemlje	7.207	(272.261)
Ostalo	-	(2.355)
Stanje 31. decembra	(3.575.204)	(2.841.469)
Prodane sopstvene akcije		-
Ukupno	(3.575.204)	(2.841.469)

(Svi iznosi su izraženi u 000 RSD, osim ako nije drugačije naznačeno)

18. Dugoročna rezervisanja

Promene na računima rezervisanja su kao što sledi:

	Naknade za otpremnine	Ukupno
Stanje		
1. januara 2011.	23.907	23.907
Na teret/u korist bilansa uspeha:		
Dodatna rezervisanja	2.397	2.397
Iskorišćeno u toku godine	(2.227)	(2.227)
Stanje na dan		
31. decembra 2011	24.076	24.076
Na teret/u korist bilansa uspeha:		
Dodatna rezervisanja	3.297	3.297
Iskorišćeno u toku godine	(2.015)	(2.015)
Stanje na dan		
31. decembra 2012	25.358	25.358

Struktura ukupnih rezervisanja:

	2012	2011
Dugoročna rezervisanja	25.358	24.076
Kratkoročna rezervisanja		

(a) *Naknade i druge beneficije zaposlenih*

Naknade zaposlenima:

	2012	2011
Otpremnine	25.358	24.076
Jubilarnе nagrade		
Ostale naknade u skladu sa stečenim pravima		

Iznosi priznati u Bilansu uspeha su:

	2012	2011
Tekući troškovi zarada i naknada	3.297	(2.227)
Trošak rezervisanja priznat u toku godine	(2.015)	2.396
Ukupno, uključeno u troškove zarada (napomena 40)	1.282	169

Osnovne aktuarske pretpostavke koje su korišćene su:

	2012	2011
Osnovica obračuna (3 prosečne zarade u RSD)	195.495	165.000
Diskontna stopa		
Buduća povećanja zarada		
Fluktuacija zaposlenih/smrtnost/oboljevanje		

(Svi iznosi su izraženi u 000 RSD, osim ako nije drugačije naznačeno)

19. Finansijske obaveze

Finansijske obaveze na dan 31. decembra 2012. godine iznose:

Banka	Dugoročno	Kratkoročno	Kamata	Total
Banca Intesa	592.205.852	454.873.200	5.992.426	1.053.070.478
Agrobanka	1.045.639.442	49.198.508	93.963.059	1.188.799.009
NLB Banka	-	471.699.492	83.472.578	555.172.070
Massey Ferguson	38.226.447	-	18.407.112	56.633.559
William Rand	-	24.892.936	-	24.892.936
Lizing	-	5.429.346	-	5.429.346
Imlek	-	190.866.572	15.003.516	189.593.669
Ostali	-	9.066.947	-	4.623.629
total	1.676.071.741	1.206.027.001	216.835.721	3.098.943.463

Detaljnija obelodanjivanja slede u sledećim napomenama

20. Dugoročni krediti

	2012	2011
Dugoročni krediti u zemlji	1.637.845	451.670
Dugoročni krediti u inostranstvu	38.227	35.672
Ukupno dugoročni krediti	1.676.072	487.342

Dospćeće dugoročnih kredita:

	2012	2011
Između 1 i 2 godine	462.451	280.153
Između 2 i 5 godine	955.154	207.189
Preko 5 godina	258.467	-
	1.676.072	487.342

Knjigovodstvena vrednosti kredita Grupe izražena je u sledećim valutama:

	2012	2011
RSD	1.637.845	451.670
EUR	38.227	35.672
Ostale valute /navesti ako je primenljivo/	1.676.072	487.342

Dugoročni krediti uključuju kredite od banaka i ostale kredite u iznosu od RSD 1.676.072 (2011: RSD 487.432). Do povećanja dugoročnih kredita u 2012 godini je došlo po osnovu reprograma kratkoročnih kredita kod Nove Agrobanke u dugoročni u visini od EUR 9.406, kao i reprograma postojećeg dugoročnog kredita kod Banca Intese.

Kreditni od banaka obezbeđeni su založnim pravom na zemljištu i građevinskim objektima Društva, kao i zalogom na pokretnoj imovini (oprema, osnovno stado, izmuziste).

Kreditni su osigurani i potraživanjima od kupaca (napomena 21 i 22).

Društvo ne primenjuje računovodstvo zaštite od rizika (i nije ušlo ni u jedan aranž pogledu svojih deviznih obaveza ili izloženosti riziku od promene kamatnih stopa)

(Svi iznosi su izraženi u 000 RSD, osim ako nije drugačije naznačeno)

21. Dugoročni krediti (nastavak)

Knjigovodstvene vrednosti i fer vrednosti dugoročnih kredita:

	Knjigovodstvena vrednost		Fer vrednost	
	2012	2011	2012	2011
Kreditni od banaka	1.637.845	451.670	1.637.845	451.670
Osali krediti	38.227	35.672	38.227	35.672
	1.676.072	487.342	1.676.072	487.342
Obaveze po osnovu finansijskog lizinga	-	4.381	-	4.381

Fer vrednost dugoranih kredita jednaka je njihovoj knjigovodstvenoj vrednosti jer uticaj diskontovanja nije materijalno značajan. Fer vrednosti su bazirane na tokovima gotovine diskontovanim primenom stope zasnovane na stopi pasivne kamate na uzete kredite.

Grupa ima sledeće neiskorišćene kreditne linije:

	2012	2011
Varijabilna kamatna stopa	0	1,60 %
- sa rokom isteka do 1 godine	0	59.009
- sa rokom isteka preko 1 godine		
Fiksna kamatna stopa		
- sa rokom isteka do 1 godine		
	0	59.009

Kreditne linije koje ističu u toku jedne godine su godišnje kreditne linije za koje Grupa kod poslovnih banaka traži reprogram na rok od 5-8 godina uz grejs period od godinu dana.

Obaveze po osnovu finansijskog lizinga

	2012	2011
Bruto iznos obaveze po osnovu finansijskog lizinga – minimalna zakupina		
Do 1 godine	5.429	12.496
Od 1 do 5 godina	0	5.100
Preko 5 godina		
Budući finansijski rashodi finansijskog lizinga	142	850
Sadašnja vrednost obaveza po osnovu finansijskog zakupa		
Do 1 godine	5.287	12.365
Od 1 do 5 godina	0	4.381
Preko 5 godina		
	5.287	16.746

Obaveze po osnovu finansijskog zakupa su efikasno obezbeđene budući da se pravo na sredstvo koje je dato u zakup vraća zakupodavcu u slučaju neispunjavanja obaveze po osnovu zakupa.

(Svi iznosi su izraženi u 000 RSD, osim ako nije drugačije naznačeno)

21. Kratkoročne finansijske obaveze

	2012	2011
Kratkoročni krediti pravna lica	1.175.381	2.142.907
Kratkoročni krediti fizička lica	24.893	47.008
Deo dugoročnih obaveza za lizing koje dospevaju do ječne godine	5.429	12.365
Ostale kratkoročne finansijske obaveze	324	177.870
UKUPNO	1.206.027	2.380.150

22. Obaveze iz poslovanja

	2012	2011
Primljeni avansi, depoziti i kaucije	624.343	47.504
Obaveze prema dobavljačima	657.897	750.580
Dobavljači – ostala povezana pravna lica	0	331
Ostale obaveze iz specifičnih poslova	0	6.781
Ukupno	1.282.240	805.296

Ukupne obaveze iz poslovanja su povećane u odnosu na 2011 godinu, po osnovu povećanja obaveza za primljene avanse, depozite i kaucije. Na osnovu predugovora o prodaji 622.04.57 ha poljoprivredne zemlje u Dobanovcima (KO Ugrinovci i KO Becmen) deponovano je RSD 585.638 na namenskom escrow racunu kod Banca Intese ad. Beograd.

Obaveze prema dobavljačima iz inostranstva u iznosu od RSD 392.435 su izražene u stranoj valuti, uglavnom u USD i CAD na 31. Decembar 2012.

23. Ostale kratkoročne obaveze i pasivna vremenska razgraničenja

	2012	2011
Obaveze po osnovu neisplaćenih zarada i naknada, bruto	333.179	297.628
Obaveze po osnovu kamata	348.948	390.557
Ostale obaveze /navesti i obelodaniti materijalno značajne stavke/	0	2.246
	682.127	690.431

Nelikvidnost Društva tokom 2012. godine odrazila se i na povećanje obaveza prema zaposlenima po osnovu neisplaćenih zarada (VIII, IX; X, i XI/2012), kao i kašnjenje u izmirenju obaveza po osnovu kamata prema poslovnim bankama, prvenstveno Banci Intesi ad RSD 5.991 (2011 : RSD 174.540), NLB InterFinanz AG RSD 83.473 (2011: RSD 31.113) i AgroBanci ad RSD 93.961 (2011:RSD 113.319).

Kamata po osnovu duga prema NLB banci je na predlog Društva, a Odlukom kreditnog odbora banke otpisana, prema postignutom dogovoru da se isplati kompletna glavnica duga od EUR 4.147, uz otpis redovnih i zateznih kamata. Ovaj aranžman je realizovan polovinom februara 2013 godine. Obaveze kamata po osnovu javnih prihoda su RSD 125.943 (2011: RSD 50.943). Društvo je na osnovu donetog Zakona o otpisu kamate i mirovanju poreskog duga, uplatilo tekuće obaveze za novembar i decembar 2012 godine, kako bi steklo uslov za mirovanje poreskog duga i otpis kamata, a čija realizacija bi trebalo da se završi krajem februara 2013 godine, dobijanjem Resenja od strane Poreske uprave.

24. Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrednost i ostalih javnih prihoda

	2012	2011
Obaveze za porez na dodatu vrednost	35	171
Obaveze za porez na imovinu	4.180	6.947
Obaveze za ostale poreze i takse	264	264
Unapred obračun za god. oc. mor	—	—
Obaveze za porez iz dobiti	—	—

(Svi iznosi su izraženi u 000 RSD, osim ako nije drugačije naznačeno)

25. Odložena poreska sredstva i obaveze

Odložena poreska sredstva i obaveze se „prebijaju“ kada postoji zakonski izvršivo pravo da se „prebiju“ tekuća poreska sredstva sa tekućim poreskim obavezama i kada se odložena poreska sredstva i obaveze odnose na poreze na dobit uvedene od strane istog poreskog organa bilo entitetu koji podleže obavezi plaćanja poreza ili različitim entitetima koji podležu obavezi plaćanja poreza onda kada postoji namera da se obaveze poravnaju na neto osnovi. „Prebijeni“ iznosi su sledeći:

	2012	2011
Odložena poreska sredstva:		
- Nadoknadiva u roku dužem od 12 meseci	11.121	1.365
- Nadoknadiva u roku od 12 meseci		
Odložena poreske obaveze:		
- Nadoknadive u roku dužem od 12 meseci		
- Nadoknadive u roku od 12 meseci	391.412	392.713
Odložene poreska sredstva/obaveze (neto)	380.291	391.348

Promene na računu odložena poreska sredstva i obaveze u toku godine, bez uzimanja u obzir „prebijanja“ salda u okviru iste poreske jurisdikcije, bile su kao što sledi:

Odložene poreske obaveze:	Ubrzana poreska amortizacija	Dobici na fer vrednosti	Konvertibilna obveznice	Ostalo	Ukupno
Stanje 1. januara 2011.	6.849	371.373			378.222
Na teret / (u korist) bilansa uspeha	(6.849)	0			(6.849)
Direktno na teret revalorizacionih rezervi		(21.340)			21.340
Stanje na dan 31. decembra 2011.		392.713			392.713
Na teret / (u korist) bilansa uspeha		(1.302)			(1.302)
Direktno na teret revalorizacionih rezervi					
Kursne razlike					
Stanje 31. decembra 2012.	0	391.412			391.412
Odložena poreska sredstva:				Ostalo	Ukupno
Stanje na dan 31. decembra 2011.				(1.365)	(1.365)
Na teret / (u korist) bilansa uspeha				(9.756)	(9.756)
Direktno na teret kapitala					
Kursne razlike					
Stanje 31. decembra 2011.				(11.121)	(11.121)

(Svi iznosi su izraženi u 000 RSD, osim ako nije drugačije naznačeno)

26. Usaglašavanje potraživanja i obaveza

Grupa je izvršila usaglašavanje potraživanja i obaveza sa stanjem na dan 31.12.2011.

27. Poslovni prihodi

	2012	2011
Prihodi od prodaje stočarstvo	301.867	377.096
Prihodi od prodaje biljna proizvodnja	52.381	199.718
Prihod od prodaje opšti poslovi	9.139	7.695
Prihod od aktiviranja učinaka i robe	13.594	8.851
Povećanje vrednosti zaliha učinaka (napomena 14)	204.851	-
Smanjenje vrednosti zaliha učinaka (napomena 14)	(208.031)	(61.444)
Ostali poslovni prihodi	55.952	67.787
Ukupno	430.753	599.683

28. Ostali poslovni prihodi

	2012	2011
Prihod od premija, subvencija, dotacija, donacija i sl.	56.507	67.436
Prihodi od zakupnina	445	351
Ukupno	56.952	67.787

29. Poslovni rashodi

	2012	2011
Nabavna vrednost prodate robe		
Troškovi materijala	370.460	438.939
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi (napomena 40)	271.740	289.509
Troškovi amortizacije i rezervisanja (napomene 6 i 7 i 23)	216.268	249.333
Ostali poslovni rashodi (napomena 30)	75.510	76.854
Ukupno	933.978	1.054.635

30. Ostali poslovni rashodi

	2012	2011
Troškovi usluga na izradi i doradi proizvoda	0	610
Troškovi transportnih i telefonskih usluga	8.131	5.951
Troškovi održavanja	6.219	6.381
Troškovi analize i kontrole proizvoda	2.280	2.517
Troškovi zakupnina	14.666	6.662
Ostali proizvodni troškovi	5.938	9.715
Troškovi neproizvodnih usluga	7672	8.746
Troškovi reprezentacije	1.799	2.269
Troškovi premije osiguranja	6.042	7.399
Troškovi platnog prometa	9.210	11.564
Troškovi poreza i carina	3.044	7.085
Troškovi članarina i taksi	6.667	2.003
Ostali neproizvodni troškovi		
Total		

(Svi iznosi su izraženi u 000 RSD, osim ako nije drugačije naznačeno)

31. Finansijski prihodi

	2012	2011
Prihodi kamata	6	
Pozitivne kursne razlike	122.255	178.495
Prihodi po osnovu efekata valutne klauzule	23.194	6.915
	145.455	185.410

Povračaj premije osiguranja se odnosi na višak priliva novčanih sredstava od osiguranja u odnosu na knjigovodstvenu vrednost oštećene robe.

32. Finansijski rashodi

	2012	2011
Rashodi kamata	438.121	389.084
Negativne kursne razlike	261.984	178.727
Rashodi po osnovu efekata valutne klauzule	69.140	6.650
Ostali finansijski rashodi		
	769.245	574.461

33. Ostali prihodi

	2012	2011
<i>Ostali prihodi:</i>		
Dobici od prodaje:		
- nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme	354.033	81.488
- bioloških sredstava	28.516	-
- materijala	10.217	447
Prihodi od smanjenja obaveza	0	14.675
Prihodi od ukidanja dugoročnih rezervisanja	9.012	2.227
Ostali nepomenutu prihodi	5.198	13.212
	407.276	112.079
<i>Prihodi od usklađivanja vrednosti:</i>		
- bioloških sredstava	103.518	130.862
	510.794	242.941

(Svi iznosi su izraženi u 000 RSD, osim ako nije drugačije naznačeno)

34. Ostali rashodi

	2012	2011
Gubici od prodaje:		
- nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme	18.352	13.999
- bioloških sredstava	45.176	42.048
- materijala	11	1.327
- gubici od uginuća osnovnog stada	24.347	35.710
Ostalo	0	826
	<u>87.886</u>	<u>93.910</u>
Umanjenje vrednosti:		
- bioloških sredstava	17.302	20.274
- potraživanja i kratkoročnih finansijskih plasmana	1.725	
- obezvređenje hartija od vrednosti	27.564	47.895
	<u>134.477</u>	<u>162.078</u>

35. Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi

	2012	2011
Troškovi zarada i naknada zarada (bruto)	208.046	221.130
Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade na teret poslodavca	36.933	39.259
Troškovi naknada po ugovoru o delu	6.382	7.619
Troškovi naknada po ugovoru o privremenim i povremenim poslovima	1.098	877
Ostali lični rashodi i naknade	19.281	20.624
	<u>271.740</u>	<u>289.509</u>

36. Porez na dobit

	2012	2011
Tekući porez	-	-
Odloženi poreski prihodi (napomena 25)	(9.756)	(8.213)
Trošak poreza na dobit	<u>(9.756)</u>	<u>(8.213)</u>

Porez na dobit Grupe pre oporezivanja se razlikuje od teorijskog iznosa koji bi nastao primenom prosečne ponderisane poreske stope i bio bi kao što sledi:

	2012	2011
Gubitak poslovne godine	(740.942)	(744.212)
Porez obračunat po propisanoj poreskoj stopi – 10%	(74.094)	(74.421)
<i>Efekat oporezivanja na:</i>		
Rashodi koji se ne priznaju u poreske svrhe		2.999
Prihodi po osnovu kamate između povezanih pravnih lica	822	93
Razlika između poreske i računovodstvene amortizacije	(57.136)	4.250
Kapitalni dobitak	(319.507)	(7.095)
Poreski gubici za koje nisu priznata odložena poreska sredstva	72.500	74.174
Preračunati odloženi porez		
Trošak poreza		

(Svi iznosi su izraženi u 000 RSD, osim ako nije drugačije naznačeno)

37. Zarada po akciji

Osnovna zarada po akciji

Osnovna zarada po akciji izračunava se tako što se dobit/(gubitak) koji pripada akcionarima Grupe (matičnog pravnog lica) podeli ponderisanim prosečnim brojem običnih akcija u opticaju za period isključujući obične akcije koje je Grupa otkupilo i koje se drže kao otkupljene sopstvene akcije.

	2012	2011
Dobitak/gubitak	(740.942)	(754.927)
Ponderisani prosečni broj običnih akcija u opticaju	879.000	879.000
Gubitak po akciji	0.84	0.86

38. Potencijalne obaveze

Grupa može imati potencijalne finansijske obaveze koje su nastale iz redovnog poslovanja u 1997. godini. Navedene obaveze se odnose na firmu Massey Ferguson za nabavku poljoprivredne mehanizacije. Iznos glavnice duga je RSD 38.226 i proknjižene kamate do 2004. godine u iznosu od RSD 18.407.

Postoji rizik od plaćanja glavnice sa uvećanom kamatom u budućnosti, ali je stav menadžmenta Grupe da je mala verovatnoća da će do toga doći. Ne očekuje se da ova obaveza može dovesti do materijalno značajnih izdataka u budućnosti. Smatra se da će obaveza biti otpisana, na osnovu činjenice da je banka koja je bila garant likvidirana.

U 2011 godini Produzeće je izdalo garancija u visini od RSD 587.123 (2011 : 620.630) za povezana Društva, čime postoji potencijalna mogućnost naplate obaveza od garanta. Stav menadžmenta je da se iz imovine dužnika mogu regulisati dospelje i ukupne obaveze i da imovina BD Agro neće biti opterećena po osnovu izdatih garancija.

GRUPA ima obaveze vezane za zaštitu životne sredine, ali u 2012. godini nije imalo značajnih troškova zaštite životne sredine. BD AGRO je nosilac i investitor projekta : Adaptacije i sanacije farme muznih krava i muznog centra, i povodom istog bio je koordinator Instituta za preventivu, zaštitu na radu i protivpožarnu zaštitu doo, koordinator na izradi Studije o proceni uticaja ovog projekta na životnu sredinu.

GRUPA ima obavezu da prema Agenciji za privatizaciju ispoštuje sve odredbe kupoprodajnog ugovora zaključeno sa 29.09.2011.godine. Grupa je obavezu isplate kupoprodajne cene ispunilo zaključno sa 08.04.2011. godine, kada je placena poslednja rata. U sklopu redovne kontrole Grupa je angažovala nezavisnog revizora **Auditor**, koji je podneo izveštaj o ispunjenosti svih iz uslova kupoprodajnog ugovora prema Agenciji.

(a) Oporezivanje

Poreski sistem Republike Srbije je u procesu kontinuirane revizije i izmena. Međutim, još uvek postoje različita tumačenja poreskih propisa. U različitim okolnostima, poreski organi mogu imati različite pristupe određenim pitanjima i mogu utvrditi dodatne poreske obaveze zajedno sa naknadnim zateznim kamatama i penalima. U Republici Srbiji poreski period ostaje otvoren tokom 5 godina. Račovodstvo Grupe smatra da su poreske obaveze uključene u ove finansijske izveštaje pravilno iskazane.

(b) Sudski sporovi

Grupa je tokom godine bilo uključeno u određeni broj sudskih sporova (kao tuženi i kao tužilac) nastalih tokom normalnog toka poslovanja. Pravna služba Grupe i advokati koji su angažovani po pojedinim sporovima ne očekuju negativan ishod sudskih sporova koji bi rezultovali dodatnim obavezama.

(Svi iznosi su izraženi u 000 RSD, osim ako nije drugačije naznačeno)

39. Transakcije sa povezanim pravnim licima

Transakcije sa povezanim pravnim licima obavljene su pod istim uslovima kao i sa stranama koje nisu povezane.

Većinski vlasnik Matičnog društva je Djura Obradović (registrovano u Centralnom registru HOV) u čijem se vlasništvu nalazi 75,87 % akcija Matičnog društva. Preostalih 24,13 % akcija se kotira na berzi i nalazi se u vlasništvu raznih akcionara.

Sledeće transakcije su obavljene sa povezanim pravnim licima:

	2012	2011
<i>(a) Prodaje robe i usluga</i>		
Prodaja robe ostala pravna lica:		
- PIK Pešter AD	2.200	3.167
- Marine Drive Holding DOO	57	36
- Obnova ad	21	52
- PIK Pešter Mlekara	708	731
- Inex ad	0	28
	2.986	4.018

Roba se prodaje po cenama i uslovima koji bi bili na raspolaganju trećim licima.

	2012	2011
<i>(b) Nabavke robe i usluga</i>		
Nabavka robe ostala povezana pravna lica:		
- Inex	0	182
- PIK Pešter ad	34	0
- Marine Drive Holding doo	1.000	0
- PIK Pešter Mlekara doo	28	0
	1.062	182

Roba i usluge se kupuju od zavisnih pravnih lica po cenama i uslovima koji bi bili na raspolaganju trećim licima. Sa povezanim licima promet roba i usluga se ugovara po tržišno definisanim cenama.

(a) Naknade ključnom rukovodstvu

Ključno rukovodstvo čine direktori (izvršni i neizvršni), članovi Upravnog odbora, Sekretar Matičnog društva i Rukovodilac Interne revizije. Naknade plaćene ili plative ključnom rukovodstvu po osnovu usluga zaposlenog lica prikazane su u tabeli koja sledi:

	2012	2011
Zaraće i ostala kratkoročna primanja zaposlenih	13.713	13.684
Otpremnine		
Naknade nakon penzionisanja		
Ostale dugoročne naknade		
Plaćenje akcijama		
	13.713	13.684

(Svi iznosi su izraženi u 000 RSD, osim ako nije drugačije naznačeno)

40. Transakcije sa povezanim pravnim licima (nastavak)

(b) Stanja na kraju godine proizašle iz prodaje/nabavki roba/usluga

	2012	2011
Potraživanja od povezanih pravnih lica (napomena 16):		
Ostala povezana lica		
- PIK Pešter AD	6.185	3.959
- ZZ Inex Napredak Company	1.100	1.100
- Marine Drive Holding	248	190
- Obnova ad	353	333
- Uvac Gazela ad	6	6
- Beotrans ad	4	4
- PIK Pešter Mlekara	349	731
	8.245	6.323

Potraživanja od povezanih pravnih lica potiču uglavnom iz transakcija prodaje i dospevaju u faktornom roku nakon datuma prodaje. Potraživanja po svojoj prirodi nisu obezbeđena i nemaju kamatu.

Obaveze prema povezanim pravnim licima potiču uglavnom od kupovnih transakcija i dospevaju u faktornom roku nakon datuma kupovine. Obaveze ne sadrže kamatu. Nije bilo rezervisanja za potraživanja od povezanih lica.

(c) Krediti povezanim pravnim licima

Obaveze prema povezanim licima (napomena 23)	2012	2011
-Sestrinske firme-ostala povezana pravna lica		
INEX Nova Varoš A.D.	327	329
PIK Pešter A.D.	-	-
Pik Pester Mlekara	28	2.035
	355	2.364

	2012	2011
Kreditni direktorima, rukovodstvu i članovima njihovih porodica:		
Na početku godine	615	778
Kreditni odobreni u toku godine	80	-
Otplate u toku godine	(197)	(157)
Finansijski prihodi (napomena 32)	-	(6)
Finansijski rashodi (napomena 33)	-	-
Na kraju godine	498	615
Kreditni sestrinskim firmama-ostala povezana pravna lica - ukupno:		
Na početku godine	65.165	62.776
Kreditni odobreni u toku godine	7.312	3.544
Otplate u toku godine	(8.207)	(1.155)
Na kraju godine	64.270	65.165

(Svi iznosi su izraženi u 000 RSD, osim ako nije drugačije naznačeno)

40. Transakcije sa povezanim pravnim licima (nastavak)

Kreditni odobreni direktorima i rukovodstvu dati su pod sledećim uslovima:

Ime direktora	Valuta	Iznos kredita (000)	Rok otplate	Kamatna stopa%
Kredit dat 2006. godine				
Slobodan Novković- direktor sektora bilj. proiz. i mehanizacije	EUR	15	10 godina	-
Prekursirani iznos kredita datog 2006 godine (kurs na dan 31.12.2006. godine)	RSD	1.185	10 godina	-
Kredit dat 2009. godine	-	-	-	-
Kredit dat 2010. godine	-	-	-	-
Ukupno EUR		15		
Ukupno RSD		1.185		

41. Događaji nakon datuma bilansa stanja

Grupa je u februaru 2013 godine prodalo 622 ha 4 ari i 57 m2 poljoprivredne zemlje u Dobanovcima (KO Ugrincve i KO Becmen) za kupoprodajnu cenu od 5,15 miliona Eura. Od ovog iznosa otplaćen je u celosti kredit kod NLB banke u visini od 4,15 miliona Eura, vraćen deo glavnice i kamate Banca Intesi u visini od 200 hiljada Eura, plaćene kamate Novoj Agrobanci u stečaju u visini od 200 hiljada Eura i plaćen zakup Ministarstvu poljoprivrede od 72 hiljade Eura. Društvo je od kupoprodajne cene iskoristilo 600 eura za isplatu obaveza prema zaposlenima, obaveza prema dobavljačima i državi, za uplatu poreza i doprinosa. Isplatom celokupne glavnice kredita, NLB banka je odobrila otpis od 760 hiljada Eura na ime redovnih i zatezanih kamata Društva.

 Generalni Direktor Ljubiša A. Jovanović		 Finansijski direktor Mladena Leposavić
---	---	---

Na osnovu člana 50 Zakona o tržištu kapitala (Sl.Glasnik RS broj 31/2011) i na osnovu člana 357 stav 1 tačka 6 Zakona o privrednim društvima (Sl.Glasnik RS broj 36/2011 i 95/2011), BD AGRO ad Dobanovi, matični broj 07054533, PIB 10000910, CB.AM.111F

KONSOLIDOVANI GODIŠNJI IZVEŠTAJ ZA 2012 GODINU

Poslovno ime :	BD"AGRO"AD DOBANOVCI
Adresa sedišta	Lole Ribara bb, 11272 Dobanovci
Matični broj	M.B: 07054688 PIB: 100000910
PIB	PIB: 100000910
Lice ovlasćeno za zastupanje	Ljubiša A.Jovanović
Adresa elektronske poste:	ceo@bdagro.com
Internet adresa	wwwbdagro.com
Telefon:	011/8465-330;8465-400
Fax:	011/8465-270
Osoba za kontakt	Leposavić Mladena

1. Razvoj i rezultati poslovanja

1.1. Prikaz razvoja poslovanja Grupa

BD AGRO ad Dobanovci (dalje u tekstu: Grupa) pretežno posluje u industriji primarne proizvodnje mleka. Pored primarne proizvodnje mleka, Grupa posluje i u oblasti ratarske i povrtarske proizvodnje. Osnovana 1947. godine, i do danas je prošlo kroz mnoge vlasničko-pravne transformacije, od ZZ Budućnost, preko koparije PIK Srem, do samostalne radne organizacije pod nazivom Poljoprivredno gazdinstvo „PKB-Budućnost“.

BD AGRO je danas otvoreno akcionarsko društvo sa velikim proizvodnim kapacitetima prvenstveno u oblastima primarne proizvodnje mleka, a i u ostalim poslovnih delatnostima koje obavlja. Grupa pratežno posluje u industriji primarne proizvodnje mleka, ali pored primarne proizvodnje mleka, Društvo se bavi ratarskom i povrtarskom proizvodnje.

Grupa obuhvata matično društvo i sledeća zavisna društva koja su konsolidovana:

1. BD AGRO Mlekara doo Dobanovci,
2. Veterinarska služba BD AGRA doo Dobanovci

BD AGRO Mlekara doo je osnovana 1997. godine sa osnovnom delatnošću proizvodnja i prerada mleka i mlečnih proizvoda. Zapošljava 4 radnika (2011: 5).

Poreski identifikacioni broj je 100012050, matični broj 17173251. Sedište preduzeća je u Dobanovcima.

Veterinarska služba BD AGRO doo Dobanovci je osnovana 2007. vršenja veterinarskih usluga za potrebe matičnog preduzeća BD

Created with

 nitroPDF professional

download the free trial online at nitropdf.com/professional

(31.12.2011: 19). Poreski identifikacioni broj je 104814219, matični broj 20244925. Sedište preduzeća je u Dobanovcima.

Svojinska transformacija Grupe je izvršena je 29.09.2005. godine, kada je putem aukcijske prodaje 70% kapitala Društva prešlo u ruke većinskog vlasnika g. Đure Obradovića, a 30% kapitala pripalo manjinskim akcionarima.

Razvojni plan novog menadžmenta se od tog perioda bazirao na povećanju stepena opremljenosti Kompanije na svim nivoima poslovanja, kroz uvođenje novih tehnologija, obezbeđenje višeg i održivog kvaliteta proizvoda, njegovoj neposrednoj kontroli kroz uvođenje standardizacije u svim segmentima poslovanja

Sastavni deo ovog modernog sistema je oko 1.205 krava na muži, ukupnog dnevnog kapacitet proizvodnje sirovog mleka vrhunskog kvaliteta od 20.800 litara, što ovu farmu čini jednom od najvećih na ovim prostorima.

1.2. Prikaz rezultata poslovanja Grupe

Finansijski izveštaji za godinu završenu na dan 31. decembar 2012 godine su odobreni od strane Upravnog odbora Grupe, na sednici održanoj 23.02.2013. godine u sedištu grupe u Dobanovcima.

Sastavljeni su prema konceptu istorijskih troškova za građevinske objekte, postrojenja, opremu i biološka sredstva, a prema konceptu fer vrednosti za zemljište.

Društvo je sastavilo ove finansijske izveštaje u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji koji zahteva da finansijski izveštaji budu pripremljeni u skladu sa svim MSFI kao i propisima izdatim od strane Ministarstva finansija Republike Srbije.

Rezultati poslovanja za poslovnu 2012 godinu dati su detaljno u Finansijskim izveštajima Grupe koji su Prilog uz ovaj Godišnji izveštaj s tim da u nastavku ovog dela Godišnjeg izveštaja sledi kratak prikaz osnovnih pokazatelja poslovanja i stanja imovine Grupe:

1.2.1. Poslovni prihodi

Poslovni prihodi u 2012 godini iznose RSD 430.753 hiljada, pri čemu prihod od od osnovnog proizvoda - mleka iznosi RSD 301.370 hiljada.

1.2.2. Ostali poslovni prihodi

Prihod od premija, subvencija, dotacija, donacija i zakupa u 2012 godini iznosi RSD 56.952 hiljada dinara.

1.2.3. Troškovi materijala

Ukupni troškovi materijala za 2012. godinu u RSD iznose 370.460 hiljada (Tačka 29. Napomena).

1.2.4. Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi

Troškovi bruto zarada, poreza i doprinosa na zarade i naknade, zarada na teret poslodavca i ostali lični rashodi ukupno za 2012 godinu iznose RSD 271.740 hiljada.

1.2.5. Troškovi amortizacije

Troškovi amortizacije nekretnina, postrojenja i opreme u 2012 godini iznose RSD 216.

Created with

1.2.6. Ostali poslovni rashodi

Ostali poslovni rashodi bliže opisani u Napomeni uz finansijski izveštaj iznose RSD 75.510 hiljada.

1.2.7. Finansijski prihodi i rashodi

Ukupni finansijski prihodi iznose RSD 145.449 hiljada, dok ukupni finansijski rashodi iznose RSD 769.245 hiljada.

1.2.8. Ostali prihodi i rashodi

Ostali prihodi detaljno nabrojani u Napomenama 33 uz Finansijske izveštaje iznosili su u 2012 godini RSD 510.794 hiljada, dok su ostali rashodi iznosili RSD 134.477 hiljada (Napomena 34).

1.2.9. Porez na dobit

Društvo je u 2012 godini ostvarilo gubitak u visini od RSD 740.942 hiljada.

U skladu sa Zakonom o porezu na dobit gubici ostvareni iz poslovnih, finansijskih i neposlovnih transakcija, utvrđeni u poreskom bilansu, izuzev onih iz kojih proizilaze kapitalni dobiti i gubici utvrđeni u skladu tim Zakonom, mogu se koristiti za umanjenje poreske osnovice budućih obračunskih perioda, ali ne duže od pet godina. Društvo nema neiskorišćene gubitke po poreskom bilansu.

Poreski kredit po osnovu ulaganja u osnovna sredstva na dan 31. decembar 2012. godine iznosi RSD 76.735 hiljada.

1.2.10. Nematerijalna ulaganja

Vrednost nematerijalnih ulaganja na dan 31.12.2012.godine iznosi RSD 7 hiljada.

1.2.11. Nekretnine, postrojenja i oprema

Iskazana vrednost nepokretnosti, postrojenja i opreme na dan 31.12.2012.godine, iznosi RSD 1.772.640 hiljada.

Na dan 31. decembra 2012. godine, neotpisana vrednost nekretnina, postrojenja i opreme Društva data je kao garancija, nad kojima je uspostavljena hipoteka kao sredstvo obezbeđenja otplate kredita odobrenih od strane Banca Intesa ad Beograd, Agrobanke ad, Erste banke, NLB InterFinanz AG Cinh.

1.2.12. Biološka sredstva

Biološka sredstava u 2012 godini iznose RSD 167.267 hiljada (Tačka 8 Napomena).

1.2.13. Finansijska sredstva i plasmani

Dugoročna finansijska sredstva na dan 31.12.2012 godine iznose RSD 0 dinara, a kratkoročni finansijski plasmani su detaljno iskazani u Finansijskom izveštaju i na dan 31.12.2012.godine, iznose RSD 129.237 hiljada.

1.2.14. Zalihe

Vrednost zaliha iskazana u finansijskom izveštaju na dan 31.12.2012.godine, iznosi RSD 140.428 hiljada.

1.2.15. Potraživanja

Ukupna potraživanja po osnovu prodaje i ostala potraživanja iz poslovanja na dan 31.12.2012.godine iznose RSD 61.796 hiljada.

1.2.16. Gotovinski ekvivalenti i gotovina

Sredstva na tekućim računima, izdvojena novčana sredstva, sredstva na deviznim računima, ostala novčana sredstva i deponovana ostala novčana sredstva na dan 31.12.2012 godine iznose ukupno RSD 472.896 hiljada.

1.2.17 Porez na dodatu vredost i aktivna vremenska razgraničenja

Prema finansijskom izveštaju porez na dodatu vredost, unapred plaćeni troškovi osiguranja, kao i odložena poreska sredstva u 2012.godini iznose ukupno RSD 20.383 hiljada.

1.2.18. Osnovni kapital

Osnovni kapital Društva sastoji se iz običnih akcija. Na dan 31.12.2012. godine, akcijski kapital se sastoji od 878.790 običnih akcija, pojedinačne nominalne vrednosti od RSD 1.000,00. Sve emitovane akcije su u potpunosti uplaćene. Sve akcije sadrže identična prava glasa i pravo učestvovanja u profitima i drugim rezultatima Društva. Na dan 31.12.2012 tržišna cena akcija na Beogradskoj berzi je iznosila 600,00 dinara/akciji.

1.2.19. Dugoročne obaveze

Dugoročne obaveze po osnovu dugoročnih kredita kod poslovnih banaka, dugoročne obaveze po osnovu finansijskog lizinga na dan 31.12.2012 godine iznose ukupno RSD 1.676.072 hiljada.

1.2.20. Kratkoročne finansijske obaveze

U 2012. godini Društvo je veći deo dugoročnih kredita prema dospeću preknjižio na kratkoročne kredite, tako da je promenjena ukupna struktura kreditnih obaveza. Dug po osnovu kratkoročnih kredita kod banaka iznosi ukupno 1.422.863 hiljada, odnosno:

- Kratkoročni krediti kod Agrobanke na dan 31.12.2012.godine, iznose RSD 143.159 hiljada;
- Kratkoročni kredit kod Intesa banke na dan 31.12.2012.godine, iznosi RSD 460.864 hiljada
- Kratkoročni kredit kod Erste banke na dan 31.12.2011.godine, iznosi RSD 0 hiljada
- Kratkoročni kredit kod NLB InterFinanz AG Ciriha na dan 31.12.2011.godine, iznosi RSD 555.172 hiljada,

Kratkoročni krediti kod fizičkih lica su RSD 24.893, finansijski lizing koji do 5.429, ostale kratkoročne finansijske obaveze su RSD 233.346 hiljada.

1.2.21 Obaveze iz poslovanja

Created with

Obaveze iz poslovanja prema dobavljačima – povezanim pravnim licima, dobavljačima u zemlji, dobavljačima u inostranstvu, primljene avanse za proizvode i usluga i obaveze iz specifičnih poslova na dan 31.12.2012. godine iznose 1.252.240 hiljada

1.2.22. Ostale kratkoročne obaveze

Obaveze za neto zarade i naknade zarada, za porez na zarade i naknade zarada na teret zaposlenog, za doprinose na zarade i naknade zarada na teret zaposlenog, za doprinose na zarade i naknade zarada na teret poslodavca, obaveze prema zaposlenima, obaveze za dividende i za učešće u dobiti, obaveze po osnovu kamata i ostale kratkoročne obaveze iznose RSD 882.127 hiljada.

1.2.23. Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrednost i ostalih javnih prihoda i pasivna vremenska razgraničenja

Obaveze za porez na dodatu vrednost, za poreze, carine i druge dažbine, unapred obračunati troškovi, ostale obaveze za poreze, doprinose i druge dažbine, obaveze za poreze iz rezultata i ostala pasivna vremenska razgraničenja na dan 31.12.2012. godine iznose RSD 10.284 hiljada

1.2.24. Zarada po akciji

Obračun ostvarenog gubitka po akciji na dan 31.12.2012. godine od RSD 0.84 hiljade po akciji je baziran na ostvarenom gubitku u iznosu od RSD 740.942 hiljada i ponderisanom proseku broja običnih akcija za godinu koja se završila na dan 31.12.2012. godine od 878.790 akcija.

1.3. Finansijsko stanje u kome se Grupa nalazi

Konsolidovani finansijski izveštaji su sastavljeni u skladu sa konceptom nastavka poslovanja, koji podrazumeva da će Grupa nastaviti da posluje u predvidljivoj budućnosti. Grupa je u toku 2012. godine zabeležila gubitak u iznosu od RSD 740.942 (2011: neto gubitak u iznosu od RSD 754.927). Na dan 31. decembra 2011. godine akumulirani gubitak Grupe iznosi RSD 3.577.230. Kratkoročne obaveze na dan 31. decembra 2012. godine su veće za RSD 2.367.020 hiljada od kratkoročnih sredstava izuzimajući stalna sredstva namenjena prodaji. Na dan 31. decembra 2011. godine finansijske obaveze Grupe iznose RSD 3.098.491 hiljada od kojih RSD 2.797.041. hiljada predstavljaju obaveze prema bankama, i na taj dan obaveze u iznosu od RSD 1.422.862 hiljada dospelaju u roku od 12 meseci. Najznačajniji poverioci su Banca Intesa, Agrobanka i NLB Banka prema kojima Grupa ima obavezu od RSD 1.053.070 hiljada, RSD 1.188.799 hiljada, i RSD 555.172 hiljada respektivno.

Da bi nastavilo da posluje u predvidljivoj budućnosti Grupa je pripremila dugoročni biznis plan koji je kao glavne pretpostavke imao reprogram dugova kod banaka i prodaju industrijskog zemljišta u Dobanovcima i poljoprivrednog zemljišta u Novom Bečeju. Prema biznis planu, koji rukovodstvo smatra realističnim i dostižnim, tokovi gotovine iz operativnih aktivnosti Grupe će biti pozitivni od 2013. godine. U januaru 2012. godine Grupa je prodala poljoprivredno zemljište u Novom Bečeju za RSD 853 miliona. Tim sredstvima, Grupa je smanjila dospela dugovanja prema Banka Intesi u iznosu od RSD 289 miliona i prema Agrobanci RSD 316 miliona. U skladu sa dugoročnim biznis planom, rukovodstvo je uspelo da potpiše ugovor o reprogramu duga od RSD 945 miliona sa Bankom Intesom do 2016. godine. Potpisan je i ugovor o reprogramu sa Novom Agrobankom ad na rok od 7 godina uz grejs period od 18 meseci. Nakon reprograma Nova Agrobanka je otišla u stečaj i reprogramirani kredit je preuzela Nova Agrobanka u stečaju. Tokom 2012. godine otplaćen je kredit kod Erste banke, Privredne banke i Porše lizinga. Sa NLB bankom nije potpisan reprogram, zbog inicijative dve najv-

pristupi otplati ovog kredita u celosti, prodajom dela poljoprivrednog zemljišta u Dobanovcima površine 822 ha, a što je realizovano u 2013 godini.

Gore navedene okolnosti svedoče da postoji materijalna nesigurnost koja može izazvati ozbiljnu sumnju u mogućnost da Društvo nastavi sa poslovanjem u predvidljivoj budućnosti. Shodno tome, Društvo možda neće biti u mogućnosti da ostvari svoja sredstva i namiri obaveze u okviru redovnog poslovanja. Uprkos tome, rukovodstvo veruje da će reprogamirom kredita kod najvećih poverioca i otplatom kredita kod NLB banke društvo nastaviti da posluje u predvidljivoj

1.4. Relevantni podaci za procenu stanja imovine društva

Materijalna imovina

Grupa raspolaže sa materijalnim resursima koje koristi u obavljanju svojih primarnih delatnosti:

1.4.1. Stočarska proizvodnja se bazira na proizvodnji mleka kao osnovnoj delatnosti grupe. Na dan 31.12.2012. godine, Grupa raspolaže sa 1.205 grla muznih krava od ukupno 1.972 grla svih kategorija, sadašnje knjigovodstvene vrednosti 167.267.000 dinara (tačka 8. Napomena: Biološka sredstva). Ukupna proizvodnja mleka u 2012. godini je iznosila oko 9.260.486 lit (oko 6.590 lit/kravi godišnje), što je za 24,20 % manje nego u 2011 godini, i predstavlja 56,50 % planirane proizvodnje u 2012 godini. Moguća proizvodnja mleka pri kapacitetu od 2.000 krava muzara je oko 22.000.000 litara ili oko 11.000 lit./kravi godišnje. Tokom 2012 godine doslo je do povećanja iznosa premije za mleko sa 5,00 dinara/litru na 7,00 dinara/litru, kao i povećanje naknade za umaticena grla na 25.000,00 dinara /grlu., dok je gradska premije za mleko ostala u istom iznosu od 6.500 dinara po grlu prvotelke.

1.4.2. Ratararska proizvodnja je sekundarna poslovna delatnost Grupe, koja je najvećim delom organizovana kao podrška primarnoj proizvodnji mleka. Grupa na dan 31.12.2012 godine ima u vlasništvu 1.476 ha 22 ara i 50m2 od kojih je 1.195 ha 79 ari 99m2 poljoprivredno zemljište knjigovodstvene vrednosti 689.803.201,29 dinara i 280ha 42ari 51m2 industrijsko zemljište knjigovodstvene vrednosti 3.378.926.157,43 dinara (tačka 7. Napomena: Nekretnine, postojenja i oprema). Pored zemljišta u vlasništvu, Grupa rentira od Države dodatnih 1.439 ha poljoprivredne zemlje. Sadašnja vrednost građevinskih objekata je 483.337.641,50 dinara, postojenja i opreme 305.291.198,62 dinara, nekretnine postojenja i oprema u pripremi su 291.066 dinara.

1.4.3. Neposlovna materijalna imovina namenjena za prodaju

Grupa raspolaže delom nekretnina koje čine industrijsko zemljište (280 ha 42 ara i 51 m²) i koje je po odluci Upravnog odbora društva od 09.06.2012. godine preneto na zemljište namenjeno prodaji u iznosu od RSD 3.378.926.157,43 dinara. (Tačka 12. Napomena)

1.4.4. Nematerijalna imovina

U cilju potvrde visokog kvaliteta proizvoda, dobijenih korišćenjem modernih proizvodnih sistema i metoda, Grupa je 18.12.2006. godine dobilo ISO 9001 : 20000 sertifikat.

Pouzdanim sprovođenjem kontrole kvaliteta u procesima muže, odgoja, ishrane, nege i očuvanja zdravstvenog stanja stada, Grupa posluje unutar strogo definisanih standarda kvaliteta.

Poštovanjem Svetskog standarda Kompanija ostvaruje ni diferencijaciju na tržištu primarne proizvodnje mleka, s ob

Created with

proizvođača ne poseduje dovoljnu količinu stručno-materijalne osnove u cilju poštovanja propisanih mera standarda.

1.4.5.

Grupa zapošljava 259 radnika prema stanju na dan 31.12.2012. godine. U skladu sa odredbama člana 4. Zakona o razvrstavanju i na osnovu podataka iz finansijskih izveštaja za 2012. godinu, Grupa spada u veliko pravno lice.

U postojećoj kvalifikacionoj strukturi zaposlenih, 48,19 % su kvalifikovani, polukvalifikovani i nekvalifikovani radnici, VKV čine 10,16 %, SSS čine 25,72 %, a VSS i VŠS čine 15,93%.

Žane čine 42 % od ukupnog broja zaposlenih, a muškarci 58%.

1.4.6. Vlasništvo i organizaciona struktura

Grupa BD Agro ad je društvo kapitala i organizovano je u svemu kao AKCIONARSKO DRUŠTVO - otvorenog tipa u skladu sa odredbama Zakona o privrednim društvima.

Rad Grupe je organizovan kroz sektore. Sektorima upravljaju rukovodioci sektora.

U okviru sektora postoje odeljenja kao organizacione celine kojima upravljaju šefovi odeljenja.

U okviru pojedinih odeljenja niže organizacione celine su službe.

Grupa BD AGRO u svojoj organizacionoj strukturi ima 8 (šest) sektora, 19 (dvadeset) odeljenja i 6 (šest) službi.

2. Očekivani razvoj Grupe u narednom periodu, promene u poslovnim politikama Grupe

2.1. Opis očekivanog razvoja Grupe u narednom periodu

U narednom periodu Grupa planira da izvrši konsolidaciju poslovanja, na način kako je to predviđeno u Planu konsolidacije urađenom u februaru 2012 godine.

Ovaj plan finansijske konsolidacije se oslanja na tri osnovna poslovno-strateška cilja Grupe, koji će pružiti stabilnu osnovu za dalji razvoj poslovne delatnosti Grupe.

- a) Unapređenje pozicije likvidnosti Grupe
- b) Unapređenje profitabilnosti
- c) Postavljanje stabilnih osnova za dugoročan razvoj Grupe

Pozicija likvidnosti predstavlja prioritet, zato što predstavlja uslov za svaki dalji nastavak poslovanja Kompanije.

Narušena likvidnost dodatno onemogućava Grupu da ostvari pozitivan poslovni rezultat. Ova činjenica je vezana za veliki broj makro-ekonomskih faktora koji su značajno uticali na poslovni rezultat ali je takođe uslovljena i nedovoljnom kontrolom troškova poslovanja.

Poslednji cilj, koji se odnosi na postavljanje dugoročno stabilnih osnova za dalji razvoj poslovne delatnosti Kompanije, se može posmatrati kao posledica uspešnog izvršenja prva dva cilja, ali isključivo u dugoročnoj perspektivi poslovanja.

2.2. Opis promena u poslovnim politikama Grupe

Radi ispunjenja ciljeva konsolidacije biće preduzete odgovarajuće mere u skladu sa tim u kojem se Kompanija nalazi kao i u skladu sa trenutnim i očekivanim makro-ekonomski

Osnovne mere konsolidacije su:

Created with

- a) Umanjenje operativnih troškova poslovanja i to:
  - Racionalizacija radne snage
  - Racionalizacija proizvodnih troškova
  - Racionalizacija neproizvodnih troškova
  - Umanjenje ili prestankom obavljanja sporednih delatnosti
- b) Uvećanje prihoda
- c) Obezbeđenje likvidnosti i umanjeње troškova finansiranja i to:
  - Umanjenjem duga na koji se plaća kamata kroz prodaju imovine
  - Umanjenjem troškova kamate
  - Dokapitalizacijom
- d) Prilagodavanje strukture i ročnosti finansiranja karakteru projekta

A. Umanjenje operativnih troškova poslovanja

i. Racionalizacija radne snage

Ključna mera racionalizacije troškova poslovanja jeste umanjeње godišnjeg fonda zarada. Projektovani godišnji fond zarada sa RSD 271,7 mil. u 2012. godini na oko RSD 194,0 mio uz jednokratni izdatak za otpremnine u 2013. od RSD preko 50.000.000. Najznačajnije umanjeње proističe iz umanjeња obradive površine na osnovu realizovane prodaje zemlje u Novom Bečeju u 2012 godini. Potom sledi umanjeње broja izvršilaca u administraciji i pratećim službama u Dobanovcima. Okvirna procena je da će programom rešavanja viška zaposlenih biti obuhvaćeno oko 92 zaposlena. Najmanji broj zaposlenih obuhvaćenih ovim programom jeste iz segmenta stočarstva te se ne očekuje negativan efekat ove mere na buduće poslovanje. Ovim ne znači da se postupak racionalizacije radne snage završio, već će uprava početkom 2013. godine ponovo razmotriti optimum troškova u ovom segmentu.

ii. Racionalizacija proizvodnih troškova

Najznačajnije umanjeња proizilazi iz planirane prodaje zemljišta u Novom Bečeju. Seme, mineralno đubrivo, zaštita bilja i drugo u vezi sa obradom zemlje će biti umanjeње. Međutim ovo umanjeње će biti praćeno i uvećanjem za nabavku tih žitarica za ishranu stoke kao i nešto manjim prihodom od eksterne prodaje žitarica. Obzirom da ni jedne godine nije bio pripremljen obrok za stado planiranog kvalitete usled različitih faktora, da se eksternom prodajom žitarica ostvarivao najčešće gubitak usled visokih troškova nabavke inputa na odloženo plaćanje i prodaje „na zeleno“ ovakva promena će uticati pozitivno na ukupan rezultat poslovanja. Tačna procena efekta se ne može pouzdano odrediti ali gruba procena je do EUR 150.000 ušteda na troškovima. Ostali troškovi poslovanja bi poboljšanjem likvidnosti kompanije bili značajno umanjeње te se očekuje u proseku umanjeње od 15%.

Troškovi amortizacije su iako ne odlivi sredstva veoma bitni za prikazani rezultat poslovanja. Ovi troškovi su u delu osnovnog stada bili značajni pre svega iz razloga visoke inicijalne investicije i njihovo značajno umanjeње se očekuje nakon 2012 godine.

iii. Racionalizacija neproizvodnih troškova

Najznačajnije umanjeње relativno posmatrano se očekuje u troškovima koji su bili jednokratni tj ne očekuju se izdaci po tom osnovu u 2012. godini kao i u troškovima reprezentacije. Svakako da će umanjeње radne snage doprineti generalno umanjeњу općih režijskih troškova jer će najznačajnije umanjeње biti u delu administrativnog osoblja.

iv. Prestanak obavljanja sporednih delatnosti

Grupa ima manji obim povrtarske proizvodnje. Očekuje se da će ova proizvodnja biti značajno umanjena ili da će biti prepuštena drugim licima u skladu sa njihovim potrebama obzirom da su svi troškovi po ovom osnovu nastajali u cilju proizvodnje povrća za sopstvene potrebe što nikada nije uspeo ostvariti pozitivan ekonomski efekat. Planira se ukidanje restorana društvene ishrane, čime će se dodatno smanjiti broj zaposlenih.

B. Uvećanje prihoda

U cilju poboljšanja performansi je potrebno ostvariti veće prihode što jeste izazov ali obzirom na karakter projekta se ne očekuju veće teškoće u ovom segmentu. U delu ovog plana koji se tiče komentara strukture prihoda je objašnjen uzrok niskog nivoa prihoda u odnosu na investiciju i karakter projekta koji se zasniva na stvaranju vrhunske farme za proizvodnju mleka.

Ključni aspekti koji će uticati na povećanje prihoda su:

- a) Uvećanje broja muznih krava i to kupovinom oko 400 grla muznih krava čime bi se povećao nivo proizvodnje mleka, minimum za 50%.
- b) Uvećanje prinosa mleka kroz kvalitativnu selekciju je ključan aspekt jer prirodan remont od 25% uz malo uvećanje čini da se značajno iz godine u godinu uvećava mlečnost stada pri čemu uvećani remont ne čini trošak jer se ta grla prodaju na tržištu usled činjenice da su i dalje visoko mlečna te da ima proizvođača koji uz skromnije uslove ishrane imaju svoj interes za njima
- c) Cena mleka u Evropi će najverovatnije rasti usled povećane globalne potrošnje mlečnih proizvoda. Izvoz mleka je nešto što bi Kompaniji trebalo doneti koristi u segmentu više cene
- d) Popunjavanjem optimalnog broja stada uz kvalitativan aspekt remonta stada će ostati dovoljno prostora za prodaju steonih junica što će biti značajan nivo prihoda (steone junice BD Argo su kvalitetnije nego junice koje se uvoze iz Austrije i Nemačke, a projektovana cena je u skladu sa tim cenama i troškovima uvoza)
- e) Sa većim stadom raste i prihod od prodaje muške teladi namenjenih tovu
- f) Pravovremeni obrok po količini i kvalitetu je pretpostavka koja je povremeno izostajala u proteklom periodu. Pad prinosa mleka je odmah uočljiv ali povratak traje po više meseci. Kontinuiran kvalitet obroka bi u slučaju postojećeg stada i trenutne situacije dao prinos veći između 10 i 15%
- g) Brojne subvencije koje su donete i usvojene kroz Podsticajne mere mogu se implementirati u ovaj plan u delu subvencija za mleko (7,00 din/litri, 25.000 din/umaticenom grlu, 6.500/po grlu prvotelke, 37 dinara akcize /litri evrodizela.

c. Obezbeđenje likvidnosti i umanjeње troškova finansiranja

Bitan aspekt na kojem se zasniva ovaj plan konsolidacije jeste stabilna pozicija likvidnosti i prilagođavanje strukture i cene finansiranja. Na osnovu prodaje imovine (obradive zemlje u Novom Bečeju) Kompanija bi izmirila deo obaveza prema bankama poveriocima (Agrobanka i Banca Intesa) dok je jedan deo sredstava predviđen za isplatu dela obaveza prema dobavljačima kako bi se osigurala likvidnost i nastavilo sa poslovanjem.

Imajući u vidu atraktivnost sektora poljoprivrede i primarne proizvodnje mleka uprava Kompanije značajnu pažnju posvećuje zainteresovanim investitorima radi dokapitalizacije. Za mogu očekivati konkretni rezultati, i primarni cilj jeste početak sprovođenja

Created with

i. Plan prodaje imovine

Kompanije je trenutno kao najatraktivniju imovinu za prodaju izdvojila 280 ha građevinskog zemljišta u Dobanovcima.

2.3. Rizici i pretnje kojima je poslovanje Društva izloženo

Poslovanje Preduzeća je izloženo različitim finansijskim rizicima: tržišni rizik (koji obuhvata valutni rizik, rizik kamatne stope i rizik cena), kreditni rizik, rizik likvidnosti i rizik tokova gotovine. Upravljanje rizicima u Preduzeću je usmereno na nastojanje da se u situaciji nepredvidivosti finansijskih tržišta potencijalni negativni uticaji na finansijsko poslovanje Preduzeća svedu na minimum. Preduzeće koristi izvedene finansijske instrumente kako bi se zaštitilo od nekih oblika rizika.

Upravljanje rizicima obavlja Finansijska služba Preduzeća u sklopu politika odobrenih od strane Odbora direktora. Finansijska služba Preduzeća BD Agro identifikuje i procenjuje finansijske rizike i definiše načine zaštite od rizika tesno saradujući sa poslovnim jedinicama Preduzeća.

Odbor donosi, u pisanoj formi, osnovna pravila za sveukupno upravljanje rizicima, kao i politike, takođe u pisanoj formi, koje obuhvataju posebne oblasti kao što su devizni rizik, rizik kamatne stope, kreditni rizik, korišćenje izvedenih i neizvedenih finansijskih instrumenata i plasman viška likvidnih sredstava.

a) *Tržišni rizik*

(i) *Valutni rizik*

Preduzeće posluje u međunarodnim okvirima i izloženo je riziku promena kursa stranih valuta koji proističe iz poslovanja sa različitim valutama, prvenstveno eura (EUR). Rizik proističe iz budućih trgovinskih transakcija, priznatih sredstava i obaveza i neto ulaganja u inostrana poslovanja.

Rukovodstvo Preduzeća je ustanovilo politiku za upravljanje rizikom od promena kursa stranih valuta u odnosu na njegovu funkcionalnu valutu. Preduzeće ima obavezu da svoju ukupnu izloženost riziku od promena kursa stranih valuta zaštiti preko Finansijskog sektora. Da bi upravljalo rizikom od promene kursa stranih valuta koji proističe iz budućih trgovinskih transakcija i priznatih sredstava i obaveza, Preduzeće koristi terminske ugovore. Rizik od promene kursa stranih valuta nastaje kada su buduće transakcije i priznata sredstva i obaveze iskazane u valuti koja nije funkcionalna valuta Preduzeća.

(ii) *Rizik promena cena*

Preduzeće je izloženo riziku promena cena robe. Dozvoljeni uvoz proizvoda primarne poljoprivredne delatnosti doveo je do poremećaja na tržištu i znatnog pada cena mleka kao osnovnog proizvoda. Odsustvo subvencija i premija za poljoprivredne proizvode dovelo je u periodu 2009-2011 godine do drastičnog pogoršanja stanja u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji.

Da bi upravljalo rizikom promena cena osnovnog proizvoda – mleka, proizvođača mleka, koji ukupno godišnje isporučuje cca 150.000.000 l i 1 goveda i oko 6.000 zaposlenih osnovalo Udruženja proizvođača mlek:

Udruženje je formirano kako bi se postavila dugoročna i održiva strategiju unapređenja sektora proizvodnje sirovog mleka, kroz udruživanje svih proizvođača bez obzira da li se ovom celatnošću bave kao fizička ili pravna lica.

Na dešavanja na tržištu mleka, odкупа i prerade, i celokupan nepovoljan ambijent u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji, Udruženje je reagovalo i javno ukazivalo na postojeće probleme, tražeći hitnu reakciju izvršne i zakonodavne vlasti. Odnos države prema poljoprivrednoj primarnoj proizvodnji odredio je proizvođača koji imaju status pravnih lica da pokrenu inicijativu za udruživanje. Ista je urodila plodom, s obzirom da je počev od avgusta pa do kraja 2010 godine osnovna cena mleka povećana za 6,00 dinara po litru uz odobrenje subvencija i pravnim licima od 7,00 dinara po litru, što je ukupno povećanje sa 24 din/litru na 48 din/litru sa primijom sto je (100%) u odnosu na prethodnu cenu mleka godinu.

(III) Gotovinski rizik i rizik kamatne stope

Budući da Preduzeće nema značajnu kamatonosnu imovinu, na prihode i novčani tokove priliva sredstava ne utiču promene tržišnih kamatnih stopa. Ali s obzirom da Preduzeće koristi značajna kreditna sredstva, to na troškove poslovanja i poslovni rezultat rizik od promene kamatnih stopa je i te kako značajan. S obzirom da je Preduzeće u prethodnom periodu (osim 2008 godine) ostvarivalo gubitak u poslovanju, to je nema povoljan boritet na tržištu kapitala, pa samim tim ni mogućnost da koristi kreditne linije sa niskom kamatnom stopom. Posebno su nepovoljne kamatna stope na kratkoročne kredite uz mogućnost koju banke sebi daju, da iste usklade sa rastom cena na malo. Preduzeće koristi pogodnost velikog prometa računa, da smanji kamatne stope, kao i pretvori kratkoročne kredite u dugoročne. U poslednje dve godine Preduzeće ima značajnu stavku troškova kamata u Bilansu uspeha.

b) Kreditni rizik

Preduzeće nema značajne koncentracije kreditnog rizika, kada je u pitanju prodaja svojih proizvoda. Preduzeće ima utvrđena pravila, tako što se prodaja proizvoda na veliko obavlja kupcima koji imaju odgovarajuću kreditnu istoriju i sa kojima ima dugogodišnju poslovnu saradnju. Učesnici u transakciji gotovinske transakcije su ograničeni na kupce visokog kreditnog rejtinga. Preduzeće ima politiku kojima se ograničava izloženost kreditnom riziku prema svakom pojedinom partneru na tržištu.

Obezbeđenje od kreditnog rizika uspostavljeno je na nivou Preduzeća. Kreditni rizik nastaje: kod gotovine i gotovinskih ekvivalenata, derivatnih finansijskih instrumenata i depozita u bankama i finansijskim institucijama; iz izloženosti riziku u trgovini na veliko, uključujući nenaplaćena potraživanja preuzete obaveza.

Pri rangiranju banaka i finansijskih institucija, kada je u pitanju korišćenje kreditnih linija, prihvataju se samo one strane u poslu rangirane od strane nezavisne organizacije za procenu rizika u kategoriju ne nižu od kategorije 'A'. S obzirom da je Preduzeće od privatizacije do sada imalo značajna investiciona ulaganja, to je kreditna sredstva za ove namene koristilo od renomiranih banaka, koje su ovakve projekte mogle u dogovorenim rokovima da isprate, uzimajući u obzir kreditni rejting banaka, iskorišćavanje kreditnih limita redovno se prati u toku zveštajnog perioda nije bilo prekoračenja dogovorenih kreditnih limita.

c) Rizik likvidnosti

Oprezno upravljanje rizikom likvidnosti podrazumeva održavanje dovoljnog iznosa gotovine i hartija od vrednosti kojima se trguje, kao i obezbeđenje adekvatnih izvora finansiranja preko odgovarajućeg iznosa kreditnih sredstava. Zbog dinamične prirode poslovanja Preduzeća, finansijska služba teži da održi fleksibilnost finansiranja držanjem na raspolaganju utvrđenih kreditnih linija.

Projekcija ukupnih tokova gotovine vrši se na nivou Preduzeća. Služba finansija prati kontinuirano likvidnost Preduzeća kako bi obezbedila dovoljno likvidnih sredstava za potrebe poslovanja, uz održavanje dovoljno prostora za korišćenje kreditnih linija (napomena 20), kada je potrebno, tako da Preduzeće ne prekorači dozvojeni kreditni limit ili ugovorom zadate odnose (racia). Ovakvo projektovanje uzima u obzir planove Preduzeća u pogledu izmirenja dugova, usklađivanje sa ugovorom zadatim odnosima, usklađivanje sa interno ciljanim odnosima (racia) u bilansu stanja, i ako je primenljivo, eksterne zakonske ili pravne zahteve — npr. valutna ograničenja.

U tabeli niže analizirane su nederivatne finansijske obaveze Preduzeća i neto izmirene izvedene finansijske obaveze koje su grupisane prema datumu dospeća na osnovu perioda preostalog do ugovornog datuma dospeća, a na datum bilansa stanja. Iznosi iskazani u tabeli niže predstavljaju ugovorne nediskontovane tokove gotovine¹.

Uporedni podaci su korigovani u skladu sa izmenama i dopunama MSFI 7 koje se odnose na obelodanjivanje rizika likvidnosti.

Iznosi prikazani u tabeli predstavljaju ugovorne nediskontovane novčane tokove¹. Iznosi koji dospevaju na naplatu u roku od 12 meseci jednaka su njihovim knjigovodstvenim iznosima, budući da efekat diskontovanja nije materijalno značajan.

Na dan 31. decembra 2012. godine	Do 1 godine	Od 1 do 2 godine	Od 2 do 5 godina	Preko 5 godina
Obaveze po kreditima	1.181.392	462.451	955.151	258.464
Obaveze po osnovu finansijskog lizinga	5.429			
Obaveze prema dobavljačima i ostale obaveze	1.914.675			

Na dan 31. decembra 2011. godine	Do 1 godine	Od 1 do 2 godine	Od 2 do 5 godina	Preko 5 godina
Obaveze po kreditima	2.367.784	280.153	207.189	
Obaveze po osnovu finansijskog lizinga	12.365	4.381		
Obaveze prema dobavljačima i ostale obaveze	1.467.977			

U skladu sa postignutim dogovorom kod poslovnih banaka, Društvo je tokom 2012 godini izvršilo reprogram kredita kod Agrobanke i Intese na rok od 5-7 godina, uz grejs period od godinu (kod Intese) i godinu ipo dana (kod Agrobanke). Reprogramom kod poslovnih banaka Društvo se rasteretililo skupih kratkorocnih kredita posebno kredita kod Agrobanke. Kamatna stopa po

¹ Iznosi u tabeli predstavljaju ugovorene nediskontovane tokove gotovine, izuzev za derivate i njihovoj fer vrednosti (vidi niže). Stoga ovi iznosi nisu usklađeni sa iznosima obelodanjenim u b obavezama koje nisu diskontovane. Ukoliko žele, preduzeća mogu sama dodati kolonu sa usk ukupnom vrednošću u bilansu stanja.

reprogramiranom kreditu kod Intese je 4%+ tromesečni EURIBOR, uz uslov da se u grejs periodu placa 50% kamate a 50% pripisuje glavnici. Otplata glavnice duga kod Intese pocinje 31.12.2012. godine sa anuitetom od 2 miliona Eura godisnje. Kod Agrobanke je kamatna stopa 9,50% na godinjem nivou uz isti nacin placanja u grejs periodu. Otplata glavnice duga pocinje 31.12.2013. godine u jednakim tromesečnim anuitetima u visini od 427.694,10 Eura, ili godisnje 1.710.776,40 Eura..

d) Upravljanje rizikom kapitala

Cilj upravljanja kapitalom je da Preduzeće zadrži sposobnost da nastavi da posluje u neograničenom periodu u pre godini predvidljivoj budućnosti, kako bi akcionarima obezbedilo povraćaj (profit), a ostalim interesnim stranama povoljnosti, i da bi očuvalo optimalnu strukturu kapitala sa ciljem da smanji troškove kapitala.

Preduzeće, kao i ostala preduzeća koja posluju unutar iste delatnosti, prati kapital na osnovu koeficijenta zaduženosti. Ovaj koeficijent se izračunava iz odnosa neto dugovanja Preduzeća i njegovog ukupnog kapitala. Neto dugovanje se dobija kada se ukupni krediti (uključujući kratkoročne i dugoročne, kao što je prikazano u bilansu stanja) umanje za gotovinu i gotovinske ekvivalente. Ukupni kapital se dobija kada se na kapital, iskazan u bilansu stanja, doda neto dugovanje.

Strategija Preduzeća u 2012. godini bila je da se smanji zaduženost u odnosu na 2011 godinu, prvenstveno putem prodaje dela industrijske zemlje ili drugih nekretnina, kako bi se preduzeće rasteretilo finansijskih troškova koji su u zadnje tri godine bili značajni. Zbog aktuelne ekonomske krize, tržište nekretnina je u zadnje dve godine stagniralo, pa je do realizacije prodaje dela imovine realizovano početkom 2012. godine, prodajom 1.807 ha poljoprivredne zemlje u Novom Bečeju. Na dan 31. decembra 2012. godine koeficijent zaduženosti Preduzeća bio je kao što sledi:

Upravljanje rizikom kapitala

	2012	2011
Obaveze po kreditima – ukupno (napomene 21 i 22)	2.857.464	2.855.126
Minus: gotovina i gotovinski ekvivalenti (napomena 15)	(472.724)	(350)
Neto dugovanja	2.384.740	2.854.776
Sopstveni kapital	1.015.104	1.728.930
Kapital – ukupno	3.399.844	4.583.706
Koeficijent zaduženosti	84,04%	62,29%

Porast koeficijenta zaduženosti u 2012. godini rezultat je prvenstveno smanjenja sopstvenog kapitala, usled iskazanog gubitka u 2012 godini.

3. Važniji poslovni događaj koji su nastupili nakon proteka poslovne godine

Preduzeće je u januaru 2012. godine prodalo 1.807 ha 95 ari i 59 m² poljoprivredne zemlje u Bečeju, čime je realizovan deo Plana konsolidacije preduzeća. Iz pril

Created with

obaveze prema bankama : Agrobanci 3 miliona eura, Intesi 2. 75 miliona eura, dobavljacima , Poreskoj upravi, zaposlenim radnicima i akcionarima.

Navedenom prodajom i izmirenjem obaveza prema bankama stvoreni su preduslovi za reprogram kreditnih obaveza kod banaka i Poreske uprave sto je predstavlja drugu fazu u Planu konsolidacije i koji je završen u martu sa Intesom i krajem septembra sa Novom Agrobanom u stečaju. Krajem 2012 godine dogovoren je aranzman sa Galenikom Fitofarmacijom u vezi prodaje 622 ha poljoprivredne zemlje iz koje su izmirene obaveze prema NLB banci u potpunosti uz otpis preko 760 hiljada eura kamata. Delimicno su izmirene obaveze prema Agrobanci, Banci Intesi , Ministarstvu poljoprivrede za zakup i prema zaposlenima za plate.

4. Značajniji poslovi Društva sa povezanim licima

Transakcije sa povezanim pravnim licima obavljene su pod istim uslovima kao i sa stranama koje nisu povezane.

Većinski vlasnik Društva je Djura Obradović (registrovano u Centralnom registru HOV) u čijem se vlasništvu nalazi 75,87 % akcija Društva. Preostalih 24,13 % akcija se kotira na berzi i nalazi se u vlasništvu raznih akcionara. Krajnje matično Društvo Društva je BD AGRO ad Dobanovci (registrovano u APR-u). Krajnji vlasnik Društva je Djura Obradovic (registrovano u APR-u i Centralnom registru HOV).

Nije bilo vecih transakcija sa povezanim pravnim licima.

5. Aktivnosti Društva na polju istraživanja i razvoja

Kroz pokretanje novih investicionih projekata, Kompanija će ostvariti dalju diversifikaciju poslovne delatnosti. Predviđeni investicioni projekti podrazumevaju izgradnju mlekare i biogasnog postrojenja. U nastavku je prikazana finansijska projekcija poslovanja svakog projekta pojedinačno kao i konsolidovanog sistema, koji zadržava primarnu proizvodnju mleka.

Planirane projekcije podrazumevaju da će Kompanija krenuti sa nižim nivoom proizvodnje od oko 110.000 litara prerade sirovog mleka dnevno, tokom 2012. godine, zatim da će tokom 2013. godine doći do rasta iskorišćenosti kapaciteta na 130.000 litara mleka, a da će se tokom 2014. godini dostići pun planirani kapacitet od 150.000 litara prerađenog sirovog mleka po danu.

I. Mlekara

U okviru planiranih razvojnih projekata planirana je izgradnja mlekare na Pesteru.

Uzevši u obzir da je Kompanija kroz obavljanje svoje primarne poslovne delatnosti obezbedila sirovinsku bazu koja će omogućiti nesmetanu primarnu proizvodnju sirovog mleka, planirani razvojni projekat podrazumeva zaokruživanje proizvodnog ciklusa kroz izgradnju mlekare dnevno kapaciteta od 150.000 lit. visoko kvalitetnog mleka i mlečnih proizvoda.

Ukupna procenjena cena ovog investicionog projekta je oko 18 miliona EUR.

U ovu investiciju je uključena kompletna infrastruktura kao i investicija u početna obrtna sredstva koja bi obezbedila rad mlekare u periodu od 90 dana.

Neophodan period za realizaciju ove investicije je procenjen na oko 1,5 godina, a ukupan broj zaposlenih neophodnih za nesmetano funkcionisanje mlekare je procenjen na 85.

U procesu nabavke sirovine planirano je da se oko 80.000 lit. mleka proizvodnje, dok je za ostatak neophodno organizovati otkup od drugih

I. Biogasno postrojenje

Pored ulaganja u izgradnju mlekare, Kompanija planira i dodatna ulaganja u izgradnju biogasnog postrojenja. Planirano je da se ovaj projekat realizuje na farmi u Dobanovcima. Ovo postrojenje za preradu biološkog otpada, dovodi do znatne uštede u delu troškova za električnu energiju, pa tako postrojenje kapaciteta oko 1,4 MGW može proizvesti električnu energiju u vrednosti od oko 1,4 miliona EUR.

Procenjena vrednost celokupne investicije je oko 5 miliona EUR, a planirani rok za izgradnju je oko 12 meseci.

U ovu cenu investicionog projekta su uključene sve prateće delatnosti u izvođenju ovog projekta počevši od postupka inženjeringa i planiranja postrojenja, preko izgradnje i ugradnje celokupne infrastrukture neophodne za obavljanje ovog tehnološkog procesa.

Infrastrukturna ulaganja podrazumevaju izgradnju celokupnih betonskih konstrukcija, konstrukcija cevovoda, elektrotehničkih elemenata, ugradnju celokupne mernе i regulacione tehnike kao i puštanje u rad celokupnog postrojenja.

Sagledavši potencijal projekta farme, trenutne performanse, fazu razvoja i raspoložive resurse ovim planom su predložene neophodne mere za konsolidaciju poslovanja kako se osnovna delatnost ne bi ugrozila usled nelikvidnosti. Razvojni planovi u delu izgradnje mlekare i biogasnog postrojenja predstavljaju drugu fazu konsolidacije koja će se sprovesti tek nakon uspešno završene konsolidacije poslovanja.

6. Sticanje sopstvenih akcija u 2012. godini

Nije bilo sticanja niti otudjenja sopstvenih akcija u 2012 godini.

7. Izjava

Izjavljujem da je, prema NASEM (sopstvenom) najboljem saznanju, godišnji konsolidovani finansijski izveštaj sastavljan uz primenu odgovarajućih međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja i daje istinite i objektivne podatke o imovini, obavezama, finansijskom položaju i poslovanju, dobitima i gubicima, tokovima gotovine i promenama na kapitalu javnog društva, uključujući i njegova društva koja su uključena u konsolidovane izveštaje.

Lice odgovorno za sastavljanje godišnjeg izveštaja:

Finansijski direktor
Leposavić Mladena

Generalni direktor
Jovanović A. Ljubiša

8. Napomena

- Godišnji konsolidovani izveštaj društva u momentu objavljivanja još uvek nije usvojen od strane Skupštine akcionara kao nadležnog organa Društva. Ovaj Godišnji Izveštaj će biti dat Skupštini Društva na usvajanje na redovnoj sednici skupštine koja će biti zakazana u rokovima predviđenim Zakonom o privrednim društvima. Grupa će u celosti naknadno objaviti odluku nadležnog organa o usvajanju Godišnjeg konsolidovanog izveštaja o poslovanju.
  - Odluka o pokriću gubitka Grupe za 2012. godinu doneće se na redovnoj Skupštini Grupe. Grupa će u celosti naknadno objaviti odluku nadležnog organa o pokriću gubitka društva.
  - Revizorska kuća PricewaterhouseCoopers je u toku kontrole i izrade revizorskog izveštaja koji će se naknadno objaviti i dostaviti svim nadležnim institucijama.

Generalni direktor Društva

Ljubiša A. Jovanović

